анонс
НОМЕРА

Наукова інформація 4-9 ст.

Студентське життя 14-15 ст.

Літературна сторінка 22-23 ст.

31 березня 2017 року, №1-6 (241-246)

ЗАМОК

Газета Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

НАША МІСІЯ – ЯКІСНА ОСВІТА

Афанасій ЛОМАКОВИЧ, ректор академії

Стратегія розвитку Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка на 2016-2025 роки – це документ, що визначає основні стратегічні напрями розвитку нашого навчального закладу на 10 років у контексті його інтеграції у світовий освітній простір.

Визначено місію академії, яка полягає у створенні умов для надання якісної сучасної освіти через вільне творче навчання та наукові дослідження відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком Української держави, науки, економіки та культури, а також глобальних процесів розвитку людської цивілізації; окреслено пріоритетні напрями діяльності Академії в рамках модернізації вітчизняної освіти.

Стратегічною лінією розвитку навчального закладу визначено збереження самостійного, автономного, регіонального, компактного за кількісним складом, престижного вищого навчального закладу, який надає освітні послуги високої якості; спрогнозовано зміну статусу навчального закладу із академії на університет – вищий навчальний заклад регіонального профільного педагогічного спрямування, що провадитиме інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (в тому числі доктора філософії), здійснюватиме прикладні наукові дослідження, буде провідним науково-методичним центром у регіоні із розвинутою інфраструктурою навчальних і науково-виробничих підрозділів, сприятиме поширенню наукових знань та провадитиме культурно-просвітницьку діяльність.

У цьому напрямі зроблено значні кроки: удосконалено процедуру формування документів, які регламентують діяльність вступної кампанії; передбачено вартість освітньої послуги на весь строк навчання за ступенями вищої освіти та ОКР у договорах про надання освітніх послуг між вищим навчальним закладом і фізичними (юридичними) особами і встановлено вартість виготовлення документів про вищу освіту державного зразка та впроваджено форму додатка до документу про вищу освіту; внесено зміни до окремих пунктів «Положення про організацію освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка»; проведено експертизу та корекцію навчальних планів, навчальних і робочих навчальних програм; оновлено та доповнено навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін; реорганізовано окремі кафедри; забезпечено дотримання єдиного підходу до претендентів на заміщення вакантних посад; внесено зміни до Статуту академії; проведено експертизу посадових інструкцій працівників навчального закладу та інші необхідні заходи.

Ліцензований обсяг підготовки становить 1780 осіб: молодший спеціаліст –310 осіб; бакалавр –670 осіб (370 осіб – денна форма, 300 – заочна форма); спеціаліст –785 осіб (405 осіб – денна форма, 380 осіб – заочна форма); магістр– 15 осіб денної форми навчання. Зазначу, що у 2016 році набір на ОКР «спеціаліст» здійснено востаннє.

На сьогодні здобувачі вищої освіти, які вступили на навчання у 2016 році, навчаються за новим Переліком галузей знань та спеціальностей.

Ми пройшли чергову акредитацію магістратури зі спеціальності «Біологія». Підготовлено акредитаційні справи за ОКР «молодший спеціаліст» зі спеціальностей «Дошкільна освіта» і «Технологічна освіта» (для педагогічного коледжу); за освітнім ступенем «магістр» зі спеціальностей «Технологічна освіта» та «Музичне мистецтво». Прогнозується ліцензування освітньо-професійних програм: за освітнім ступенем «бакалавр» зі спеціальності «Початкова освіта» і за освітнім ступенем «магістр» зі спеціальностей (предметних спеціалізацій): «Дошкільна освіта»; «Фізична культура»; «Біологія» (розширенням обсягу підготовки).

У контексті нових Ліцензійних вимог плануємо підготувати і подати на розгляд й інші справи щодо ліцензування окремих бакалаврських та магістерських програм. Розширення спектру спеціальностей в академії залишаються особливо актуальним завданням на ближню і далеку перспективи.

Здійснено оптимізацію структури Академії , внаслідок чого у нас на сьогодні функціонують три факультети: «Педагогічний факультет», «Гуманітарний факультет», «Факультет фізичного виховання та біології», де готують фахівців з 3 галузей знань за ступенями вищої освіти «бакалавр» (8 спеціальностей), «магістр» (3 спеціальності) та за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» (9 спеціальностей). У структурі педагогічного коледжу здійснюється підготовка молодших спеціалістів з 5 спеціальностей.

У навчальному закладі функціонує 10 кафедр, на яких працюють 150 науково-педагогічних працівників (12 докторів наук, професорів; 79 кандидатів наук, доцентів). Ще 3 кандидати наук працюють у педагогічному коледжі.

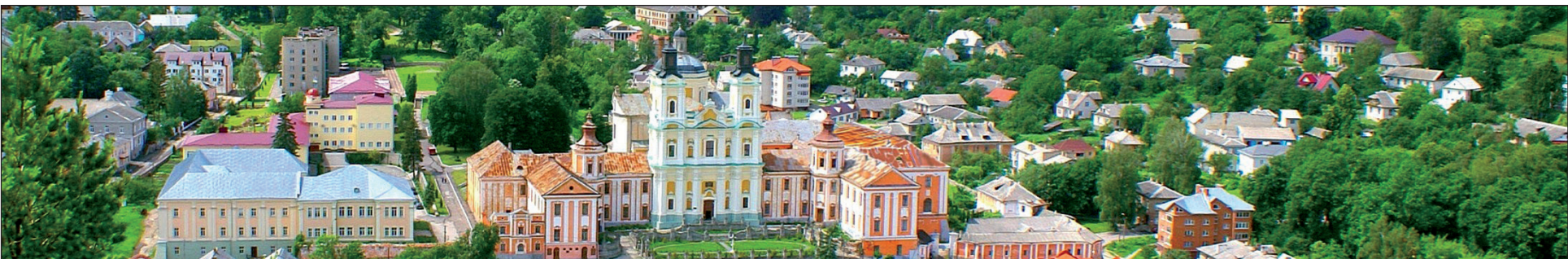

Якісний склад науково-педагогічних працівників академії характеризувався такими даними: викладачі з науковими ступенями – 60,7%, без ступенів – 39, 3 %. Найвищий показник – у кафедри української філології та суспільних дисциплін – 100% фахівців з науковим ступенем; у кафедри теорії і методики трудового навчання і технологій – 92,3%, у кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти – 75%, у кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання – 72,7%, у кафедри методики викладання мистецьких дисциплін – 66,7% і т. д.

Відповідно до стратегічних намірів і планів роботи кадрова робота спрямовується на зміцнення штату кадрів для забезпечення якісної підготовки фахівців заявлених освітніх галузей та спеціальностей. Кадровий склад академії посилений доктором педагогічних наук і шістьма кандидатами наук. Своєрідний науковий подвиг здійснив Микола Курач, підтвердивши неспростовну давньогрецьку мудрість, що «осилить дорогу той, хто йде»: він достроково й успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук на тему «Теоретичні і методичні засади навчання художнього проектування майбутніх учителів технологій» зі спеціальності «Теорія та методика навчання технологій». Захист докторської дисертації у такі стислі терміни – це гідний вчинок, а також алгоритм до наслідування та мотивації до наукового зростання молодих і перспективних науково-педагогічних працівників академії.

Зміцнився доцентський корпус професорсько-викладацького штату: рішенням Атестаційної колегії МОН України присвоєно вчене звання доцента Бережанському О.О., Легкун О.Г., Марунько О.А., Сиротюку М.В., Ткачуку В.Є., Чик О.І.

Науково-педагогічні працівники академії захистили шість кандидатських дисертацій та здобули науковий ступінь доктора філософії із п'яти спеціальностей: за минулий рік отримали статус кандидата педагогічних наук Легін В.Б., кандидата біологічних наук – Гурська О.В. і Михалюк І.М., кандидата сільськогосподарських наук –Тригуба О.В., кандидата філологічних наук – Свиридюк Л.А., кандидата наук з фізичного виховання та спорту – Кучер Т.В.

З метою забезпечення якості надання освітніх послуг, модернізації та вдосконалення змісту освітнього процесу розроблено нові освітньо-професійні програми, навчальні та робочі навчальні плани відповідно до нового переліку спеціальностей, в основу яких покладено формування фахових та особистісних компетентностей. Здійснюється поступовий перехід від пояснювально-ілюстративних методів навчання до оптимальної та результативної організації роботи студента, в тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Оновлено та впроваджено в освітній процес комплекси навчально-методичного забезпечення з усіх навчальних дисциплін, у тому числі на основі інформаційно-комунікаційних та інтернет-технологій. Навчально-методичне забезпечення розміщено на офіційному веб-сайті навчального закладу.

В контексті модернізації інформаційного супроводу навчального процесу основний акцент робиться на організацію самостійної роботи студентів, систематичне оновлення засобів поточного та підсумкового контролю успішності. У минулому році запроваджено елементи дистанційного навчання з використанням навчальної платформи Moodle. Відповідно до нормативних вимог створено умови для вільного вибору студентами навчальних дисциплін (25% від загального обсягу годин навчальних планів). Серед пріоритетних виборів студентів – навчальні дисципліни поглибленого вивчення іноземних мов (англійської, німецької, польської) та інформаційно-комунікаційних технологій.

У сучасному освітньому процесі дедалі вагоміша роль відводиться електронним носіям літературних джерел, навчально-методичних матеріалів. У цьому плані набуває особливого значення електронна бібліотека навчального закладу, обсяг її електронних ресурсів, можливість доступу до фондів інших бібліотек України та зарубіжжя.

З метою оперативного відображення діяльності структурних підрозділів навчального закладу функціонує Інформаційний центр Академії (газета «Замок» як своєрідний літопис, внутрішнє телебачення, офіційний веб-сайт, видавничий центр КОГПА ім. Тараса Шевченка). У навчальних корпусах і гуртожитках для послуг викладачів і студентів забезпечено зону Wi-Fi.

В актуальному стані підтримується офіційний веб-сайт академії, який систематично наповнюється ілюстрованою аналітичною інформацією про основні події і факти життя навчального закладу та його структурних підрозділів; матеріали веб-сайту академії регулярно подаються для розміщення на порталі «Педагогічна освіта» МОН України і офіційному веб-сайті управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації.

(Закінчення на стор. 2-3)

НАША МІСІЯ – ЯКІСНА ОСВІТА

Афанасій ЛОМАКОВИЧ, ректор академії

(Початок на стор.1)

У минулому році зроблено спробу впровадження нових форм співпраці з освітніми закладами (установами), громадськими організаціями. У Стратегії розвитку навчального закладу передбачено налагодження роботи суботньо-недільних шкіл для обдарованої молоді регіону, англомовних чи німецькомовних клубів, фізико-математичної школи вихідного дня, біологічного клубу, спортивного центру розвитку дитини, недільної школи музичного чи образотворчого мистецтва, центру інклюзивної освіти (спільно з районним і міським відділами освіти), центру розвитку дитини, регіонального центру роботи з національно-патріотичного виховання.

Окремі елементи цієї роботи впроваджено в життя. Розпочато організаційні заходи щодо створення Центру розвитку дитини кафедрою теорії і методики дошкільної та початкової освіти (Фасолько Т.С.); проведено низку заходів кафедрою педагогіки та психології (Кравець Л.М.) в контексті проблем інклюзивної освіти спільно з громадською організацією «Товариство батьків дітей-інвалідів та їх друзів «Зоря надії»»; започатковано діяльність благодійної організації «Благодійний фонд «Спортивний центр розвитку дитини» (Голуб В.А.), до роботи якого залучено дітей 6-8 років (заняття проводяться 3 рази на тиждень). Розпочали функціонування громадські організації «Нові Волинські Атени» та «Молодіжний рух «За майбутнє»».

Розвиваються та урізноманітнюються форми співпраці з оздоровчими таборами відпочинку (Міжнародноий дитячий центр «Артек-Карпати» (Буковель), оздоровчий табір «Едельвейс» (Карпати); дитячий оздоровчий табір «Факел» (м. Бердянськ), «Лісова казка», «Гайдарівець» (Тернопільська обл.), «Чайка», «Веселка», «Корчагінець», Берізка» (Рівненська обл.).

Однією з невід'ємних складових наукової діяльності Академії є науково-теоретичні дослідження з актуальних проблем сучасної вищої школи. Науково-дослідна робота професорсько-викладацького складу тісно пов'язана з проблемами підвищення якості й ефективності підготовки майбутніх фахівців. Укладено угоди про партнерське співробітництво між Академією та іншими науково-освітніми інституціями України. Відзначаємо необхідність поглиблення співпраці в рамках існуючих угод з вітчизняними університетами, міжнародними освітніми фондами та організаціями. Підписано ряд угод про співробітництво із Тернопільським національним педагогічним університетом ім.Володимира Гнатюка, Чернівецьким національним університетом ім.Юрія Федьковича, Східноєвропейським національним університетом ім. Лесі Українки, Тернопільським національним економічним університетом, Дрогобицьким державним педагогічним університетом ім.Івана Франка, Житомирським державним педагогічним університетом ім.Івана Франка, Бродівським педагогічним коледжем ім.Маркіяна Шашкевича, Дубенським педколеджем Рівненського державного гуманітарного університету.

Розвиток міжнародного співробітництва впливає не тільки на освітній рівень кожного окремого вищого навчального закладу, але й сприяє наближенню освітньої структури України до європейських стандартів, що є дуже актуальним сьогодні, коли йдеться про об'єднаний європейський освітній простір. Зокрема, підписана угода про співробітництво з Остролєнським науковим товариством ім. Адама Хентніка (м. Остролєнка, Польща) та підготовлено пакети документів для підписання міжнародної угоди про співробітництво з Люблінським католицьким університетом Івана Павла II (Люблін, Польща). Ще дві міжнародні угоди – у роботі (Краків і Хожув, Польща).

У рамках міжнародного співробітництва та наукового партнерства будемо і надалі поглиблювати співпрацю в рамках уже існуючих угод з університетами, міжнародними освітніми фондами та організаціями. Прогнозується підписання нових документів про співпрацю з вищими навчального закладу близького та далекого зарубіжжя.

Плануємо вийти на новий рівень зв'язків з університетськими центрами зарубіжжя, уклавши нові угоди про співробітництво в науковій, освітній сферах та сфері академічних обмінів.

Відзначено ювілейні дати персоналій краю, які зробили вагомий внесок у розвиток освіти, науки і культури на Кременеччині, у становлення і зміцнення нашого навчального закладу. З нагоди 120-річчя від дня народження Михайла Вериківського проведена ІІ Всеукраїнська науково-практична конференція «Михайло Вериківський у контексті української музичної культури та освіти», опубліковано однойменний збірник наукових матеріалів конференції, відкрито Кімнату-музей митця.

Продовжуємо добрі традиції колективу Академії щодо вшанування пам'яті краян: почали функціонувати навчальні аудиторії імені професора Володимира Чопика та імені кременчанина, адвоката і громадсько-політичного діяча Бориса Козубського; проведено Всеукраїнський науковий семінар «Творчий світ Бориса Харчука», приурочений 85-річчю від дня народження письменника, і літературно-краєзнавчі читання «Гаврило Чернихівський – краєзнавець, науковець, публіцист», приурочені 80-річчю від дня народження нашого краянина.

У рамках Всеукраїнського тижня права і з нагоди відзначення 40-річчя створення Української Гельсінської Групи сприяння виконанню Гельсінських угод в Академії відбувся науковий семінар «Українська Гельсінська Група в боротьбі за права людини в умовах тоталітарного режиму».

Науково-педагогічна діяльність викладачів Академії через проведення науково-методичних семінарів популяризується та впроваджується в освітніх закладах Кременеччини. Стало доброю традицією проведення науково-методичних семінарів, тренінгів, майстер-класів спільними зусиллями педагогічних колективів шкіл міста Кременеця і району та викладачів Академії. Мета, яка об'єднала представників різних ланок освіти, – професійне зростання, обмін знаннями й практичним досвідом, налагодження міцних зв'язків і творча співпраця.

Науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методики дошкільної освіти у співпраці з науковцями Інституту обдарованої дитини НАПН України провели науково-методичний семінар «Розвиток мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку: сучасні підходи».

Вивчення новітніх підходів і поширення інноваційного

досвіду фізичного виховання школярів стало метою науково-методичного семінару «Організація та проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в загальноосвітніх навчальних закладах», який підготувала циклова комісія фізичного виховання педагогічного коледжу нашого начального закладу для вчителів загальноосвітніх шкіл регіону. У підготовці та проведенні міжрайонного методичного дійства з фахівцями коледжу співпрацювали методисти з фізичного виховання відділів освіти Кременецької, Ланівецької та Шумської райдержадміністрацій.

Науково-педагогічні працівники кафедри педагогіки та психології провели семінар-інтеракцію «Виховання громадянина в аспекті викликів сучасності» на базі Вишнівецької міської бібліотеки для дорослих. У заході брали участь викладачі кафедри педагогіки та психології і студенти педагогічного факультету Академії, працівники бібліотеки, педагоги ЗОШ і науковці Національного заповідника «Замки Тернопілля». На базі Кременецької ЗОШ І-ІІІ ступенів №1 ім. Галини Гордасевич відбувся черговий захід – засідання круглого столу на тему «Інклюзія – вимога сучасної школи».

Наукова продукція професорсько-викладацького складу Академії у 2016 році відображає їх багатогранне наукове поле досліджень, а також приурочена ювілеям вагомих постатей України на тлі епохи. За матеріалами проведених

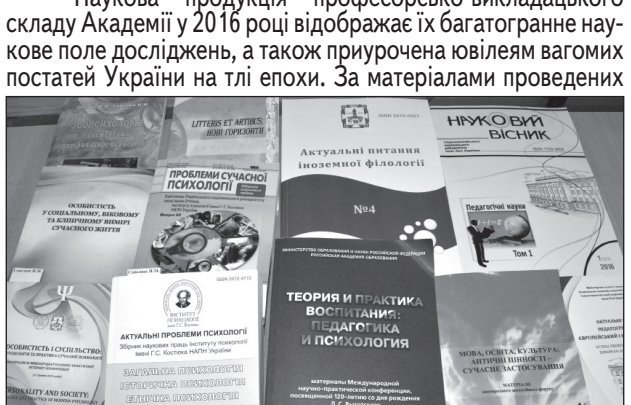

міжнародних, всеукраїнських конференцій, симпозіумів, семінарів опубліковано збірники наукових праць.

Набули свого розвитку випуски наукових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Це «Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка» [за ред. Ломаковича А. М., Бенери В. Є.] та «Кременецькі компаративні студії : науковий часопис / ред.: Чик Д.Ч., Пасічник О.В.]». Вже шості випуски згаданих наукових видань продовжують наукову традицію та забезпечують розширення географії для оприлюднення результатів наукових досліджень здобувачам наукових ступенів та вчених звань з України та далекого і близького зарубіжжя.

За результатами 12 Звітної конференції професорсько-викладацького складу видано електронний випуск збірника наукових праць «Актуальні проблеми гуманітарної освіти» [за заг. ред. Ломаковича А. М., Бенери В. Є.]. За матеріалами 12 Звітної студентської конференції оприлюднено «Студентський науковий вісник», збірник наукових статей «UniВерсум» і започатковано збірник наукових статей «Kremenets sciense: open air, або Наука в кросівках» [за заг. ред. Р. О. Дубровського].

Одним із критеріїв моніторингу науково-педагогічної діяльності викладача є результативність його видавничої діяльності. Друкована продукція науково-педагогічного працівника, кафедри, лабораторії – це показник впровадження результатів науково-дослідних робіт, завершених протягом останнього року. Зазначимо, що видавнича діяльність науково-педагогічних працівників має позитивну динаміку. Палітра видань за результатами науково-дослідної роботи професорсько-викладацького складу тісно пов'язана з проблемами підвищення якості й ефективності підготовки майбутніх фахівців.

Зокрема, в освітній процес вищої школи впроваджується навчальне видання «Зоопсихологія з елементами порівняльної психології», яке підготували доктор біологічних наук, завідувач кафедри біології, екології та методики їх викладання, професор Микола Ільєнко і кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології Наталія Савелюк.

Результативною є творча співпраця науковця нашого навчального закладу Олени Цигипало і доктора психологічних наук, професора Рівненського державного гуманітарного університету Романа Павелківа. Свідченням цього стало чергове навчальне видання – підручник «Дитяча психологія», що побачив світ у видавництві «Академвидав» у рамках популярної серії «Альма-матер».

Завідувач кафедри методики викладання мистецьких дисциплін, доктор педагогічних наук, професор Олександр Дем'янчук у співавторстві опублікував навчальний посібник для студентів, магістрантів, аспірантів і науково-педагогічних працівників ВНЗ України «Застосування медіатехнологій викладачами технічних дисциплін у професійній діяльності».

Факти з історії зарубіжного мистецтва, що допомагають по-справжньому любити і високо оцінювати мистецтво національне, представлено у навчально-методичному посібнику «Історія зарубіжного мистецтва», підготувленому у співавторстві кандидатом мистецтвознавства, доцентом кафедри методики викладання мистецьких дисциплін Олександрою Панфіловою.

Науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методики технологічної освіти й інформатики, кандидати технічних наук, доценти Леонід Пашинський, Ростислав Гарматюк та старший викладач Юрій Цимбалюк свої творчі зусилля спрямували на підготовку навчальних посібників з лабораторного практикуму, як особливо важливого елемента фахової підготовки з технологічних спеціальностей. Навчально-методичні посібники «Лабораторний практикум – складова частина навчального процесу» та «Інженерія матеріалів: практикум» адресовані студентам ВНЗ денної та заочної форм навчання.

У навчально-методичному посібнику старшого викладача кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання Миколи Божика «Теоретико-методичні основи гімнастики» актуалізовано проблеми оптимізації фізичного виховання і спорту.

Авторський тандем науково-педагогічних працівників кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін Ірина Гринчук і Олена Горбач підготували навчально-методичні посібники «Фортепіанні твори українських композиторів» та «Фортепіанні твори М.Вериківського». Викладачі академії Василь Райчук, Левко Харамбура, Валерій Яскевич стали авторами посібника «Пісні з акомпанементом у супроводі баяна (акордеону) (3 – 4 класи ЗОШ)» за програмою фахової дисципліни «Основний музичний інструмент» зі спеціальності «Музичне мистецтво».

Наші науковці застосовують ефективний методичний прийом: з метою посилення мотивації до виконавсько-просвітницької та пошукової діяльності знайомлять студентів із творчістю композиторів, пов'язаних з їх малою батьківщиною: тернополянина В.Барвінського, уродженця Бережан Н.Нижанківського, кременчанина М.Вериківського. У посібниках представлено різнопланові і різножанровий український фортепіанний матеріал навчально-виконавського спрямування, що сприятиме формуванню виконавської культури студентів, збагаченню їх стильово-слухового досвіду.

Методичним посібником «Українські народні дитячі рухливі ігри, забави та розваги» поповнили «Бібліотеку дошкільника» досвідчені фахівці з теорії та практики роботи з дітьми дошкільного віку, науково-педагогічний працівник кафедри теорії та методики дошкільної освіти Ольга Яловська і викладач-методист педагогічного коледжу Тетяна Романюк.

Для збереження й ефективного використання досягнутого, вдосконалення наукової роботи в майбутньому маємо спрямувати зусилля науковців Академії на публікацію результатів їх наукових досліджень у журналах з високим імпакт-фактором; забезпечити постійне зростання кількісних і якісних показників наукової діяльності, для чого запровадити академічну систему обліку індексу посилань, а також оцінку рівня ефективності результатів наукових досліджень; вести підготовчу роботу щодо відкриття нових друкованих часописів з метою їх включення до Переліку фахових видань України, насамперед за галузями знань підготовки магістрів.

Активізувалася робота Студентського наукового товариства під керівництвом Сергія Колісецького та Ради молодих науковців, очолюваної Романом Дубровським. Студентська науково-дослідна робота, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, конкурсах наукових робіт студентів супроводжується підтримкою студентської профспілки (голова –Андрій Заблоцький).

НАША МІСІЯ – ЯКІСНА ОСВІТА

Афанасій ЛОМАКОВИЧ, ректор академії

Оригінальну форму науково-дослідницької роботи започаткувала Рада молодих науковців Академії. З ініціативи голови Ради, кандидата філологічних наук Романа Дубровського розроблено програму «Kremenets science: open air, або наука в кросівках», яка передбачає низку формальних і неформальних зустрічей магістрантів, аспірантів, молодих

кандидатів наук з метою вирішення різноманітних проблем науково-теоретичного і методичного характеру. Програма включає туристичні походи і тематичні екскурсії визначними місцями Кременеччини, ознайомлення з комплексом місцевих пам'яток історії та природи, зокрема із замками, храмами, заповідними територіями Національного природного парку «Кременецькі гори», місцями визначних історичних подій і перебування видатних постатей національної історії та культури. Науково-теоретична робота (доповіді, дискусії, обмін досвідом тощо) здійснюється під відкритим небом і в позначеному історією місці.

Про модерн молодіжного наукового активу Академії та коледжу свідчить багатовимірність сфери дослідницьких інтересів. Це підтвердила науково-практична конференція «Litteris et artibus: нові горизонти», на якій представники молодої науки доповідали про результати своїх дослідницьких зусиль і дискутували з приводу актуальних світоглядно-теоретичних і конкретних методологічних проблем сучасної науки і мистецтва, освіти і культури. Матеріали конференції опубліковані окремим збірником.

Юні науковці – члени Студентського наукового товариства Академії – провели XII Науково-практичну конференцію за традиційною тематикою «Актуальні проблеми сьогодення очима молоді». Представники студентської науки запропонували до програми молодіжного наукового форуму 105 аналітичних розвідок і повідомлень різноманітної тематики. За результатами проведеної конференції видали електронний збірник наукових праць.

Маємо певні досягнення у конкурсах наукових робіт. У рамках проведення Всеукраїнського науково-практичного семінару «Генеза українсько-польського конфлікту на Волині у роки Другої світової війни: науковий дискурс» студентка 11-Б групи Вікторія Возна нагороджена дипломом за участь у конкурсі учнівських і студентських есе «Тільки правда нам важлива» з доповіддю «Спогади про польську родину як співжиття українців та поляків на Волині».

За результатами III етапу VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка серед ВНЗ III – IV рівнів акредитації студентка гуманітарного факультету Ольга Дудечко отримала Диплом III ступеня і добула ще одну перемогу на обласному етапі XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, де посіла II місце. На обласному етапі VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка студентка 51-ДПК групи педагогічного факультету Інна Ісаєнко виборола Диплом II ступеня.

Один із пріоритетних напрямків діяльності навчального закладу – виховання різнобічно та гармонійно розвиненої, національно свідомої, високоосвіченої особистості майбутнього педагога, що вимагає клопіткої праці науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування, батьків та кожного студента, який був би здатний до саморозвитку та самовдосконалення. Для цього здійснюється комплекс соціально-культурних і мистецьких заходів.

Знаковою подією став традиційний концерт різдвяних колядок для студентів та мешканців Кременця. Була проведена загальноакадемічна лекція «В них не було зерна неправди за собою», присвячена Дню Героїв Небесної Сотні.

Студентський експериментальний театр «Пілігрим» вдало здійснив постановку вистави «Усі відповімо перед Всевишнім» за творами сучасної української письменниці Марії Матіос. З цією виставою колектив брав участь у IX Міжнародному юнацько-молодіжному театральному фестивалі аматорських колективів «ЛіхтАрт», за що був відзначений дипломами та призами. Цю виставу колектив показав військовослужбовцям військової частини м. Дубно. Режисерську підготовку здійснював Василь Скоропляс.

Традиційними стали літературні читання, присвячені Міжнародному дню рідної мови. Проведено цикл заходів, присвячених дню народження Тараса Шевченка («Борімося – поборемо. Нам Бог помагає») та Лесі Українки («Струни душі поета-велета»), виставки творчих робіт студентів спеціальності «Образотворче мистецтво» і «Технологічна освіта», загальноакадемічна акція «Вшануй Кобзаря – прийди у вишиванці».

Вже чотири роки поспіль наші студенти здобувають І місце в обласному конкурсі із розробки програми літнього оздоровлення дітей. Цьогоріч вони вибороли Гран-прі за розробку програми «Волонтерське літо», яка була надрукована у Всеукраїнському періодичному виданні з дошкільної освіти.

Рік за роком народний художній ансамбль «Горлиця» під керівництвом Андрія Медецького посідає призові місця на міжнародних та всеукраїнських конкурсах із хореографічного мистецтва. У травні цього року колектив був нагороджений Дипломом Золотого Чемпіона у номінації «Народний танець» у м.Чернівці.

На базі нашого навчального закладу відбувся учнівський інтелектуальний фестиваль «Вундеркіндер-2016», учасниками якого були близько 100 учнів загальноосвітніх шкіл Тернопільської області.

Маємо певні спортивні досягнення. Студент факультету фізичного виховання та біології Володимир Назарко став Чемпіоном України з пауерліфтингу, отримав можливість взяти участь у Чемпіонаті Європи з цього виду спорту, де здобув титул Чемпіона і звання майстра спорту України.

На Чемпіонаті України з армспорту студенти академії Сергій Точинський (21-Ф), Олег Петренко (41-Фз) й Ігор Пасєка (31Фз) стали Чемпіонами України у своїх вагових категоріях, а Сергій Точинський (21-Ф) на Чемпіонаті світу у Болгарії –бронзовим призером на ліву руку у своїй ваговій категорії та здобув звання майстра спорту України з армспорту.

Футбольна команда «Буревісник» у грудні 2016 року здобула перемогу у традиційному передноворічному міжобласному турнірі з міні-футболу. Упродовж року команда неодноразово ставала переможцем та призером різноманітних турнірів із міні-футболу, футзалу та футболу районного та обласного рівнів.

Волейбольна чоловіча команда академії «Буревісник-Академія» – Чемпіон та володар Суперкубка Кременецького району.

Активізувалася діяльність молодіжних громадських організацій. Як підтвердження цього, відбулася Всеукраїнська акція «Зробимо Україну чистою», координаторами якої у Кременецькому районі виступили студенти нашого ВНЗ. Вони активно долучаються до благодійних акцій допомоги воїнам у зоні антитерористичної операції тощо. У рамках проведення Всеукраїнської акції «Подаруй вишиванку дітям на Схід» навчальний заклад закупив вишиванки для дітей, які проживають на Сході України.

Надзвичайно важливим стало відкриття меморіального знаку трьом випускникам навчального закладу, які загинули у зоні АТО, захищаючи незалежність і територіальну цілісність

України. Волонтерський загін Академії постійно надає посильну допомогу батькам і сім'ям загиблих воїнів.

У новорічно-різдвяний період під час традиційного благодійного виступу «Від серця – до Різдва» студенти філологічних спеціальностей порадували слухачів колядками й обрядовими піснями.

Регулярно здійснюються екскурсійні тематичні поїздки студентів навчального закладу до визначних місць України.

Пріоритетні завдання нинішнього етапу діяльності нашого ВНЗ в основному виконані. Це дає підстави стверджувати, що ми маємо всі можливості для реалізації розробленої Стратегії розвитку академії на перспективу і тим самим зробити вагомий внесок у здійснення нашої головної місії – забезпечення якісної освіти.

ОБЕРЕГ УКРАЇНИ – В НАШІЙ АКАДЕМІЇ

Ніна БАГНЮК

Боротьба за волю, незалежність і неподільність Української держави точилася віками. В 1919 році було проголошено Акт злуки українських земель в єдину Соборну Україну. Та недовго тривала ця радість: більшовицька навала розірвала нашу державу, а потім комуністичний режим нищив український народ голодомором, репресіями. Проте 24 серпня 1991 року наша Вітчизна стала незалежною. На жаль, лютий ворог не міг змиритися з цим: він спрямував усі свої зусилля на те, щоб розшматувати Україну. Анексія Криму, окупація частини Донецької та Луганської областей свідчать про загрозу Росії нашій незалежності і соборності. Істинні патріоти протистоять цій агресії на фронтах і в тилу, допомагають бійцям фінансами, технікою, амуніцією, продуктами.

Чудову Всеукраїнську акцію "Вишивана моя Україна" ініціювали працівники територіальних органів Державної казначейської служби України. Напередодні Шевченківських свят акція досягла стін Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка, де на неї чекали викладачі та студентство, представники місцевої влади і громадськості. Як розповіла гостя нашого ВНЗ, заступник начальника відділу обслуговування розпорядників коштів та інших клієнтів місцевих бюджетів Головного управління ДКСУ в Тернопільській області Наталя Боліновська, акція була започаткована до 25-ї річниці Незалежності України.

Зважаючи на події, що відбуваються в нашій країні, у час цієї жорстокої гібридної війни казначеї всіх регіонів вирішили об'єднатись і вишити карту України. Полотно з контуром країни розпочало свою подорож у серпні 2016 року зі Сходу України. Його передано Головою Державного Казначейства України Тетяною Слюз. Перші орнаменти нанесені працівниками Донецької та Луганської областей. А далі карта продовжила свій символічний маршрут, доповнюючись все новими орнаментами та кольорами. Вишивали навіть чоловіки.

Сьогодні у всій своїй красі карта вдруге подорожує Україною, вражаючи своєю самобутністю, колоритом кожного, хто її побачить. Проаналізувавши зразки вишивок, можна

умовно скласти своєрідний мистецький атлас регіонів України за типовими для них візерунками, орнаментами та символами, техніками і кольорами. У більшості районів Тернопільщини майстрині віддавали перевагу геометричним узорам. Зокрема борщівська вишивка – своєрідний бренд вишиванок, виконаних чорними нитками. Бо, як свідчить давня легенда, у XVI – XVII століттях, після чергового нападу турків чи татар у декількох селах на території нинішнього Борщівського району були вбиті усі чоловіки. Оплакуючи свою гірку долю, жінки поклялися сім поколінь носити вишиті чорними нитками сорочки – і на весілля, і на свято. У 20-х роках минулого століття цей строк закінчився – і на вишиванки знову розцвіли яскравими кольорами.

Гостя прикрасила свій виступ красномовною поезією Василя Дерія "Одягнімо, друзі, вишиванки".

У знак вдячності за візит мистецький колектив нашої академії організував для гостей і всіх присутніх концерт, який став доповненням до акції та прологом до Шевченківських днів. Тому й не дивно, що окремі твори виконувалися на слова геніального Кобзаря. Розпочав виступи Павло Левицький твором Миколи Лисенка "Чого мені тяжко"(концертмейстер Алла Савчук). Юлія Гусарук виконала пісню на музику Левка Гаufмана "Нащо мені чорні брови", Віталій Бойко – "Ой по горі роман цвіте" (музика Іллі Кушплера), а Наталія Попілевич – "Арію Наталки" з другої дії опери Миколи Лисенка "Наталка Полтавка" (всі три твори прозвучали у супроводі Інни Чорноокої-Омельчук). Фортепіанні варіації на тему української народної пісні "Без тебе, Олесю" Миколи Лисенка презентувала молодий педагог Світлана Гуральна.

Музична програма була збагачена поетичними виступами Ольги Гануліч, яка прочитала твори "Русалка" Тараса Шевченка та "Вишиванка" авторства студента нашої академії Павла Старуха, а також поезією Великого Кобзаря "Мені тринадцятий минало" англійською мовою у виконанні Назара Прокопіва. А завершила виступи солістка Галина Ковальчук проникливим твором Андріани на слова Віктора Винника "В нашому серці".

Із заключним словом до гостей, учасників акції та присутніх звернувся проректор з виховної роботи академії Микола Сиротюк.

До проведення концертної програми долучилися Василь Скоропляс, Неллі Галішевська, Алла Афанасенко, Микола Сиротюк і Сергій Колісецький.

ПОЄДНУЄМ ІННОВАЦІЇ З ТРАДИЦІЯМИ

(до підсумків XIII Звітної науково-практичної конференції)

Валентина БЕНЕРА
проректор з наукової роботи

Щорічна Звітна науково-практична конференція науково-педагогічних працівників вищого закладу освіти ставить перед кожним науковцем особливі вимоги: продемонструвати теоретичний рівень і практичну ефективність індивідуальної дослідницької роботи в аспекті наукового пошуку і в плані видавничої діяльності. Саме такий контекст мало вступне слово ректора академії, професора Афанасія Ломаковича, котрий зазначив, що ефективність науково-дослідницької діяльності професорсько-викладацького складу стала важливим фактором утвердження нашого навчального закладу в статусі академії. Реалії сучасної вищої школи, наголосив ректор, виокремлюють серед першочергових завдань зміцнення науково-кадрового потенціалу ВНЗ власними кадрами вищої кваліфікації з відповідними науковими ступенями та вченими званнями. Насамперед йдеться про розширення штату науково-педагогічних працівників власними докторами наук, професорами і доцентами з числа викладачів академії.

У звітному році сім наших викладачів здобули наукові ступені: Микола Курач – доктора педагогічних наук, Вікторія Легін – кандидата педагогічних наук, Ілона Михалюк та Оксана Гурська – кандидата біологічних наук, Олена Тригуба – кандидата сільськогосподарських наук, Любов Свиридюк – кандидата філологічних наук і Тетяна Кучер – кандидата наук з фізичного виховання і спорту. А шести науково-педагогічним працівникам, кандидатам наук Олександру Бережанському, Оксані Легкун, Орисі Марунько, Миколі Сиротюку, Віктору Ткачуку, Ользі Чик присвоєне вчене звання доцента. Резервом розширення науково-кадрових можливостей нашого ВНЗ бачимо викладачів, які працюють на посаді професора кафедри (доценти Олег Василишин, Лілія Невідомська, Анатолій Янков), а також на посаді доцента кафедри (кандидати наук Олександра Панфілова, Тетяна Семегин, Наталія Янусь, Ростислав Гарматюк, Наталія Яценюк, Тетяна Бондаренко, Віра Заболотна, Галина Сеньківська). Значні можливості для підвищення свого наукового статусу мають 22 кандидати наук, які працюють на посаді старшого викладача.

Якісні науково-кадрові зміни залишаються одним із найголовніших пріоритетів нашої кадрової політики. Здійснювати такі зміни будемо за рахунок власних кадрових ресурсів. Як підтвердження цьому, надано направлення на навчання в аспірантурі для здобуття наукового ступеня доктора філософії Андрію Заблоцькому ("Соціальна робота"), Сергію Томашівському ("Теорія та методика професійної освіти"), Надії Данік ("Наука про освіту (польська мова)"). Ефективне використання довготривалого підвищення кваліфікації та стажування, цільові направлення в аспірантуру та докторантуру будуть активно практикуватися і в наступні роки.

Упровадження в освітній процес вищої школи результатів наукових досліджень науково-педагогічних працівників академії здійснюється насамперед через оприлюднення наукових, навчально-методичних і навчальних публікацій. За 2016 рік побачили світ 282 праці наших викладачів: 4 монографії, 12 навчально-методичних посібників, 7 авторефератів, 3 методичних рекомендації, 11 тез доповідей на наукових конференціях, 51 навчальна програма, 201 наукова стаття (40 – у зарубіжних, 41 – у фахових і 120 – в інших виданнях). Серед названих праць – монографії доктора педагогічних наук Миколи Курача "Художньо-проектна підготовка майбутніх учителів технологій", докторів історичних наук Генріха Стронського "Історія наша, їхня чи спільна? Українсько-польські місця пам'яті та їх значення для Польщі та Європи" та Ірини Скакалкої "Громадсько-політична діяльність адвоката Бориса Козубського" і кандидата філософських наук Олени Мороз "Гуманістичний характер світогляду православних діячів Волині кінця XIX – початку XX століття"; навчальні та навчально-методичні посібники професора Миколи Ільєнка і доцента Наталії Савелюк "Зоопсихологія з елементами порівняльної психології", викладача педагогічного коледжу Олени Цигипало "Дитяча психологія" (у співавторстві), професора Олександра Дем'янчука "Застосування медіа-технологій викладачам технічних дисциплін у професійній діяльності" (у співавторстві), доцента Олександри Панфілової "Історія зарубіжного мистецтва" (у співавторстві), доцентів Леоніда Пашинського і Ростислава Гарматюка та старшого викладача Юрія Цимбалюка "Лабораторний практикум – складова частина навчального процесу" та "Інженерія матеріалів: Практикум", старшого викладача Миколи Божика "Теоретико-методичні основи гімнастики", музикознавців Ірини Грінчук та Олени Горбач "Фортепіанні твори українських композиторів" і "Фортепіанні твори Михайла Вериківського" , їх колег Василя Райчука, Левка Харамбури, Валерія Яскевича "Пісні з акомпанементом у супроводі баяна (акордеона) для 3 – 4 класів ЗОШ", досвідчених фахівців дошкільної освіти Ольги Яловської і Тетяни Романюк "Українські народні дитячі рухливі ігри, забави та розваги".

Серед публікацій особливе місце належить збірникам наукових праць і науковим часописам: "Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка" і "Актуальні проблеми гуманітарної освіти" (за редакцією Афанасія Ломаковича і Валентини Бенери), "Кременецькі компаративні студії" (за редакцією Дениса Чика та Олени Пасічник), "Студентський науковий вісник", збірники статей "UniВерсум" і "Kremenets sciens: open air, або Наука в кросівках" (за редакцією Романа Дубровського), ювілейний збірник "Я зібрана з усієї України": силует Галини Гордасевич на тлі історії" (упорядник Роман Дубровський), науково-популярне видання "Князі Вишневецькі" (з участю доцента Володимира Собчука).

До творчого фахового доробку науково-педагогічних працівників ВНЗ належить проведення науково-практичної конференції "Михайло Вериківський у контексті української музичної культури та освіти", Всеукраїнського наукового семінару "Творчий світ Бориса Харчука", літературно-краєзнавчих читань "Гаврило Чернніхівський – краєзнавець, науковець, публіцист", наукового семінару "Українська Гельсинська Група в боротьбі за права людини в умовах тоталітаризму", а також відкриття іменних навчальних аудиторій професора Володимира Чопика і громадсько-політичного діяча, адвоката Бориса Козубського.

Вступне слово ректора мало урочистий акцент: керівник навчального закладу вручив завідувачу кафедри теорії і методики трудового навчання і технологій Миколі Курачу диплом доктора педагогічних наук.

Робота XIII Звітної науково-практичної конференції науковців академії проходила у пленарному та студійному форматах. Дискусія на пленарному засіданні розпочалася доповіддю професора Генріха Стронського "Між Сходом і Заходом. Злети і падіння зовнішньої політики України в 1991 – 2016 роках". Ретроспективу історичної проблематики демонстрував доцент Володимир Собчук у дослідженні "Князі Вишневецькі: історія і пам'ять". Історичну тематику в її проекції на краєзнавчу основу продовжила доктор історичних наук Ірина Скакальська виступом "Адвокат і громадсько-політичний діяч Борис Козубський: історичний портрет на тлі доби". Завідувач кафедри теорії та методики дошкільної і початкової освіти, доцент Тетяна Фасолько озвучила актуальну фахову проблематику із царин навчання і виховання дітей дошкільного і молодшого шкільного віку "Трансформації ціннісних орієнтацій дитини в сучасному світі". Практичну площину та конкретні методичні аспекти інновацій у педагогічному процесі вищої школи висвітлювала доцент Надія Бабій у повідомленні "Особливості впровадження середовища Moodle у навчальний процес". Привернути увагу учасників пленарного засідання до літературознавчих проблем у їх компаративному контексті зумів доцент Денис Чик темою "Вікторіанський сенсаційний роман і повість "Несчастный" Тараса Шевченка: типологія жанру". Філологічний сектор тематики пленарної роботи збагатив молодий науковець, кандидат філологічних наук Роман Дубровський, який з аналітичною сміливістю взявся за актуальну завжди і тривожну для сьогодення тему "Український Донбас на літературному фронті". Мистецтвознавці делегували на трибуну пленарного засідання Звітної конференції завідувача кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін, доцента Оксану Легкун з доповіддю "Митець, свідомий свого покликання. До 120-ї річниці від дня народження Михайла Вериківського".

Визначені програмою конференції дев'ять науково-теоретичних і навчально-методичних платформ, на основі яких сформувалися дев'ять тематичних наукових студій, об'єднали аналітичні зусилля 122 науковців, котрі підготували та запропонували для студійного обговорення 104 фахові дослідження.

Науково-педагогічні працівники кафедри української філології та суспільних дисциплін характеризували "Мовно-літературні та суспільно-історичні процеси в Україні впродовж століть" (модератор – завідувач кафедри, доцент Олег Василишин). Літературознавчу проблематику висвітлювали доценти Олена Пасічник, Ірина Комінярська, Олег Василишин, старший викладач Роман Дубровський; предметом їх досліджень стала творчість Юліуша Словацького, Бориса Харчука, письменників донецького літоб'єднання "Обрій". Лінгвістична тематика зацікавила доцентів Лілію Невідомську (лексична багатозначність й імпліцитність) та Інну Волянюк (знімний аспект поезії Тараса Шевченка). Вірність історичній тематиці зберегли доктор історичних наук Ірина Скакальська (інтернет-археографія Волині часів Другої світової війни) і доцент Володимир Собчук (волинське село на шляхах модернізації). До питань методики викладання суспільних дисциплін звернулися доценти Олександр Соловей (ділові ігри та інтелектуальні завдання на практичних заняттях з політології), Віктор Ткачук (викладання правових дисциплін у неюридичних ВНЗ) і доцент кафедри Галина Сеньківська (краєзнавчий матеріал у навчально-виховній роботі), а також старший викладач кафедри Олена Мороз (проблемний метод в системі соціогуманітарного знання).

Науковою платформою дискусій для членів кафедри педагогіки та психології стали "Сучасні психолого-педагогічні аспекти наукових досліджень у системі безперервної освіти" (модератор – завідувач кафедри, доцент Любов Кравець). Психологічний акцент у своїх доповідях зробили доцент Марія Боднар (усвідомлення сенсу життя молоддю у контексті екзистенційної психології) і Наталія Савелюк (емпатія у дискурсивному взаємозв'язку людини з Богом), старший викладач Віталій Мартинюк (розвиток тілесного "Я" особистості) і молодий науковець Наталія Бабій (етносимволіка в уявленнях дошкільників). Питання соціальної педагогіки висвітлювали доценти Любов Кравець (усвідомлення інклюзивної освіти в соціумі) і Лариса Данильчук (підготовка соціальних педагогів), асистенти Ірина Лизун (методичні аспекти підготовки майбутніх соціальних педагогів) і Андрій Заблоцький (соціальна робота з дітьми-сиротами). До загальних питань педагогіки і методики викладання звернулися професор Олександр Безносюк (графічні символи та алгоритми конспектів у вищій школі), доцент Софія Корнієнко (педагогічно-просвітницька робота з батьками), старші викладачі Володимир Терпелюк (інтерактивний театр у педагогічній роботі) і Наталія Бодруг (педагогічна майстерність як умова реалізації інновацій), асистент Алла Прус (професійна самореалізація вчителів образотворчого мистецтва).

ПОЄДНУЄМ ІННОВАЦІЇ З ТРАДИЦІЯМИ

(до підсумків XIII Звітної науково-практичної конференції)

Валентина БЕНЕРА
проректор з наукової роботи

На висвітлення теми "Пріоритетні напрямки розвитку сучасної дошкільної та початкової освіти" спрямувалися учасники третьої студії (модератор – завідувач кафедри теорії і методики дошкільної і початкової освіти, доцент Тетяна Фасолько). Власне бачення конкретних методичних аспектів навчально-виховного процесу продемонстрували професор Валентина Бенера (технології самостійної роботи студентів), доценти Наталія Приймас (формування

природничих знань у молодших школярів) і Вікторія Павелко (формування іншомовних компетенцій учнів молодших класів), старші викладачі Тетяна Бешок (медіаосвітні технології у підготовці вчителів початкових класів) і Вікторія Легін (формування настрою та емоційного стану молодших школярів), а також асистенти Ольга Бочелюк (формування екологічної культури дошкільників) і Оксана Швець (підготовка вихователя ДНЗ до використання художньої літератури). Загальнотеоретичний підхід до проблеми

здійснили доценти Людмила Врочинська (наступність ДНЗ і початкової школи) та Ірина Онищук (індивідуальна культура особистості як об'єкт наукового аналізу), асистенти Ольга Яловська (українознавчі аспекти сучасної дошкільної освіти) і Юлія Тимош (дослідження моральної свідомості особистості.

Фахівці іноземної філології в рамках четвертої студії продовжували вивчати "Пріоритетні шляхи формування професійної компетенції вчителя іноземних мов" (модератор – завідувач кафедри іноземних мов та методики їх викладання, доцент Наталія Воронцова). Окремі з них віддали перевагу літературознавчому контексту проблематики. Доцент кафедри Наталія Янусь показала парадоксальні висловлювання як конструктивну основу афоризмів Бернарда Шоу, старший викладач Олена Сафіюк – образ України у малій прозі В.Підмогильного, а молодий науковець Василь Кучер – есхатологічні мотиви соціальної утопії І половини XX століття. Асистент Ірина Дячук виясняла міфологічний аспект етнічної картини світу особистості. Методологія предмета дослідження привернула увагу доцентів Орисі Марунько (креативне письмо в усному і письмовому

мовленні), Ольги Чик (країнознавство у системі формування вчителя німецької мови) і доцента кафедри Надії Яценюк (рівні іншомовної комунікативної компетенції), старших викладачів Інни Клак (структура і компоненти професійної і комунікативної компетентності учителів іноземної мови) і Ярослава Веселовського (сугестивні технології у вивченні іноземних мов). конкретні методичні питання розробляли доцент Марія Шмир (лінгводидактичні аспекти реалізації діяльнісного підходу до навчання іноземних мов) і асистент Олександр Шайковський (внутрішня форма фразеологізмів в англійській і українській лінгвокультурах).

Науковці природознавчого профілю обрали темою обговорення "Еколого-біологічні аспекти професійної підготовки майбутнього вчителя біології". Конкретну педагогічну стурбованість екологічною проблематикою виявили старші викладачі Ольга Кратко і Людмила Головатюк, які висвітлювали питання екологічного виховання школярів і молоді. До актуальних і гострих проблем життєзабезпечення людини звернулися професор Василь Василюк (створення нових лікарських препаратів в Україні), доцент Наталія Зіньковська (шкідливі наслідки дисбалансу компонентів їжі) і старший викладач Оксана Гурська (компоненти алелопатичного середовища фітоценозів). Методичну сторону тематики висвітлювали доцент кафедри Тетяна Бондаренко (вичення біології у сучасній ЗОШ у зв'язку з переходом до нових програм), а також доцент Неля Цицюра, доцент кафедри Віра Заболотна і викладач коледжу Антоніна Іванюк, які опиралися на відповідні матеріали та навчально-дослідницьку базу нашої академії: оранжерею, як об'єкт навчально-практичної та науково-дослідної роботи з біології, та на форми і засоби організації навчально-польової практики студентів спеціальності "Біологія" нашого ВНЗ.

Викладачі-музикознавці академії та коледжу працювали над інноваційною тематикою "Актуальні питання теорії та історії мистецької педагогіки" (модератор – завідувач кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін Оксана Легкун). Теоретичний і методичний контексти мистецької педагогіки супроводжували виступи доцента Аліси Шинкаренко (творчі завдання на уроках музичного мистецтва), викладачів коледжу Мар'яни Мацюк і Віри Хамуляк (формування вокально-хорових навичок у співаків-початківців) і Надії Найчук (виконавська майстерність акордеоніста). Процес формування вокально-хорових навичок учнів ЗОШ висвітлювали старший викладач Алла Афанасенко й асистент Тетяна Медецька, народну творчість як чинник сприйняття поліфонічних творів – старший викладач Ірина Харамбура й асистент Левко Харамбура, особистісно-орієнтоване виховання учнів на уроках музичного мистецтва – старший викладач Василь Райчук і асистент Інна Ратинська. Оригінальні методичні питання розробили асистенти Валерій Яскевич і Ліна Ільчук (використання виховного потенціалу дзвонарства у підготовці вчителів музичного мистецтва) та Ольга Пуцик (етнохудожній аспект у підготовці вчителя музики). Історія музичного мистецтва знайшла своє відображення у виступі доцента Оксани Легкун (музична освіта в духовних закладах Кременеччини II половини XIX – початку XX ст.), кандидата мистецтвознавства Оксани Бойчук і асистента Сергія Шегери (фестивальний рух на Тернопільщині часів Незалежності), а також асистента Христини Шародок (церковні колядки у шкільних співанках і посібниках кінця XIX – I третини XX ст.).

"Теорія і практика використання народного образотворчого і декоративного мистецтва України" стали об'єднавчою платформою для наукової дискусії членів кафедри методики викладання мистецьких дисциплін (модератор – завідувач кафедри, професор Олександр Дем'янчук). До теоретико-методологічних проблем звернулися професор Олександр Дем'янчук (художньо-естетична освіта та виховання студентської молоді у контексті національного відродження) та молоді науковці Іванна Погонець (ілюстративний матеріал у структурі підручників для початкової школи), Юлія Трачук (сприймання художніх образів студентами мистецьких спеціальностей) та Олена Маландій (методика виконання пейзажу на уроках образотворчого мистецтва в ЗОШ). Інша група науковців вивчала історичні аспекти образотворчого мистецтва з проекцією на краєзнавчий матеріал. Кандидат мистецтвознавства Олександра Панфілова визначала роль польських колористів у формуванні пленерних шкіл 1930-х років на Волині, асистен-

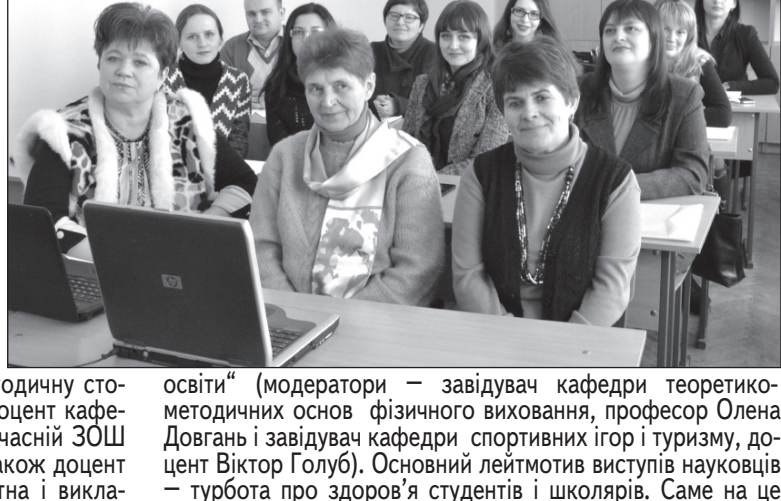

ти Юлія Янчук – значення іконописної спадщини художника-кременчанина Ростислава Глувка, Богдана Гуменюк – місце символу хреста в інтер'єрі храмів Почаївського монастиря, Світлана Ткачук – особливості творчої діяльності Владислава Галімського на Кременеччині, а Юлія Трачук – характерні риси іконопису Волині XIX століття.

Фахівці фізичного виховання вирішували проблему "Оптимізація фізичного виховання у системі педагогічної освіти" (модератори – завідувач кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання, професор Олена Довгань і завідувач кафедри спортивних ігор і туризму, доцент Віктор Голуб). Основний лейтмотив виступів науковців – турбота про здоров'я студентів і школярів. Саме на це звертали увагу професор Олена Довгань (реабілітація дітей із серцево-судинною патологією), доцент Володимир Прокопович (особливості контролю за здоров'ям студенток під час занять фізичною культурою), доцент Володимир Банах і асистент Юрій Яворський (аналіз нозоологічних груп захворювань студентів спеціальної медичної групи), старші викладачі Микола Божик і Анатолій Антонюк (підготовка вчителів до розвитку культури і здоров'я учнів ЗОШ), асистенти Олександр Гурковський (фізична працездатність школярів при різній організації уроків фізичної культури) і Андрій Хмара (показники здоров'я студентів спеціальної медичної групи). Їх колеги віддали належне методичним аспектам проблематики: інноваційні методи навчання у процесі фізичного виховання молодших школярів (доцент Віктор Голуб, асистент Олександр Ястремський), дослідження рівня теоретико-методичної підготовки учнів 5 – 9 класів ЗОШ із фізичної культури (доцент Володимир Папуша), вдосконалення техніки стрибків із трампліна на лижах (доцент Володимир Банах), диференційоване фізичне виховання учнів 13 – 14 років з урахуванням структури моторики (асистенти Галина Кедрич і Сергій Сиротюк), особливості динаміки показників фізичної підготовленості молодших школярів (доцент Віктор Слюсарчук).

"Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутнього вчителя технологій" характеризували науковці

кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій (модератор – завідувач кафедри, доцент Микола Курач). Загально-методичні питання вирішували доценти Олена Фурман (формування інформаційних компетентностей у педагога початкової школи), Микола Курач (використання сучасних педагогічних технологій у трудовому навчанні), старші викладачі Олександр Омельчук (профільне навчання з урахуванням професій майбутнього) і Марія Олексюк (проблеми методики професійної підготовки майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності), Віталій Цісарук і асистент Ірина Цісарук (використання методу "перевернутої класної кімнати" в організації самостійної роботи студентів), а також асистент Альона Костюченко (формування інформатичних компетентностей соціальних педагогів). Спеціальні технічні питання виясняли доцент Леонід Пашинський (маркування сталей і сплавів за євронормами), доцент Степан Шабага і старший викладач Юрій Цимбалюк (технічна творчість, винахідництво і раціоналізаторство у виробничій діяльності), доцент Іван Білосевич ("захист Вітчизни" як напрям технічної творчості студентів), доценти Ростислав Гарматюк і Леонід Пашинський, старший викладач Олександр Ємець (методика дослідження корозійної стійкості захисних покриттів).

За матеріалами Звітної науково-практичної конференції готується збірник наукових праць.

ЗРІЛИЙ ПОЧИН МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

Рада молодих науковців академії ще не встигла відзначити своєї першої річниці, але вже встигла відзначитися творчою активністю та інноваційними починами. З ініціативи голови Ради, кандидата філологічних наук Романа Дубровського розроблена програма "Kremtyts sciensc: open air, або Наука в кросівках", яка стартувала науковим семінаром-турпоходом за темою "Національна ідентичність: культурно-історичні, соціальні й економічні виміри". Крім цього, вже відбулась Перша наукова конференція молодих науковців "Litteris et Artibus: нові горизонти", за матеріалами якої опублікований однойменний збірник наукових статей за загальною редакцією голови РМН.

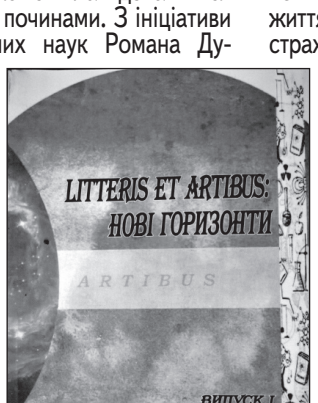

Молоді аналітики ведуть інтелектуальний пошук у природничо-технологічній, гуманітарно-мистецькій і психолого-педагогічній площинах. На природничо-технологічному текстуальному полі переважає природнича тематика: екологічна проблематика та її зв'язок із діяльністю соціальних інституцій, відповідальних за збереження здоров'я людини. Не просто актуальну, а тривожну медико-біологічну і соціально-економічну проблему профілактики і боротьби з онкологічними захворюваннями розглядає кандидат сільськогосподарських наук Олена Тригуба. Вона наголошує, що рівень захворюваності та смертність від цих хвороб постійно підвищуються у зв'язку з несприятливою екологічною ситуацією. Магістрантка Наталія Бондарчук звертається до специфічної проблеми функціональної асиметрії півкуль головного мозку. Причому наша дослідниця проектує свої висновки на взаємозв'язок функціональної асиметрії мозку з рівнем інтелектуального розвитку студентів. Зауважимо, що дослідження проводились на базі нашої академії серед студентів І – ІІІ курсів спеціальностей "Біологія" та "Образотворче мистецтво". До екологічної тематики спрямовано дослідницький інтерес магістрантки Віти Тишкової, яка характеризує біоіндикацію як ефективний метод оцінки стану навколишнього середовища, вказує на його переваги над фізико-хімічними методами і зокрема з'ясовує роль рослин-індикаторів у визначенні забруднення довкілля шкідливими речовинами і на цій основі пропонує природоохоронні заходи.

Науковий працівник Національного природного парку "Кременецькі гори" Анжела Красовська, оцінюючи сучасний стан теріофауни Кременецького горбогір'я, наголошує, що до регіонального червоного списку відносяться вісім представників місцевої фауни, які мають низьку та нестабільну чисельність і потребують охорони на регіональному рівні. Працівники Кременецького ботанічного саду Іван Гуцало, Наталія Вілівчук і Роман Кравчук висвітлюють композиційні особливості експозиційної зони ботанічного саду, визначають систематичне положення видів, їх життєву форму та відношення до екологічних факторів і з огляду на це дають рекомендації щодо реконструкції експозицій. Фауна Кременецьких гір стала предметом дослідження магістранта Артема Перескокова. Він зацікавився комахоїдними ссавцями та їх впливом на стан екосистем НПП "Кременецькі гори". На його думку, комахоїдні ссавці регулюють чисельність ентомофауни і цим самим забезпечують рівновагу у природних екосистемах.

У полі гуманітарно-мистецьких пошуків широкий сектор займає літературознавчо-лінгвістична тематика. На перший погляд далеку від молодіжної сфери танатологічну проблематику аналізує голова Ради молодих науковців Роман Дубровський. Це він робить на основі вивчення діалектики життя і смерті у творах Михайла Коцюбинського, в основному зосереджуючись на танатологічних символах і образах як художніх маркерах філософського світосприйняття. Висновок науковця по-молодіжному оптимістичний: розуміючи складну взаємодію життя і смерті, треба ставитись до цього з повагою, але без страху і утверджувати свою любов до життя.

Аспірант Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки Ольга Микуляк досліджує ономастичні реалії антропонімів як вербальних культурних маркерів у текстах, акцентує на мовних особливостях, які відображають національно-культурні відмінності, на тісному взаємозв'язку культури і мови. Молодий філолог Ірина Хохрякова висвітлює функційно-семантичні вияви категорії неозначеності в сучасній українській мові, причому виясняє грамему власне неозначеності та вторинної неозначеності, аналізує морфологічні засоби їх експлікації. Науковий пошук магістрантки Марії Бешлей здійснюється в пограниччі літератури і музичного мистецтва: її зацікавили жіночі образи поем Тараса Шевченка у творчості українських композиторів-класиків. Дослідниця аналізує жіночі образи поезій Кобзаря і наголошує: образи дівчини, жінки-матері, сестри – це символічне відображення долі України. Не вийшла за межі музикознавства молодий науковець Христина Шородок: розглянувши низку поширених версій походження терміну "коляда", вона прослідковує його зв'язок з термінами "дух", "корочун" і з різдвяними піснями – церковними колядами. Синтез літературної творчості й історико-краєзнавчих досліджень характеризує молодий кандидат філософських наук Олена Мороз: висвітлюючи грані творчості Гаврила Чернихівського як письменника і як краєзнавця, вона наголошує, що саме

багаторічні краєзнавчі пошуки змусили кременчанина взятися за письменницьке перо, бо якраз художнє слово найпереконливіше демонструє історичну правду.

Закономірно, що найчисельніша група молодих науковців педагогічного ВНЗ працює у психолого-педагогічному дослідницькому секторі. Кандидат педагогічних наук Олександр Омельчук вказує, що поряд із суспільно-гуманітарним, художньо-естетичним, природничо-математичним і спортивним напрямками профільного навчання важливе місце належить технологічному, а тому загальноосвітня підготовка має здійснюватись паралельно з техніко-технологічною, яку слід поєднувати з практичною діяльністю старшокласників на сучасному виробництві. Його колега Віталій Цісарук вважає проблеми освіти України наслідком розбіжностей сучасних систем освіти із запитами суспільства, зокрема економічної сфери нинішнього соціуму, а фон, на якому вони можуть вирішуватися, включає формування єдиного освітнього простору в глобальних масштабах. Мовну і культурну стрижневі складові іншомовної освіти майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей характеризує аспірантка Дрогобицького ДПУ ім. Івана Франка Лілія Овчаренко. Вона підкреслює, що у процесі міжкультурної комунікації відбувається взаємодія з іншомовною культурою, створюються передумови для конструювання комунікативного поля спілкування представників різних культур.

Молодий психолог Юлія Мельник переконана, що становлення особистості в сучасному суспільстві здійснюється під впливом соціальних факторів, серед яких одним із найважливіших є фактор релігійної орієнтації, бо внутрішня позиція особистості стосовно світу формується на основі релігійних цінностей. Фахівці фізичного виховання Микола Божик, Олександр Гурський і Галина Кедрич розробляють методику навчання гімнастичних вправ на основі програмового навчання з використанням комп'ютерних технологій в організації та проведенні практичних занять з гімнастики. Викладач психології Наталія Бабій досліджує процес формування конативного компонента етнопсихологічних уявлень дошкільників під впливом настановлень і стереотипів дорослих і приходить до висновку, що дієвим чинником формування таких уявлень у дітей виступає етнокультурна компетентність батьків, а в конкретному вимірі – залучення дітей до підготовки та проведення родинних святкувань і традиційної обрядовості.

Молодий фахівець дошкільної освіти Оксана Швець висвітлює особливості використання поетичних творів у процесі професійної підготовки майбутніх вихователів ДНЗ. Важливо, що вона демаркує поняття "професійна підготовка" і "професійно-педагогічна підготовка" як співвідношення загального до часткового. Майстер-клас як сучасна доцільна й ефективна форма навчання студентів народним художнім ремеслам – об'єкт дослідження викладача педагогічного коледжу Сергія Томашівського. Він стверджує, що майстер-клас – не лише оптимальний шлях навчання народним ремеслам, а й можливість зміцнення етногенетичних зв'язків між поколіннями та утвердження національної свідомості.

Пошуковий інтерес магістрантки Віти Пташнюк спрямований на особливості розвитку творчих здібностей школярів засобами народної іграшки, яка здійснює ефективний розвиваючий вплив на особистість дитини. Таке питання молода дослідниця розглядає у контексті вирішення проблеми організації творчої роботи учнів загальноосвітніх шкіл. У цьому ж напрямі веде науковий пошук її колега Олексій Васюк, який вивчає шляхи розвитку творчого потенціалу майбутніх учителів технологій засобами технічно-прикладної творчості. За його висновком, рівень науково-технічної підготовки вчителів технологій визначається умовами розвитку їх творчого потенціалу. Трудове навчання залишається об'єктом вивчення і в магістранта Романа Громика: він висвітлює шляхи використання інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні навичок дослідницької діяльності на уроках трудового навчання. У сфері перетину педагогіки та мистецтва знаходиться дослідницький інтерес магістранта Юрія Маслюка. Він аналізує педагогічну взаємодію як необхідну умову формування естетичних смаків школярів засобами декоративно-ужиткового мистецтва. Причому педагогічна взаємодія ним розглядається

у навчальному та позаурочному форматах і навіть з активним застосуванням інтерактивних технологій навчання.

... Зауважимо, що на титульній сторінці Збірника зафіксовано "Випуск І", а це означає, що почин Ради молодих науковців матиме продовження.

ПОПОВНЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ СКАРБНИЧКИ

Бібліотека методичної літератури образотворчої тематики поповнилась ще одним навчально-методичним посібником, підготовленим нашим фахівцем. Досвідчений педагог, керівник мистецьких гуртів "Палітра" і "Натхнення", викладач педагогічного коледжу нашої академії Тетяна Балбус опублікувала посібник "Художньо-прикладна графіка. Конспекти лекцій і практичні завдання", адресований студентам спеціальності "Образотворче мистецтво", викладачам мистецьких дисциплін і всім, хзто цікавиться питаннями художньо-прикладної графіки. Книгу рецензував старший викладач кафедри викладання мистецьких дисциплін нашого ВНЗ, заслужений художник України Євген Удін.

Автор посібника виходить з того, що у системі художньо-естетичного виховання школярів важливе місце належить графічній діяльності. Тим більше, значна частина годин з програми образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі виділяється на теми, пов'язані з графічною діяльністю. Однак навчанню основ графічного мистецтва належної уваги не надається. Особливого наголосу потребують практичні аспекти, тобто питання методики художнього навчання основ мистецтва оригінальної графіки, бо художньо-графічна діяльність має свою специфіку, обумовлену творчим характером процесів оволодіння графічними техніками, засобами та прийомами зображення за допомогою комплексу художніх матеріалів та інструментів. У книзі наголошується, що керівництво процесом освоєння основ мистецтва графіки потребує від педагога високої художньо-графічної підготовки та методичної майстерності з постійним пошуком нових принципів навчання за умов збереження основ навчання – оволодіння образотворчою графічною грамотою.

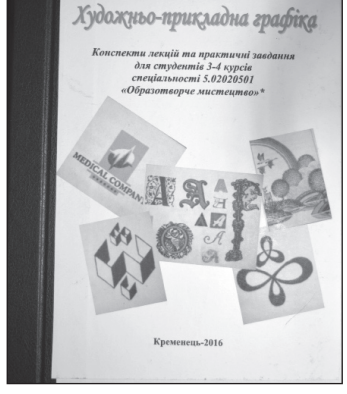

У посібнику висвітлюється процес художньо-графічної підготовки вчителів у системі національної педагогічної освіти, і з цього виводяться мета і завдання курсу "Художньо-прикладна графіка". В розділі "Художня графіка" розкриті її науково-теоретичні основи, охарактеризовані матеріали й інструменти графічної діяльності, функції графічних образотворчих засобів, а також графічні техніки та манери. Показані техніки виконання монотипії. Окремо приділена увага художньо-шрифтовій графіці: йдеться про етапи її розвитку, про шрифти та художньо-шрифтові композиції. Важливе місце відведено книжковій та ілюстративній графіці, зокрема художньо-технічному оформленню та ілюструванню книг, вказані пізнавальні й естетичні фактори художньо-книжкової графіки, розкрито процеси компонування та створення макету книги. Актуальні і важливі питання вивчаються у розділі "Художньо-прикладна графіка та її застосування": художньо виразні засоби композиції прикладної графіки, композиційні, художні, технологічні особливості графічної мови плаката, етикетки й упаковки, фірмових і товарних знаків; специфіка створення композицій емблем і екслібрисів.

Видання містить 15 тем лабораторних занять, які включають 24 творчих практичних завдання. Також пропонуються завдання для самостійної роботи студентів. В якості практичних рекомендацій викладено методику організації графічної діяльності при виконанні практичних завдань, лабораторних і самостійних робіт.

На завершення книги автор зазначає: "За допомогою мистецтва графіки людина в кожнім предметі знаходить його внутрішню красу. Мистецтво приносить людям насолоду, долучає їх до творчості художника".

За матеріалами наукової частини академії

У "СТУДІЯХ..." – НАУКОВЦІ ШЕСТИ КРАЇН

Василь КУЧЕР
кандидат філологічних наук

Продовжує активні наукові пошуки творчий колектив фахівців іноземної філології нашого ВНЗ, котрі оприлюднюють результати своїх аналітичних досліджень у науковому часописі "Кременецькі компаративні студії". У шостому випуску "Студій..." 64 дослідники з вищих закладів освіти шести країн (України, Польщі, Азербайджану, Казахстану, Литви та Росії) опублікували 69 тематичних статей різновекторної спрямованості. Випуск, перший том якого висвітлює проблеми порівняльного літературознавства, а другий – порівняльної та загальної лінгвістики, редагували Денис Чик (науковий редактор) та Олена Пасічник (відповідальний редактор). Підкреслимо, що науковий часопис індексується у Міжнародних наукометричних базах Index Copernicus International, CiteFactor, Research Bible, InfoBase Index. Редакційну колегію видання складають науково-педагогічні працівники кафедри іноземних мов та методики їх викладання нашої академії, а в редакційну раду входять фахівці лінгвістики і літературознавства України, Польщі, Литви та Росії.

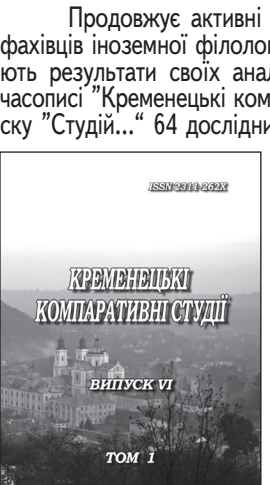

Основна частина авторів "Студій..." зосередилась на висвітленні актуальних проблем загального і порівняльного літературознавства. Окремі з них звертаються до теоретичних аспектів проблематики: ісламу у творчості християнських арабських письменників (Б.Азізалієва, Азербайджан), інтертекстуальність у сучасній масовій літературі (Н.Ляшов, м.Слов'янськ), взаємозв'язок літератури і кіномистецтва (Ж.Нурманова, Казахстан), сутність людського в літературі через опозицію "герой – антигерой" (О.Пасічник, м.Кременець), західноєвропейська література у дослідженнях арабських авторів (Л.Рамазанова, Азербайджан), рецепція "білої культури" у творчості американських і канадських письменників (О.Шостак, м.Київ), категорії життя і смерті в літературній творчості (Г.Юнусова, Азербайджан; С.Тарута, м.Вінниця; С.Ленська, м.Полтава), компаративістика у професійній підготовці філологів (О.Лілік, м.Чернігів), поняття історії в художній творчості (С.Балаєва, Росія).

Проблеми та перспективи розвитку національних літератур вирішують С.Гайжюнас (Литва), М.Калініченко (м.Рівне), М.Рахно (м.Полтава), З.Савченко (м.Суми), Л.Чередник (м.Полтава), М.Кондратюк (м.Вінниця), В.Кучер (м.Кременець) та інші.

Науковці здійснюють порівняльний аналіз творів і творчості письменників – представників різних літератур, стилів і жанрів: С.Моема і В.Підмогильного (С.Іванюк, м.Івано-Франківськ), В.Пелевіна і В.Шарова (А.Ашеулова, Росія), Т.Манна і М.Коцюбинського (Т.Конєва, м.Полтава), В.Шукшина і Б.Васильєва (Т.Мельник, м.Вінниця), В.Винниченка і Х.Кортасара (Ю.Полякова, м.Харків), В.Вовк і П.Килини (О.Смольницька, м.Київ), Гі де Мопассана і В.Підмогильного (О.Сафіюк, м.Кременець), У.Уітмена і Б.-І.Антонича (Н.Медвідь, м.Суми), Т.Шевченка і вікторіанського сенсаційного роману (Д.Чик, м.Кременець).

Літературознавці аналізують різні сторони й аспекти художніх творів окремих авторів: трагікомічний дискурс роману О.Гакслі "Хоровод блазнів" (І.Девдюк, У.Тацакович, м.Івано-Франківськ), концепт "бісівщини" в романі В.Винниченка "Записки кирпатого Мефістофеля" (К.Годік, м.Київ), жанрові особливості роману Е.Страут "Олівія Кіттерідж" (Т.Кушнірова, м.Полтава), постмодернізм кінофільму К.Шахназарова "Палата № 6" (Н.Круликевич, Польща), інтертекст у романі М.Твена "Пригоди Гелькберрі Фіна" (Б.Салюк, м.Бердянськ), транскультурні елементи роману Лінь Юй-Тана "Чайна та унівська родина" (В.Селілей, м.Дніпро).

Специфічну проблематику компаративного підходу в

перекладознавстві розробляли українські фахівці Г.Василенко із Запоріжжя ("Емотивна експресія української лірики в оригіналі та в англомовному перекладі"), А.Лімборської із Черкас ("Фреймова структура художнього перекладу в контексті теорії гендеру") та Г.Чумак із Тернополя ("Особливості відтворення лінгвостилістичного аспекту в українських перекладах поеми Байрона "Мазепа"").

Група науковців працювали над темою "Сучасна компаративна лінгвістика: проблеми і перспективи". Їх дослідження в основному стосувалися компаративного аналізу і співставлення української й англійської мов: українські та англійські термінологічні дієслівні словосполучення (В.Артюх, м.Полтава), суспільно-політична лексика в сучасних англійській та українській мовах (Г.Онищак, м.Ужгород), фразеологізми з етнокультурним забарвленням в англійській та українській лінгвокультурах (О.Шайковський, м.Кременець), метрологічні фразеологічні одиниці описового характеру в англійській, українській і польській мовах (В.Бобков, м.Остріг). У цьому ж аспекті здійснюється співставлення української та інших мов: структурно-граматичні властивості окремих елементів морфологічних систем української та російської мов (І.Мацегора, м.Запоріжжя), порівняльні уточнення в художньому стилі в сучасних українській і німецькій мовах (О.Солодовник, м.Вінниця), лінгвістичні особливості повідомлень української і німецької преси про російську агресію в Україні (О.Семотюк, м.Львів). Дослідники звертаються до лінгвістичного аналізу інших мов: тематичне членування англійських і польських лексичних одиниць (Г.Крайчинська, м.Остріг), співставлення англомовної та іспаномовної офіційно-ділової комунікації (Н.Шкворченко, м.Одеса), структура та семантика іменників в англійській та литовській мовах (І.Жельвене, Л.Селмістрайтіс, Литва).

Закономірно, що найбільша група філологів досліджувала актуальні проблеми загальної лінгвістики. Зокрема, вивчались особливості утворення та вживання фразеологізмів у німецькій мові: здійснено аналіз структурно-семантичних властивостей фразеологізмів у сучасній німецькій мові (О.Бєлих, м.Луцьк) та вживання фразеологічних одиниць у німецькій пресі (І.Коломийська, м.Чернівці), а також лексичних, морфологічних, синтаксичних і ефронічних засобів творення німецькомовних фразеологічних одиниць (І.Задорожна, м.Чернівці). До особливостей аблаута як засобу творення іменників середньоверхньонімецької мови звернулися А.Гутнікова (м.Маріуполь) і Н.Яценюк (м.Кременець). Д.Бабуште (Литва) характеризує типологію запозичень в лексиці литовської мови, а її українські колеги Т.Марченко і Є.Марченко (м.Суми) – запозичені назви городніх культур у сучасній терміносистемі української мови. Оригінальну тему "Екофемінізм у контексті сучасних лінгвістичних досліджень" запропонувала Н.Гач (м.Київ). Лінгвістичну проблематику в англомовній художній літературі висвітлювала Т.Вдовенко (м.Ізмаїл), а цей же аспект модерного і постмодерного англомовного дискурсу – І.Галуцьких (м.Запоріжжя). Не залишився поза увагою методологічний контекст лінгвістики: О.Голуб і С.Хоменко зі Слов'янська запропонували тему "Роль міждисциплінарних зв'язків у викладанні курсу порівняльної типології англійської та української мов у педагогічному ВНЗ".

Редакційна колегія "Студій..." працює над черговим випуском часопису.

З НОСТАЛЬГІЄЮ ЗА ЕПІСТОЛЯРІЄМ

Анатолій БАГНЮК
головний редактор "Замку"

Творчість талановитого митця неможливо вивчати стандартно, за догматичними канонами. Бо справжній митець, а тим більше його творіння, не вкладаються ні в стандарти, ні в канони. Бо останні надто тісні для справжньої творчості. Кожну грань таланту можна побачити лише під особливим кутом зору, під таким, що не спотворить на цій грані жодної рисочки, жодного штриха і висвітлить усе суттєве, необхідне, потаємно-глибинне. Кожен талант – оригінальний, то й вивчати його, говорити про нього треба з оригінальним підходом. Саме такий підхід, здається, здійснив харчукознавець, завідувач кафедри української філології і суспільних дисциплін нашої академії, кандидат філологічних наук, доцент Олег Василишин у своєму дослідженні "Листи до Бориса Харчука як джерело вивчення біографії письменника та духовних запитів доби", опублікованому у щомісячному науково-методичному та літературно-мистецькому журналі "Українська мова і література в школах України". Оригінальність підходу до вивчення життєтворчості письменника проявляється вже у тому, що дослідник звертається до такого, нині зневаженого літературного жанру, як епістолярій.

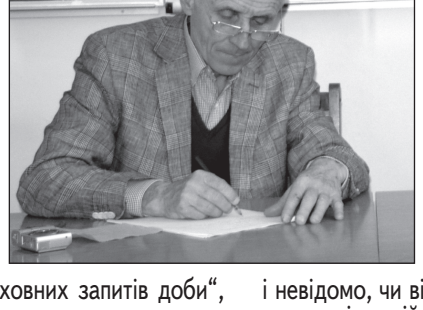

Наш автор нагадує і навіть з неприхованою ностальгією згадує, що, за свідченням літературознавців, "письменницький епістолярій досліджувався як біографічний документ, який здатен деталізувати, прояснити окремі сторінки біографії митців, руйнувати стереотипи, додавати об'єктивну інформацію про епістолярних комунікантів, оточення й добу". На жаль, сучасне, надмірно технологізоване суспільство віддало перевагу електронним засобам комунікації, які, на відміну від епістолярної спадщини, не залишають вагомих артефактів для дослідників. У згаданій статті епістолярій Бориса Харчука розглядається як "вулиця з одностороннім рухом" за принципом "від – до": аналізуються листи різних комунікантів до письменника. Автор статті підкреслює, що на матеріалі листів до Бориса Харчука можна "з'ясувати всі перипетії його непростого життя в літературі, доповнити біографію письменника новими штрихами й деталями, з'ясувати духовні запити епохи".

Серед тих, хто писав до письменника в його рідне с.Лози під Вишнівцем, – С.Журахович, А.Дімаров, В.Брюховецький, С.Гречанюк, Ф.Роговий, В.Росельс, Е.Мороз, М.Стріха і тернополяни Р.Гром'як, П.Сорока, Я.Сорока, О.Черемшинський. Значна частина Харчукового епістолярію не тільки не вивчена, а й не оприлюднена. У статті йдеться про листи, надіслані Харчуку до рідного села в час його відпустки. Невідомо, як він реагував і чи на всі відповідав, але ці листи становлять науковий інтерес як матеріал для вивчення біографії письменника і як оригінальні документи, що відображають багатогранне духовне життя письменницької спільноти. Такий епістолярій дає уявлення про особистісні стосунки митців слова та про їх епоху, про поступ тогочасної художньої думки.

Цікавою є думка автора статті щодо пояснення того факту, що значна кількість листів Бориса Харчука ще не опублікована: "Можливо, це пов'язане з тим, що частина Харчукових адресантів ще нині живуть і невідомо, чи вітали б вони такий намір". Бо не всі письменники в ті застійні роки знаходили в собі сміливість відверто оцінити і дати гідну "відповідь на задушливу атмосферу художнього життя не тільки в українській літературі, а й загалом по всій колишній радянській імперії". З листів до Харчука переконуємось, що не зі своєї вини він не міг пробитися з виданням власних творів в Україні, а тому часто звертався до своїх прихильників у Москві, де свого часу навчався в Літературному інституті ім. М.Горького. Безсумнівно, саме в цей період йому вдалося познайомитися з багатьма літераторами та літературознавцями, які входили або з часом увійшли до редколегій відомих журналів.

У наступному номері цього ж часопису доцент Олег Василишин презентує своє чергове дослідження "Творчість Галини Журби в дискурсі еміграційної критики". Вагомість роботи нашого науковця підсилюється тим, що проблема рецепції творчості Галини Журби в дискурсі еміграційної критики ще не була предметом окремого літературознавчого аналізу. Письменниця входила до складу редакційної колегії збірника "Слово, 1962". Це неперіодичне видання виступало продовженням традицій, започаткованих після Другої світової війни Мистецьким Українським Рухом в "Альманасі", місячнику "Арка", збірнику "Хорс", в "Літературному зошиті" та у двох "Літературних збірниках". Галина Журба була не лише одним із редакторів "Слова...", а й активним автором цього збірника: до його першого видання увійшли її матеріали "Письменник і його супровід" і "Від "Української хати" до "Музегету"".

Наголосивши на потужній письменницькій репутації Галини Журби та на її великій жертовності щодо збірника "Слово...", автор статті озвучує основне письменницьке кредо, підмічене у неї ще Уласом Самчуком: мало писати про тяжку українську дійсність і пригноблених українських людей, а треба в усій величі ставити перед собою і перед читачем "провідну ідеологічну тематику, втілену в сильну постать нової української людини".

Серед представників еміграційної критики, котрі аналізували творчість Галини Журби, названі В.Біляїв, О.Тарнавський, І.Керницький, Г.Костюк, Є.Маланюк, Ю.Шевельов, Б.Кравців та інші. Так, Є.Маланюк назвав Галину Журбу представницею "жіночої мужності" в українській літературі, де "записані імена мужніх жінок-письменниць, як Леся Українка, Ольга Кобилянська і Людмила Старицька-Черняхівська". Б.Кравців наголошував, що, крім Галини Журби, українську прозу в еміграції репрезентує Улас Самчук, як "літописець змагань українського народу нашого століття".

З огляду на це автор статті звертає увагу на той факт, що в українському літературознавстві про творчі взаємини Уласа Самчука з Галиною Журбою практично немає публікацій. Наш науковець бере на себе сміливість висунути кілька аргументів на підтвердження міцних творчих взаємин і навіть творчих симпатій цих двох українських майстрів пера. Насамперед наголошується на ініціюванні Галиною Журбою оприлюднення у "Слові..." творів Уласа Самчука, а також літературних матеріалів, де поряд з іншими письменниками йдеться про його творчість. І, звичайно, чи не найвагомішим аргументом виступає епістолярій цих двох українських прозаїків, які вважали себе не емігрантами, а представниками "народу в поході".

Для читачів стане відкриттям зізнання Уласа Самчука, висловлене у листі до Галини Журби. Класик пише до класика про те, що вони не змогли б так чітко описати Волині, якби "не видряпалися з нашої чудової Волині" до Берліна чи Праги, звідки і "Волинь видавалася більшою". Воістину, велике бачиться на відстані... Відстані не просторові, а часові, тим більше просторово-часові, роблять об'єкти вивчення вагомішими, яскравішими і чіткішими. Особливо коли це стосується таланту. І велику справу вершить кожен дослідник, який спрямовує свою допитливу думку до творчості тих, кого відокремив від нас і продовжує поглинати безжалісний часопростір...

ІНКЛЮЗІЯ – ПОТРЕБА СЬОГОДЕННЯ

Стало доброю традицією проведення науково-методичних семінарів, тренінгів, майстер-класів спільними зусиллями педагогічних колективів шкіл міста Кременця і району та викладачів Кременецької ОГПА ім. Тараса Шевченка. Мета, що об'єднала представників різних ланок освіти, – професійне зростання, обмін знаннями й практичним досвідом, налагодження міцних зв'язків і творча співпраця.

На базі Кременецької ЗОШ І-ІІІ ступенів №1 ім. Галини Гордасевич відбувся черговий захід – засідання круглого столу на тему «Інклюзія – вимога сучасної школи».

Круглий стіл організували завідувач методкабінету відділу освіти Кременецької міської ради Людмила Якимович, методист психологічної служби та інклюзивного навчання методичного кабінету відділу освіти Кременецької міської ради Лариса Шевчук, завідувач кафедри педагогіки та психології нашої академії, кандидат педагогічних наук, доцент Любов Кравець.

До програми заходу увійшли два блоки: інформаційний та практичний. З вітальним словом виступила директор школи Мирослава Герасименко, котра знає про інклюзію не зі сторони, адже очолюваний нею колектив вже довгий час працює зі школярами з особливими потребами в умовах звичайної школи. Організація інклюзивного навчання – справа нелегка, кропітка, однак досягнення й успіхи підтверджують, що вона не даремна. Ця думка знайшла продовження і в доповіді Людмили Якимович, яка інформувала про стан впровадження інклюзивної освіти в навчальних закладах Кременця.

Зарахування дитини на інклюзивну форму здобуття освіти є поетапним і вимагає виконання низки визначених умов. Просвітницьку роботу у цьому напрямі провела завідувач РПМПК Діана Мельник. Вона запропонувала своєрідну дорожню карту, в якій детально описала кожен крок оформлення дитини на інклюзивне навчання.

Безсумнівно, інклюзія – нагальна потреба сьогодення, але суспільство до її впровадження необхідно готувати ще не один рік, як і формувати адекватне сприймання людей з особливими потребами в соціумі. Ця думка знайшла висвітлення в доповіді Любові Кравець, яка здійснила порівняльний аналіз результативності інклюзивної освіти в Україні та за рубежем.

Принципи побудови й особливостей реалізації системи керованого навчання у роботі з дітьми з обмеженими можливостями в Польщі розкрила науковець кафедри педагогіки та психології академії Наталія Бабій. Вона звернула увагу на важливі аспекти проблеми з наукової і практичної сторони, адже нещодавно здійснила візит до сусідньої країни й на власні очі мала змогу порівняти стан та специфіку навчання дітей з особливими потребами.

Проведення практичної частини заходу взяли на себе класовод інклюзивного класу Алла Грудницька, практичний психолог Олена Залеська та Лариса Шевчук. Фахівці провели інтерактивні, енергетичні вправи, які, крім актуалізації здобутого досвіду, були спрямовані на зняття напруження, релаксацію та відновлення життєвих сил.

Учасники круглого столу сконцентрували увагу на досвіді роботи асистентів учителів Аліни Угляр, Анни Лукащук і логопеда Антоніни Загоруйко з учнями, які мають особливі освітні потреби. Аналіз досягнень, здобутих за тижні, місяці кропіткої праці, показав, що за правильного підходу й наполегливості інклюзивна освіта є досить результативною. Значення її – різнобічне, адже не зводиться тільки до навчання, а важливе для інтеграції у суспільство дітей з обмеженими можливостями.

ВЧИТЕЛІ ВЧАТЬСЯ ВЧИТИ

«Вчитель живе доти, доки вчиться. Щойно він перестає вчитися, в ньому вмирає вчитель». Ці золоті слова належать К.Д.Ушинському, творча спадщина якого цінна не тільки для вітчизняної, а й для світової педагогічної думки. У своєму розвитку, професійному зростанні вчителю ніколи не можна зупинятися, а сьогодні прагнення педагога до досконалості – неодмінна умова його успіху й авторитету серед усіх учасників навчально-виховного процесу. Без педагогічної майстерності можна передати дітям знання, але чи стануть вони вагомим чинником формування особистості – позитивно спрямованої, творчої, високоморальної? З цих та інших вагомих причин викладачі кафедри педагогіки та психології нашої академії перебувають у постійному пошуку ефективних методів, засобів і можливостей, спрямованих на розвиток власних педагогічних здібностей, зміцнення професійної компетентності та реалізацію творчого потенціалу. Високу результативність тут забезпечують організація та проведення навчально-методичних семінарів, участь у відповідних заходах на базі загальноосвітніх шкіл, училищ м. Кременця і району. Водночас окреслена діяльність містить елементи профорієнтаційної роботи і позитивно позначається на іміджі ВНЗ.

Отож, відбувся черговий із низки запланованих заходів з участю викладачів кафедри педагогіки та психології і педагогічного колективу Кушлинської ЗОШ І-ІІ ст., які виступили ініціаторами й організаторами навчально-методичного семінару. Проблема, що зібрала за круглим столом науково-педагогічних і педагогічних працівників, – педагогічна майстерність сучасного вчителя. Традиційно зі вступним словом та обґрунтуванням проблематики звернулася завідувач кафедри педагогіки та психології академії, доцент Любов Кравець. Використовуючи мультимедійну презентацію, у своїй доповіді вона висвітлила результати ретроспективного аналізу проблеми та погляд на її розв'язання в країнах близького зарубіжжя. Старший викладач Наталія Бодруг розкрила важливі аспекти проблеми педагогічної майстерності, опираючись на дані власного, успішно захищеного дисертаційного дослідження. Продовжила висвітлення проблеми в теоретичному ракурсі асистент Алла Прус, яка сфокусувала увагу на професійній підготовці майбутніх учителів та їх психологічній готовності до самореалізації у діяльності за фахом.

Проведення практичного блоку взяли на себе асистент кафедри Наталія Бабій і викладач коледжу Юлія Мельник. Після актуалізації теоретичних знань доречними й результативними виявились інтерактивні вправи, що невимушено перейшли в дискусію, згуртували педагогів обох закладів над розв'язанням спільних завдань. Логічним завершенням заходу стала вправа на релаксацію, підтекст якої говорив сам за себе: вчитель повинен уміти якісно працювати, але не забувати про відпочинок, адже за його відсутності зростає ризик професійного вигорання.

ЩЕ РАЗ – ПРО ВІКТИМІЗАЦІЮ

Творча співпраця і налагоджений ефективний взаємозв'язок з навчальними закладами регіону були й залишаються актуальними для науковців нашої академії. Період зимових канікул науково-педагогічні працівники кафедри педагогіки та психології (завідувач – кандидат педагогічних наук, доцент Любов Кравець), кафедри спортивних ігор і туризму (завідувач – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Віктор Голуб) і педагоги Почаївського вищого професійного училища використали продуктивно: вони провели спільний навчально-методичний захід – круглий стіл на тему «Феномен віктимізації української молоді: шляхи попередження та профілактики». Фахівців об'єднали питання, нагальні у всі часи й у всіх країнах світу: віктимність, формування віктимної поведінки, психологічна підтримка дітей і молоді, які стали жертвами різного роду насильства.

Ініціаторами робочої зустрічі виступили завідувачі кафедр, доценти Любов Кравець і Віктор Голуб та заступник директора з методичної роботи Почаївського ВПУ Надія Федорчук. Засідання круглого столу відбулося на базі Почаївського вищого професійного училища.

З вітальним словом до присутніх звернувся директор Почаївського ВПУ Анатолій Голуб. Керівник, за плечима якого солідний досвід роботи відповідного профілю, перейнявся проблемою, визначеною для обговорення, адже зацікавлений не тільки в управлінських аспектах своєї діяльності, а й в емоційному благополуччі вчителів і учнів.

Любов Кравець говорила про актуальні проблеми віктимізації сучасної молоді; Віктор Голуб – про причини та профілактику проявів агресії засобами фізичного виховання та спорту, а їх молодший колега, кандидат педагогічних наук Наталія Бодруг визначала роль педагогічного такту вчителя у профілактиці віктимної поведінки учнів.

Кандидат педагогічних наук Володимир Терпелюк характеризував традиційні та інтерактивні методи соціально-педагогічної роботи з батьками та вчителями у контексті профілактики причин віктимізації.

Детермінанти і чинники формування віктимності як індивідуальної властивості особистості стали предметом виступу асистента кафедри педагогіки та психології Наталії Бабій. Її колега по кафедрі Андрій Заблоцький звернувся до такої делікатної теми, як сексуальне насильство серед чинників віктимізації суспільства.

Любов Кравець і Надія Федорчук підвели підсумки обговорення проблеми, наголосили на необхідності уважного ставлення педагогів до дітей і молоді, що дозволить виявити причини їх психоемоційного напруження, сприяти подоланню особистісних негараздів і попередженню випадків, які накладають важкий відбиток на життя постраждалого, а подекуди, на жаль, його й обривають.

Сторінку підготувала Наталія БАБІЙ

ОСОБЛИВОСТІ ВИМАГАЮТЬ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ

Ірина ОЛІЙНИК

Проблеми фізичного виховання школярів з різними психофізичними особливостями зацікавили молодого науковця, викладача фізичного виховання Кременецького педагогічного коледжу, колишню випускницю факультету "Фізичне виховання" нашого ВНЗ Любов Левандовську. Свій фаховий інтерес вона втілила в дисертаційне дослідження "Диференціація фізичного виховання підлітків з урахуванням психофізичних особливостей", яке дозволило їй здобути науковий ступінь кандидата наук з фізичного виховання та спорту. Науковими пошуками дисертанта керувала доктор наук з фізичного виховання та спорту, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання НУ водного господарства та природокористування, доцент Наталія Нестерчук. Захист дисертаційної роботи відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Прикарпатського НУ ім. Василя Стефаника. Опонентами виступили доктор педагогічних наук, професор Харківського НПУ ім. Г.С.Сковороди Сергій Єрмаков і кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Кам'янець-Подільського НУ ім.Івана Огієнка Юрій Юрчишин.

Наша дослідниця виходить з того, що від рівня фізичної досконалості підростаючого покоління значною мірою залежить розбудова і розвиток українського суспільства на гуманістично-демократичних засадах, де, на жаль, спостерігається ряд негативних факторів. Насамперед це стосується психофізичного стану молоді і підлітків. Саме цей фактор обумовив вибір теми дисертаційної роботи, метою якої стала розробка, обґрунтування та перевірка ефективності програми диференційованого фізичного виховання підлітків з урахуванням психофізичних особливостей. На основі застосування теоретичних й емпіричних методів дослідження та проведення необхідних педагогічних спостережень і експериментів таку програму розроблено. Вона включає вивчення готовності дітей до навчальної діяльності, застосування в системі уроків індивідуальних і групових завдань, передбачення труднощів, які можуть виникнути при засвоєнні нового матеріалу. З метою диференційованого фізичного виховання підлітків виокремлено їх психофізичні особливості: спілкування на основі належного педагогічного такту; уникнення бурхливої реакції на зауваження, невмотивованості, безпідставності; прагнення до самоствердження; реакція дихальної системи на фізичне навантаження; рівень фізичної працездатності; відмінність підготовленості за статевими ознаками.

Упродовж 2010 – 2015 рр. дисертант здійснила комплекс необхідних досліджень, якими охопила 148 підлітків (70 дівчат і 78 хлопців). В першу чергу, всебічно вивчалося середовище розвитку дитини (сім'я, школа, позашкільні установи, вплив ЗМІ, жива комунікація з оточенням).

Значну увагу дисертант приділила вивченню фізичного стану підлітків, де застосувала низку сучасних методик. Так, за допомогою проби Сєркіна вона виявила, що більшість підлітків мають слабку реакцію дихальної системи на фізичне навантаження (61% хлопців і 59% дівчат). Такими ж тривожними виявилися показники оцінки дихальної та серцево-судинної систем, отримані за допомогою проби Скібінскі: незадовільний стан цієї системи показали 64% хлопців і 58% дівчат. В результаті проведення проби Руфф'є 29,5% хлопців і 28,6% дівчат продемонстрували низький рівень фізичної працездатності. Таку картину підтвердили і результати Гарвардського степ-тесту: нижчою від середньої фізичною працездатністю охарактеризовані 56,4% хлопців і 47,1% дівчат. Все це говорить про необхідність підвищення рівня фізичного стану підлітків засобами фізичного виховання під час навчальної діяльності.

З огляду на це автор дисертаційного дослідження пропонує програму диференціації фізичного виховання підлітків, яка включає конкретні спеціалізовані елементи: зняття емоційної напруги, дозування фізичного навантаження з урахуванням особливостей фізичного розвитку, зміцнення м'язів живота і спини для забезпечення стабільності опорно-рухового апарату, вироблення навичок правильного дихання, зняття збудливості, нормалізацію настрою, розвиток ініціативи щодо занять фізичною культурою, активного залучення до самостійної діяльності. Дисертант пропонує послідовність здійснення заходів диференціації, характеризує її конкретні прийоми (обмеження кількості вправ і числа повторень, полегшення умов їх виконання, дотримання рекомендацій лікаря тощо). Застосування програми диференціації фізичного виховання підлітків в експериментальних групах дало змогу значно покращити реакцію дихальної системи на фізичне навантаження (41% хлопців показали середню, а 38% дівчат – високу реакцію); стан дихальної та серцево-судинної систем у підлітків цих груп за індексом Скібінскі підвищився на 32,2 умовних одиниці. Таке ж зростання спостерігається за результатами Гарвардського степ-тесту.

Результати досліджень упроваджуються в навчальний процес Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки, НУ водного господарства і природокористування, Кременецької ОГПА ім.Тараса Шевченка та педагогічного коледжу.

ВІТАЄМО!

Успішно захистила дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата наук

ЛЕВАНДОВСЬКА Любов Юріївна
кандидат наук з фізичного виховання та спорту

З ЮВІЛЕЄМ!

БОНДАРЕНКО Наталію Євгеніївну

Хай не засмучує душу зрадлива печаль,
Хай не торкнеться до серця мороз запізнілий.
Всього, що було, нехай же Вам буде не жаль.
Все, що ще буде, хай буде таким, як хотілось.
Друге цвітіння хай буде миліш і сильніш,
Друге горіння нехай спопеляє від щастя.
Справжнє і Вічне, яке не купити за гріш, –
Все нехай збудеться,
Все хай здійсниться і вдасться!

Ректорат, профком і редакція «Замку».

ДО ЮВІЛЕЮ ПАТРІАРХА

Олена МОРОЗ
кандидат філософських наук

На базі Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція науковців, аспірантів і вчителів "Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психолого-педагогічний аспекти", присвячена 125-ій річниці з дня народження Патріарха УГКЦ Йосипа Сліпого. Співорганізаторами форуму виступили ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, Тернопільський ОКІППО, Державний архів Тернопільської області, Тернопільський обласний краєзнавчий музей і ГО "Нове покоління Тернопільщини". Фахівці науково-дослідницьких установ, викладачі ВНЗ і вчителі ЗОШ одинадцяти областей України досліджували п'ять проблемно-тематичних напрямів: "Патріарх Йосип Сліпий – приклад служіння народові", "Церква як чинник процесів національного відродження та ствердження державності України", "Україна на зламі тисячоліть: історичні та цивілізаційні виклики", "Психолого-педагогічні та методологічні аспекти викладання суспільних і морально-духовних дисциплін у навчальних закладах", "Актуальні проблеми теорії та методики викладання гуманітарних дисциплін".

Про Йосипа Сліпого як поборника української державності говорили тернопільські науковці Р.Брик, О.Городецька, Г.Зварич, Г.Лопатка, Т.Гицюк, М.Пастух, О.Петровський, О.Ковальчук і львів'янин О.Огірко. Діяльність Патріарха щодо створення і зміцнення патріархату УГКЦ висвітлювали Ю.Свідерський, Т.Дідух, Ю.Щербяк, Е.Бистрицька (всі – з Тернополя). Краєзнавчий аспект тематики у своїх доповідях озвучили професори ТНПУ ім. Володимира Гнатюка М.Бармак ("Йосип Сліпий і Тернопільщина") та І.Зуляк ("Перебування Йосипа Сліпого у Маклаківському будинку інвалідів у серпні 1953 – червні 1958 рр."). До історичного контексту діяльності Патріарха звернулися науковець з Івано-Франківська М.Федунь і тернопільський фахівець У.Безпалько. Теоретичні питання аналізували тернополяни О.Петришина (концептуалізація віри Й.Сліпим), О.Ятищук (етнополітика у творчості Й.Сліпого), С.Морська (філософські аспекти творчості Й.Сліпого) та киянин А.Святненко (національне питання у творчості Патріарха). У цьому ж напрямі працювала доктор історичних наук, доцент кафедри української філології та суспільних дисциплін нашої академії І.Скакальська, котра доповіла про результати свого дослідження науково-педагогічної діяльності Йосипа Сліпого в 1926 – 1945 рр.

Розмова про церкву як чинник процесів національного відродження й утвердження державності України набула предметного за змістом і практичного за формами характеру. Науковці оцінювали соціально-політичну активність УПЦ КП та УГКЦ в сучасних умовах (М.Ревуцький, Тернопіль), ставлення ієрархів УГКЦ до міжнаціональних проблем (В.Кіцан, Тернопіль), роль церкви як сакральної споруди (Л.Шиян, Вишнівець), значення життєдіяльності репресованого греко-католицького духовенства (С.Костюк, Тернопіль), єдність церкви і громадськості у вихованні молоді (Ю.Буган, Тернопіль). Особливу увагу приділено виховному потенціалу церкви як культурно-духовної інституції. Ішлося про національне виховання у спадщині Андрея Шептицького (О.Барило, Київ), розумове виховання у працях Й.Сліпого (А.Вихрущ, Тернопіль), виховання молоді на цінностях християнського вчення (Р.Яковишин, Тернопіль).

Загальноісторична та соціальна проблематика домінувала у виступах науковців , які працювали над темою "Україна на зламі тисячоліть: історичні та цивілізаційні виклики". Актуальне питання "Національне бачення вітчизняної історії та деякі тенденції сучасної української історіографії" підняв професор Львівського НУ фізичної культури О.Полянський. Доля українського народу в часи іноземного поневолення стала предметом дослідження фахівців з різних регіонів України: соціальні умови проживання населення Волинської губернії наприкінці XIX – початку XX століть (Н.Шкільнюк, Тернопіль), освітня політика царизму на Тернопільщині в роки Першої світової війни (О.Ревуцька, Тернопіль), регіональні землі як квазідержавне утворення (С.Щербина, Д.Несторишена, Хмельницький), діяльність УГКЦ у сфері економічного життя (І.Янюк, Тернопіль), діяльність студентства Київського навчального округу в роки Першої світової війни (Р.Куцик, Київ), монастирські землі в умовах царського самодержавства (Б.Гринюк, Львів), охорона українськими музеями національної сакральної спадщини в роки панування Другої Речі Посполитої (О.Гаврилюк, Луцьк), парламентська діяльність українських діячів на підневільних територіях (А.Кліш, Тернопіль). Науковці Б.Буяк (Тернопіль), Р.Тригуба (Львів) і К.Трибулькевич (Миколаїв) висвітлювали проблеми національно-патріотичного виховання в умовах глобалізації.

Велика група науковців аналізувала "Психолого-педагогічні та методологічні аспекти викладання суспільних і морально-духовних дисциплін у навчальних закладах". Методологічний контекст проблематики розглядали тернопільські фахівці В.Кавецький (готовність учителя до роботи в ЗОШ), Н.Морська (проблеми філософії освіти), М.Кондирєва (методика вшанування пам'яті видатних особистостей) та їх колега з Києва М.Фірсова (підготовка соціальних педагогів до інформаційної діяльності). Більшість виступаючих віддали перевагу виховній тематиці: національно-патріотичне виховання молоді (Р.Вдовиченко, Миколаїв; О.Дудіна, Житомир; О.Федоренко, Мелітополь; Н.Михальченко, Миколаїв), виховання толерантності (О.Дрозд, Миколаїв), формування духовно-моральних цінностей (М.Коростіль, Тернопіль; О.Олексюк, Миколаїв; С.Петрова, Тернопільщина), сімейне виховання (О Клочко, Суми).

Окремі доповідачі обрали предметом аналізу "Актуальні проблеми теорії та методики викладання гуманітарних дисциплін". Тут йшлося про теорію взаємодії та освітні стандарти у навчанні (Н. Сафонова, Одеса), про використання християнських цінностей у процесі соціалізації молоді (А.Міська, Тернопіль) і в посиленні патріотичних почуттів молодої людини (А.Коваль, Донеччина).

ПОКИ СОНЦЕ З НЕБА СЯЄ, ТЕБЕ НЕ ЗАБУДЕМ

Василь РАЙЧУК

В ці березневі дні всі творчі люди України та світу вшановують пам'ять геніального українського поета Тараса Шевченка. В залі Гуго Коллонтая Кременецької гуманітарно-педагогічної академії відбувся святковий концерт з нагоди 203-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря, на який традиційно були запрошені викладачі, студенти, представники місцевих органів влади та засобів масової інформації, громадськість міста і району.

Відкрили програму ведучі – актори студентського театру «Пілігрим» Марина Крупенко й Андрій Дубас Шевченковим прологом «Будеш, батьку, панувати...» з поезії «На вічну пам'ять Котляревському» у супроводі безсмертного «Заповіту» (музика Г.Гладкого, обробка Л.Ревуцького), яким дав старт музичній частині концерту камерний хор академії (керівник Алла Афанасенко, концертмейстер Алла Савчук) і солісти Ірина Галабурда, Оксана Б'ялковська, Валерія Сазанська (Т.Шевченко, музика В.Заремби «Така її доля», аранжування В.Сиротюка).

Соліст Павло Левицький з оркестром народних інструментів під керуванням Надії Найчук доторкнулися до найвразливіших струн серця творами І.Поклада і Б.Пісного «Ангели Майдану» (партія фортепіано Валерія Сазанська) та Шевченкового «Чого мені тяжко» (музика М. Лисенка, концертмейстер Алла Савчук).

Програму скрасили українські народні пісні «Ой ти ніченько...» (капела бандуристів, керівник Ірина Харамбура, аранжування І.Харамбури), «Іванку, Іванку» (гурт «Вишиванка», аранжування В. Яскевича) та твори українських авторів у виконанні хору народного співу («Гей, ви браття-козаченьки» П.Власюка й О.Стадника; керівник Ольга Пуцик, концертмейстери – Валерій Яскевич і Василь Райчук), солістки Марії Прокопчук («Запливай же, руженько весела» А.Малишка та П.Майбороди, концертмейстер Алла Савчук), народного художнього ансамблю «Калина» під керівництвом Олени Новик («Земля солов'їна Тараса» В.Гетьмана та Б.Поповича і «Куди це ти, мати?» В.Ілляшенка й І.Поклада, концертмейстер Валерія Сазанська).

Пісні на вірші Тараса Шевченка презентували квартет викладачів у складі Володимира Дзюми, Володимира Іванюка, Петра Клака та Сергія Шегери (музика народна, обробка Р.Іванського «Тече вода з-під явора»), солістки Мирослава Крисевич, Юлія Гринюк, Олеся Литвин (музика народна, обробка В.Захарченка «Вітре буйний»), Віталій Бойко (музика Ігоря Кушплера «Ой по горі роман цвіте», клас викладача Неллі Галішевської, концертмейстер Інна Чорноока-Омельчук), чоловічий ансамбль під керуванням Сергія Шегери (музика О.Правдюка «Забайракомбайрак»), камерний хор під орудою Алли Афанасенко (музика народна «Садок вишневий», аранжування А.Кушніренка) із солістом Сергієм Шегерою (музика Д. Січинського «Лічу в неволі», концертмейстер Алла Савчук), ансамбль викладачів під керівництвом Алли Афанасенко (музика Д.Бойченка «Ой, маю я чорні очі-нята» і музика народна «У перетику ходила» в аранжуванні В.Яскевича).

До музичної класики М.Лисенка звернулися Назар Бончик з концертмейстером Оленою Мандзюк («Елегія», пам'яті Тараса Шевченка), Світлана Гуральна (варіації на тему української народної пісні «Без тебе, Олесю» та дзвінкоголоса солістка Наталія Попілевич з концертмейстером Інною Чорноокою-Омельчук («Пісня Наталки» з другої дії опери М.Лисенка «Наталка Полтавка»).

Фольклорну композицію «А вже весна» підготував ансамбль сопілкарів (керівник і аранжувальник Мар'яна Томашівська).

Живе й могутнє Шевченкове слово оживало в устах юних талановитих читців Ольги Ганулич («Русалка»), Марії Крупенко («Утоплена»), Назара Прокопіва («Мені тринадцятий минало» англійською мовою), Андрія Дубаса («Розрита могила») та Софії Горобець («Княжна» у супроводі музичного фрагменту «А Господь все бачить...» у виконанні капели бандуристів).

Завершальним номером святкового концерту, як завжди, був виступ симфонічного оркестру (керівник Володимир Козачок) з «Інтродукцією» до «Вечорниць» І.Ніщинського із Шевченкового «Назара Стодолі» та фрагментом із твору М.Вериківського «Чернець» на слова Кобзаря у виконанні Володимира Іванюка.

Концерт підготували Микола Сиротюк, Василь Райчук, Алла Афанасенко, Неллі Галішевська, режисер Василь Скоропляс, звукооператори Левко Харамбура й Олександр Ковень. У сценарії використані поетичні твори Ліни Вересень.

ПРО КОБЗАРЯ – У СТИЛІ МОДЕРН

Ольга ГЕРМАН

Тарас Шевченко, мабуть, не міг навіть уявити, в яких формах майбутні покоління молодих українців виявлятимуть інтерес до його творчості, вшановуватимуть його та-

лант, його безсмертні пророчі твори. Студенти Кременецького педагогічного коледжу, пам'ятаючи Кобзареве "і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь", влаштували в

Шевченківські дні два модерних літературно-мистецьких заходи: "Шевченко-квест" – у день народження поета та флешмоб "У вінок Великому Кобзареві" – в день його пам'яті. Дійства організували викладачі циклової комісії гуманітарних дисциплін коледжу Ок-

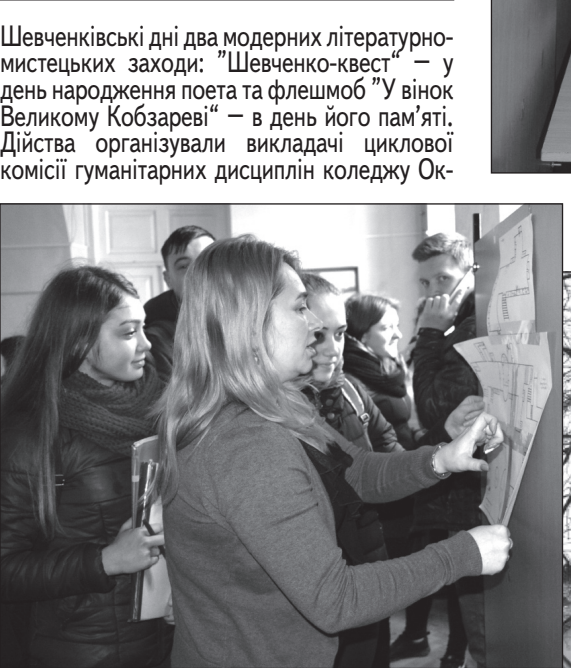

сана Терп'як (голова комісії), Наталія Яцюк, Лариса Рац, Ірина Хохрякова, Ірина Ткачук і кандидат філологічних наук Роман Дубровський. Педагоги переслідували визначену навчально-виховну мету: в ігровій формі спонукати студентів творчо, по-новому, глибше осмислити вивчені матеріали про життя і творчість Кобзаря, зміцнити і конкретизувати їх повагу до творчої спадщини Тараса Шевченка, до українського слова, української пісні та водночас розвивати логічне мислення і творчу кмітливість майбутніх педагогів.

У змаганні за програмою "Шевченко-квест" брали участь дві команди, сформовані за принципом вільного жеребкування по 6 першокурсників у кожній. До команди №1 потрапили представниці спеціальності "Дошкільне виховання" Богдана Потій і Надія Тобонька, майбутні вчителі фізичного виховання Андрій Корчинський і Соломія Соколовська та юні музикознавці Тетяна Влодек і Богдана Гора. Команду №2 склали представники спеціальності "Фізичне виховання" Максим Худик, Сергій

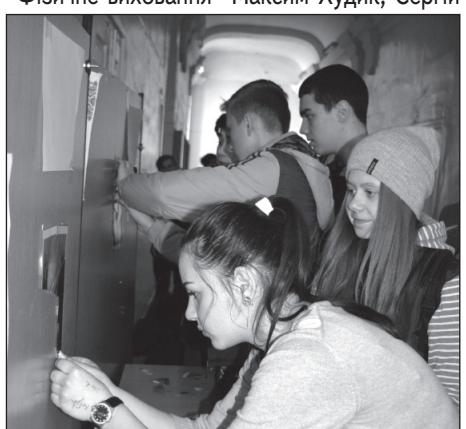

Ямпольський і Максим Тимощук. "Дошкільнята" делегували в цю команду Ірину Кулик і Віру Вальчук, а "образотворці" – Михайла Казновецького.

Формальна сторона змагання була простою: за допомогою отриманої карти-

схеми команда повинна знайти завдання у конверті, розв'язати його і принести "на базу". За кожне правильно вирішене завдання команда отримувала пазл. З таких пазлів у кінцевому підсумку складалася картина Шевченківської тематики авторства художника Олега Шупляка. Враховувалися правильність і швидкість формування картин, які для обох команд були однакові, що забезпечувало рівні умови змагання.

Конверти із завданнями організатори заховали в "таємних" місцях навчального кор-

пусу та прилеглих територій, до яких закодованим чином вела карта-схема. Таких завдань було по 15 на кожну команду і, відповідно, по 15 пазлів для відтворення картини. Як і належить, завдання мали різнопланов ий і різносюжетний характер, та орієнтувалися на Шевченківську тематику – матеріал і факти життєтворчості Кобзаря. Цікавою виявилась форма завдань: хронологічний і літературний кросворди, ребуси, акровірші тощо. Окремі з них – англійською мовою, тому для їх вирішення вимагали перекладу. Особливу складність і творчий інтерес склали завдання за цитатами і фрагментами із творів Т.Шевченка, написані у дзеркальному відображенні, де вимагалося прочитати, визначити твір і "впізнати" літературного героя.

У результаті рівної, захоплюючої та напруженої боротьби з невеликою перевагою перемогла команда №2. А в загальному підсумку, переможених не було: всіх учасників "Шевченко-квесту "нагородили" солодкими призами", що (не буде таємницею) для студентів першого курсу є досить вагомим, корисним і приємним фактором.

Флешмоб "У вінок Великому Кобзареві", крім студентів першого курсу, зібрав другокурсників, представників інших груп академії та коледжу, викладачів. Колона учасників флешмобу, одягнених у вишиванки, пройшла урочистою ходою до пам'ятників Тарасові Шевченку на центральному майдані академії та в міському парку. Представники студентства поклали квіти до постаментів Кобзаря. Дійство набуло літературно-поетичного, музично-пісенного та селфі форматів: студенти читали вірші й уривки з великих поетичних творів Кобзаря, співали пісні на його тексти, а також робили селфі "з Шевченком у граніті". І коли біля підніжжя пам'ятника Тарасові Шевченку кілька сотень студентів виконували Гімн України, здавалося, що Великий Кобзар співає разом із ними.

ФОТОВЕРНІСАЖ

«ВЕСНА І ЖІНКА»

У ПОСИЛЕНОМУ РИТМІ ОЛІМПІАДИ

В КОГПА ім. Тараса Шевченка пройшов І етап Всеукраїнської студентської олімпіади. Перевірити свої сили у знаннях з різних дисциплін виявили студенти різних груп.

Серед завдань олімпіади для учасників підготували тестовий контроль знань з конкретного фаху, творчі та графічні завдання, розробки планів-конспектів занять тощо.

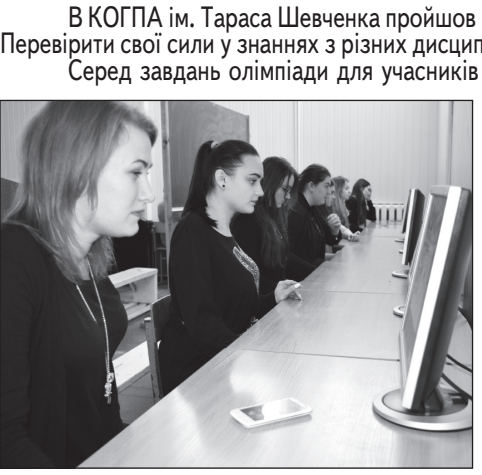

Окрему групу становили олімпіади з психолого-педагогічних дисциплін, які принесли перші результати. Їх оголосила на засіданні кафедри педагогіки і психології завідувач Любов Кравець.

Переможцями олімпіади з психології стали першокурсники: Людмила Плетюк і Тамара Дукач (11-ТО) вибороли ІІІ місце; Тетяна Юхимчук (11-Н) та Ірина Жолоб (11-У) посіли ІІ місце, а найвищий результат – в Оксани Грогуль з 11-А групи.

Грамотами за творчий підхід до розв'язання завдань, виявлену креативність і глибоке знання теоретичного матеріалу нагороджені Анастасія Кістеньова та Юліана Стравінська (11-ДПК), Микола Шевчук (11-Р), Анастасія Михайлюк (11-У).

Переможцями олімпіади з педагогіки виявилися другокурсники: Анна Шевчук з 21-Р

групи показала найкращі знання; їй поступилися Марія Безека (21-Ф) і Тетяна Кара (21-Р) – ІІ місце та Сергій Федорук (21-Ф) і Софія Шилюк (21-СП), які опинилися на третій позиції.

Серед переможців олімпіади із соціальної педагогіки – студенти різних курсів: третьокурсниці-одногрупниці Тетяна Трачук і Дарія Гаврилюк завоювали третє місце, другокурсниця Марія Сушинська та Марія Гаврилюк з 31-СП групи виявилися сильнішими й опинилися на ІІ місці, а недосяжною для них стала студентка четвертого курсу Олеся Шматюк.

Кафедрою теорії і методики трудового навчання і технологій проведено олімпіаду з технологічної освіти. Підводячи підсумки проведених завдань, завідувач кафедри, доктор педагогічних наук Микола Курач назвав переможців: третє місце розділили між собою другокурсник спеціальності "Технічна праця" Юрій Шкурник і третьокурсниці спеціальності "Обслуговуюча праця" Юлія Шкред і Оксана Ярмусь. Друге місце – відповідно до спеціальності – у Дмитра Мельничука та Вікторії Юрчук. А ще вище піднялися над своїми колегами Дмитро Клак (22-ТОс) та Ірина Свирид (31-ТО), яких рекомендували для участі у ІІ етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з технологій (технічна й обслуговуюча праця). Базовим ВНЗ її проведення є Уманський ДПУ ім. Павла Тичини.

Для студентів-біологів підготували інтелектуальні змагання викладачі кафедри біології, екології і методики їх викладання (завідувач Микола Ільєнко). Найкраще справилась із завданнями магістрантка Наталія Бондарчук, ІІ місце вибороли студентка третього курсу Юлія Флис і п'ятикурсниця Ріта Косар, третю позицію посіла Юлія Романюк з 31-Б групи.

Досягнення олімпіади майбутніх учителів англійської та німецької мови і літератури оцінили фахівці кафедри іноземних мов та методики їх викладання (завідувач – Наталія Воронцова). Третій результат показали Оксана Лепуга (31-А) та Христина Пасічник (31-Н), другий – Ірина Пташнюк (41-А) і Вікторія Клепач (31-М), а перший – у Максима Стрелецького (21-А) й Олега Філіпова (41-Н).

Завідувач кафедри спортивних ігор та туризму Віктор Голуб разом з колегами підготували олімпіаду з фізичного виховання, за результатами якої визначили найсильнішою студентку п'ятого курсу Марію Маланчук. Їй поступилися третьокурсники Андрій Міріука (ІІ місце) і Андрій Романчук (ІІІ місце).

На засіданні кафедри методики викладання мистецьких дисциплін (завідувач – Олександр Дем'янчук) оголошено результати проведення І етапу Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю "Образотворче мистецтво". Оцінивши роботи учасників, розподілили переможців олімпіади наступним чином: І місце – Антон Лісковий (12-Рс), ІІ місце – Тетяна Байдак (31-Р), ІІІ місце – Микола Горпинюк (41-Р).

Олімпіада студентів-музикантів організована кафедрою гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін (завідувач Оксана Легкун) і проходила у формі звіту класів постановки голосу викладачів Миколи Швидківа й Алли Афанасенко, які й визначили кращих виконавців: третє місце розділили Софія Горобець (12-Мс) і Юлія Куртіш (41-М), друге – Оксана Б'ялковська й Ірина Галабурда з 12-Мс групи та Мирослава Красевич (41-М), а найсильнішою виявилася другокурсниця Марія Прокопчук.

ВМІТИ ЗАСТОСУВАТИ РОЗУМ

У Тернопільському національному економічному університеті відбулася ХІІ обласна студентська олімпіада з математики та вищої математики серед студентів ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації Тернопільської області. ІІ організатор – Коледж економіки, права та інформаційних технологій ТНЕУ.

Представниками від Кременецького педагогічного коледжу були студенти технологічної освіти Марія Пасевич (31-ТОк) і Тарас Кобець (21-ТОк), а їх наставником – викладач математики та вищої математики Руслана Ситник.

Під час відкриття заходу з вітальним словом до учасників звернулася голова обласного методичного об'єднання викладачів математики ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації Тернопільської області Людмила Стельмащук. Вона з приємністю відзначила, що вже вдруге випала можливість проводити олімпіаду в стінах ТНЕУ.

В олімпіаді загалом брали участь 35 студентів, які чесно і сумлінно боролися за перемогу. Наша студентка привезла з Тернополя Диплом ІІІ ступеня з вищої математики.

У рамках заходу відбулася презентація кабінету математичних дисциплін. Учасники олімпіади відвідали Музей історії університету.

Одразу після екскурсії учасників олімпіади очікував сюрприз – концерт творчих колективів вищого навчального закладу.

Цитуючи французького математика, основоположника аналітичної геометрії Рене Декарта, кандидат економічних наук, директор Коледжу економіки, права та

інформаційних технологій ТНЕУ Олександр Шашкевич слушно зауважив: «Мало мати хороший розум, головне – добре його застосовувати».

Щиро вітаємо Марію Пасевич. Бажаємо наполегливості, подальших наукових здобутків та перемог!

НА ДІАЛОГ ІЗ ЧИТАЧЕМ

Студенство Кременецької гуманітарно-педагогічної академії провело зустріч з представниками українського письменства Сергієм Синюком, Юлією Бондючною та гостем із Дніпропетровська Дмитром Бондаренком. Їх представив завідувач кафедри української філології та суспільних дисциплін академії, кандидат філологічних наук, доцент Олег Василишин. Цікаві розповіді про власну творчість, що переплітались із читанням окремих творів, заполонили увагу молодіжної аудиторії і спонукали до діалогу. Кожен із присутніх мав нагоду придбати нову літературу для своєї бібліотеки.

Дмитро Бондаренко – український письменник. Дипломант Міжнародного літературного конкурсу «Гранослов» (2001 та 2003 років), лауреат премії фонду «Смолоскип» (2002 рік). 2006 року роман автора «Сімнадцятий поверх» став призером читацьких симпатій конкурсу «Українська книга року Бі-Бі-Сі-2006», а в 2008 році відзначений І премією представництва ООН в Україні.

Сергій Синюк – український прозаїк, поет, літературознавець, краєзнавець, журналіст. Нагороджений ювілейною медаллю «20 років незалежності України». Лауреат Літературних премій імені Степана Будного (2000), імені Уласа Самчука (2005) та імені Ярослава Стецька (2006).

Юлія Бондючна – поетеса, прозаїк, літературознавець. Член Національних спілок письменників та журналістів України. Лауреат літературної премії імені Валер'яна Поліщука (2012). Член комітету із присудження Літературної премії імені Уласа Самчука (м. Рівне). Член журі обласного конкурсу «Краща книга Рівненщини» (2011 – 2014).

НОВИЙ НАПРЯМОК – НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

8 лютого 2017 року офіційно була зареєстрована громадська організація «Молодь Кременеччини», основною метою якої є сприяння розвитку молоді як особистостей і відповідальних громадян України, а також молодіжного руху на території Кременеччини.

Керівником громадського організації «Молодь Кременеччини» є викладач педагогічного коледжу КОГПА ім.Тараса Шевченка Сергій Колісецький.

Робота ГО спрямована на захист прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів молодихт креиенчан.

Новостворена організація вже досить успішно реалізувала кілька проектів: закрита студентська вечірка; «Spring cleaning», або весняне прибирання по-кременецьки. Зараз ГО працює над заявкою на участь у грантовій програмі.

«Молодь Кременеччини» розпочинає свою роботу, набирає обертів та збирає активних прихильників! Приєднуйтеся до нас!

АТМОСФЕРА «ДРАЙВ»

У клубному ресторані Art Hall Del Kasta відбулася закрита вечірка для студентів Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка та пелагогічного коледжу.Організаторами вечірки виступили первинна профспілкова організація студентів академії та громадська організація «Молодь Кременеччини».

Протягом вечірки усі присутні мали змогу насолодитися сучасними фіксованими українським хітами, адже тематика вечірки – «Український стиль». Окрім танців, також були сюрпризи для кожного п'ятого відвідувача вечірки. Веселі конкурси, цікаві розваги, а також багато всього іншого чекало на студентів протягом вечора. А його фіналом став виступ студентки 12-Мс групи Оксани Б'ялковської, яка виконала кілька відомих хітів українського пісенного простору.

СВЯТУ БУТИ!

Марія ПАСЕВИЧ
власкор «Замку»

Лагідні промені сонця. Несміливий передзвін краплинок і струмочків. Перші квіти. Разом з цими характерними ознаками весни приходить до нас і перше весняне свято 8 березня, яке бажаним гостем ступає в кожен дім.

Про цю подію не забули й студенти 31-ТОк групи нашого педагогічного коледжу: напередодні цього свята вони провели відкриту виховну годину на тему «8 Березня – бути святу чи ні?», організатором якої є куратор групи Маргарита Анатоліївна Ромашевська. Учасниками цього дійства були студенти групи та всі охочі глядачі, що завітали на нього: студенти інших груп, куратори, викладачі, адміністрація коледжу.

Із вітальним словом виступила Маргарита Анатоліївна. Вона розповідала про найвідоміших жінок, що боролися за свої права. З її слів, сила жінки незбагненна: вона викликає в чоловіків почуття, що робить їх безвольними; саме за них колись помирали на дуелі; через жінку почалася Троянська війна. Але жінка – це не лише об'єкт кохання: велика роль їй відведена у цьому світі як охоронниці домашнього вогнища, і як ніжній, люблячій матері, і як воїнові, що охороняє свій дім, свою країну.

Далі розмову продовжили хлопці. Спочатку юнаки повідали про витоки цього свята, чому воно має таку назву, так би мовити, ввели початкові історичні дані про 8 березня. А вже потім почалося найцікавіше. Вони взялися перевіряти здібності дівчат різними конкурсами, щоб переконатися, чи є дівчата ніжними, хазяйновитими, кмітливими та турботливими.

Участь у змаганні брали всі бажаючі. Умовами першого конкурсу, що мав назву «Комплімент», були такими: 4 пари за певний проміжок часу повинні сказати найбільшу кількість компліментів, не зупиняючись і не повторюючись. На жаль, цей конкурс не був довготривалим: таке враження, що сучасна молодь скупа на добре слово.

У наступному конкурсі під назвою «Кухарі» хлопці перевіряли дівчат на кулінарні здібності. Було обрано 4 команди по 2 учасниці в кожній. Конкурсантками стали студентки 31-ТОк та юні глядачки, що завітали на виховну годину. Кожна команда отримала назву страви і конверт з переліком інгредієнтів, які входять або не входять до неї. Їх завдання: вибрати складові продукти страви і обґрунтувати їх використання.

На третьому етапі учасниці зіткнулися у змаганні на кмітливість та логіку. Вибрані команди у другому конкурсі продовжили змагання. Всі активно відповідали на задані питання та розгадували тематичні загадки.

Під час змагань можна було побачити усмішки на обличчях глядачів. Між учасниками не було переможців та переможених. Всі поводили себе чудово, приймали належну участь у конкурсах, показували свої знання, не боялися виявити власні здібності та таланти. Отже, всі були переможцями.

Метою виховної години було поглиблення знань студентів про історію виникнення та традиції святкування Дня 8 березня; формування естетичного смаку; виховання почуття глибокої поваги і шани до жінки, а головне – відповісти на запитання: бути цьому святу чи ні? Всі одностайно вирішили, що цей день має право на існування, лише без початкового політичного забарвлення.

Всі залишилися задоволеними виховною годиною. Побільше б таких заходів у нашому навчальному закладі!

«SPRING CLEANING» ПО-КРЕМЕНЕЦЬКИ

Сергій КОЛІСЕЦЬКИЙ
власкор «Замку»

Під такою назвою стартувало наймасштабніше прибирання у місті. Його організували громадська організація «Молодь Кременеччини» (голова ГО Сергій Колісецький) та Кременецький педагогічний коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка (директор Оксана Камінська).

Учасниками акції стали близько 280 волонтерів, практично всі з яких є студентами та викладачами педагогічного коледжу й академії.

Прибирання здійснювалося на Дівочих скелях, біля підніжжя Замкової гори, на горі Воловиця та в лісовому урочищі за Кременецькою ЗОШ-інтернатом. Спільними силами волонтерів по 4 локаціях було зібрано близько 3,5 тонн сміття, яке не підлягає переробці.

В рамках даної акції відбулося висаджування дерев, а також були проведені краєзнавчі екскурсії та фотофлешмоб.

До акції долучилися активісти ГО «Молодь Кременеччини», ГО «Кременецька екологічна ліга» (голова Оксана Тимошенко), працівники Кременецького ботанічного саду (т.в.о. Антоніна Ліснічук), Кременецько-Почаївського ДІАЗу (директор Вадим Микулич), Національного парку «Кременецькі гори» (директор Микола Штогрин), Кременецької райдержадміністрації (т.в.о. Вячеслав Онишкевич), лісник заповідника «Медобори» Мирон Стрілецький.

Дякуємо за допомогу та підтримку кураторам і студентам академгруп, дирекції Кременецького педагогічного коледжу, первинній профспілковій організації студентів КОГПА ім. Тараса Шевченка (голова Андрій Заблоцький), газеті «Замок» академії, районній газеті «Діалог», незалежній громадсько-політичній газеті Тернопілля «Вільне життя».

Виносимо подяку всім, хто знайшов час і долучився до акції.

ДО ВИТОКІВ НАРОДНОГО СВЯТА

Валентина КАЩУК

Масляна (Масниця) є одним із найстаріших свят слов'янських народів. Справжня забава, яка зберегла свої традиції

в наші дні з язичницької культури. Цей смачне і неймовірно ситне свято триває цілий тиждень, який передує настанню Великого посту. Сьогодні Масляна є одним з церковних свят і називається М'ясопустним або Сирним тижнем.

Назва свята «Масляна» пов'язана з тим, що в тиждень перед Великим постом з раціону харчування виключалися м'ясні продукти, а ось молочні ще вживати було можна, як і традиційні складові для приготування млинців: молоко, яйця, масло, сметана. У народі це свято асоціюється зі смачними печеними млинцями та веселими гуляннями. Мета таких гамірних масових заходів полягала в тому, щоб розбудити весну від сну і прогнати геть зиму.

Перед майбутнім постом в масляний тиждень панував достаток найрізноманітніших смаколиків, головними з яких традиційно були млинці. Пекли їх на масляному тижні щодня, а особливо багато їх готували, починаючи з четверга. Саме рум'яні млинці своєю круглою формою за часів язичництва асоціювалися у людей із Сонцем.

Різноманітні рецепти млинців були таємницею кожної господині і передавалися через покоління. У кожної газдині були свої фірмові інгредієнти, але, в основному, млинці пеклися на основі пшеничного, вівсяного або кукурудзяного борошна. У тісто додавали різні продукти: вершки, масло, яблука, ікру, гарбуз або картоплю.

Один з давньоруських звичаїв полягав у тому, що перший спечений млинець був за упокій усіх померлих родичів. Його віддавали убогим або залишали на підвіконні.

У неділю перед масляним тижнем традиційно провідували родичів, сусідів чи друзів, а також запрошували їх в гості. Саме в цей день за святковим столом можна було останній раз перед Великим постом вживати м'ясо. Цю неділю називали м'ясною.

У п'ятницю було прийнято пригощати млинцями своїх зятів, які неодмінно відправлялися в гості в будинок тещі.

У стародавні часи це свято не обходилося без катань на конях, а молоді хлопці старалися спеціально до Масниці обзавестися саньми і прокатати молодих дівчат. Молоді пари обов'язково брали участь у таких розвагах. Упряжки з кіньми із дзвониками і веселим сміхом вершників ганяли за годинниковою стрілкою навколо сіл, намагаючись розбудити природу і відлякати зиму.

Іншою поширеною розвагою було катання на санках з гір. Веселі спуски з поворотами і падіннями користувалися великою популярністю у молоді.

Діти та підлітки щодуху каталися на прикрашених гойдалках. Було прийнято влаштовувати цікаві та веселі ігри. У цей час старші хлопці та дівчата активно залицялися одне до одного і шукали собі наречених, щоб після Великодня зіграти весілля.

Якщо на Масляну ще лежав сніг, на гуляннях будувалися снігові містечка або фортеці. Потім різні групи учасників намагалися штурмом взяти сніжне укріплення супротивників. Цей процес супроводжувався веселою грою в сніжки.

Ближче до вечора, за традицією, розпалювалося велике багаття, на якому

згоряло солом'яне опудало зими, що йде; до цього його весь день возили по вулицях. Опудало встановлювали в центрі багаття, всіляко жартували над ним і лаяли його. Навколо вогнищ водились веселі хороводи з піснями і танцями.

Про ці та інші деталі святкування Масляної йшлося на відкритій виховній годині, яку організували студенти 12-Дк групи педагогічного коледжу разом зі своїм куратором Антоніною Іванюк. Вели програму Соломія Ковбель та Ольга Кожарко.

І, як завжди, найбажанішим завершенням заходу стало частування присутніх традиційними для Масляної стравами: ароматними млинцями з варенням і варениками зі сметаною. Так що заглиблення у дивовижне джерело народних традицій виявилося цікавим і смачним...

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФІЛОЛОГА

Василь КУЧЕР
кандидат філологічних наук

Талант спілкування – найнеобхідніша умова педагогічного успіху та невід'ємна риса характеру справжнього вчителя. Тим більше коли мова про вчителя-філолога, котрий навчає користуватися й озброює своїх вихованців найефективнішим комунікативним засобом – словом. Саме про це йдеться у монографії старшого викладача кафедри іноземних мов і методики їх викладання, кандидата філологічних наук Інни Клак та її колеги-співавтора, науковця НУ біоресурсів і природокористування України Миколи Пригодія "Теорія і методика формування професійної комунікативної компетентності в майбутніх учителів-філологів". Книгу опублікувало київське видавництво "КОМПРИНТ".

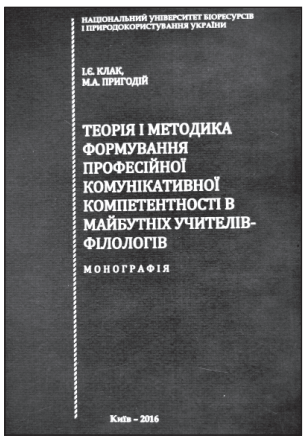

Монографія схвалена до друку Вченою радою НУ БіП України, а рецензували її доктори педагогічних наук, професори Сергій Яшанов, Микола Козяр, Світлана Амеліна.

У монографії охарактеризовано професійну комунікативну компетентність фахівців як предмет наукових досліджень і проаналізовано стан формування цієї компетентності в учителів-філологів, як однієї із проблем педагогічної науки. Автори вважають, що компетентнісний підхід – один із пріоритетних напрямків модернізації освіти в Україні – зміщує акценти з процесу нагромадження нормативно визначених знань, умінь і навичок у площину формування й розвитку у студентів здатності практично діяти, творчо застосовувати набуті знання та досвід і вимагає вирішення актуальних завдань у напрямі заміни освітньої парадигми "викладач – ретранслятор знань" на освітню парадигму "викладач – організатор освітньої діяльності", при якій студент із "споживача знань" переходить у статус "учасника освітнього процесу", здатного до активної дослідницької та самоосвітньої роботи. Однією з ключових компетентностей і невід'ємною складовою професійної компетентності фахівця є комунікативна компетентність, бо вона виступає ведучим чинником ефективного фахового спілкування і в значній мірі визначає професійний успіх і конкурентоспроможність спеціаліста.

Автори визначають професійну комунікативну компетентність як інтегральну характеристику учителя-філолога, що поєднує в собі знання, уміння, навички, досвід й особисті якості, які зумовлюють здатність і готовність розв'язувати проблеми та завдання професійної діяльності зокрема та життєдіяльності в цілому. Серед педагогічних умов, які сприяють ефективному формуванню професійної комунікативної компетентності майбутніх учителів-філологів, вони називають створення іншомовного комунікативного середовища, наявність відповідної позитивної мотивації у студентів, систематизацію та узагальнення знань студентів у сфері іншомовної комунікації через запровадження тематичного спецкурсу, залучення студентів до різних видів практик з носіями мов.

Розроблено структурно-процедурну модель формування професійної комунікативної компетентності, яка включає чотири блоки: цільовий (система фахових знань, умінь і навичок іншомовного спілкування), аналітико-діагностувальний (аналітичні інструменти діагностування: тести, анкети, опитувальники тощо), змістово-операційний (принципи, форми, методи і засоби організації навчального процесу та зміст навчального матеріалу), результативно-оцінювальний (результати процесу формування професійної комунікативної компетентності).

Теоретично обґрунтовані критерії сформованості професійної комунікативної компетентності: змістовно-когнітивний (ступінь засвоєння професійних знань та вмінь), мотиваційний (стан особистої мотиваційної налаштованості на діяльність), діяльнісно-комунікативний (прояв компетентності в дії як наслідок оволодіння нормами, технологією і психологією педагогічного спілкування), рефлексивний (осмислення власної професійної діяльності).

Насиченою є практична частина монографії. У розділі "Додатки" пропонується комплекс тестів-опитувальників (на діагностику задоволеності студентів професійною підготовкою, визначення студентами самооцінки рівня сформованості професійної комунікативної компетентності), анкет (ставлення до навчально-професійної діяльності, визначення рівня професійної самореалізації студентів, ставлення до співпраці й особистісно-орієнтованої взаємодії, сформованість компонентів професійної комунікативної компетентності), зразків вправ для подолання труднощів на фонетичному, граматичному, лексичному рівнях і в монологічному та діалогічному мовленні; завдання для самостійної роботи студентів, тематика рефератів, індивідуальні навчально-дослідні завдання.

Тут же поміщена робоча програма спецкурсу "Основи формування професійної комунікативної компетентності майбутніх учителів-філологів", розрахована на 1,5 кредита (54 год.).

Додамо, що рекомендована авторами література нараховує 323 позиції.

НА МЕТОДИЧНІЙ НОТІ

Оксана ЛЕГКУН
кандидат мистецтвознавства

Високі темпи методичної творчості зберігає тандем музикознавців – кандидат педагогічних наук, доцент Ірина Тринчук та її колега, науковець кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін Олена Горбач: тернопільське видавництво "Астон" опублікувало їх новий методичний посібник "Фортепіанні твори українських композиторів. Випуск 5". Книгу рекомендувала до друку вчена рада

гуманітарного факультету Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, а рецензували доктор філософії, завідувач кафедри музикознавства та фортепіано Дрогобицького ДПУ ім. Івана Франка, член Національної спілки композиторів України Л.П.Філоненко і кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музикознавства та інструментальної підготовки Вінницького ДПУ ім. Михайла Коцюбинського О.П.Бурська. Навчальний посібник укладено згідно із програмою дисципліни "Основний музичний інструмент (фортепіано)" для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр" за спеціальністю "Музичне мистецтво".

Автори підкреслюють, що метою видання є пошук, аналіз і представлення різнопланового українського фортепіанного репертуару, що було започатковано у попередніх випусках видання упродовж 2013 – 2016 років. Рецензований навчальний посібник включає зразки фортепіанної літератури різних музичних жанрів і форм, твори відомих і маловідомих митців, молодих українських композиторів, які допоможуть розширити навчальний репертуар піаністів, служитимуть формуванню їх виконавської культури, стильово-слухового досвіду, а також стануть цінним матеріалом для організації слухання музики на уроках музичного мистецтва.

Майбутній учитель музики повинен осмислити цілісну картину становлення національного фортепіанного репертуару у контексті розвитку європейської та світової музичної культури. Це вимагає суб'єкт-суб'єктної взаємодії педагога і студента, постійно спрямованої на оволодіння різножанровим навчально-виконавським і концертним репертуаром, що включає як класичні, так і нові музичні зразки, твори маловідомих митців минулого і сучасних авторів, які відходять від усталених традицій. Важливим є методичний аспект проблеми: у класі музичного інструмента актуалізується завдання формування аналітико-інтерпретаційних умінь як здатності до особистісного емоційно-ціннісного й одночасно фахово-музикознавчого осмислення конкретних музичних зразків у контексті багатогранного феномену національної музичної реальності. В результаті студент формує власний досвід аналітико-інтерпретаційної діяльності, отримує "методичний інструментарій" для організації слухання музики школярами.

Упорядники посібника виходять з того, що в процесі формування музично-стильових уявлень, які сприяють осягненню та відтворенню явищ музичного мистецтва у виконавській, педагогічній, просвітницько-виховній діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва, важливу роль відіграє репертуарне наповнення, насамперед у класі основного музичного інструмента. Саме на ґрунті опанування кращих взірців національної музичної культури відбувається духовно-естетичне становлення особистості вчителя, формується розуміння сутності музичного мистецтва і культурно-мистецьких традицій народу, зростає рівень культурологічної компетентності майбутнього педагога, що включає музикознавчу інформацію та слухацький досвід, набутий упродовж вивчення фахових, зокрема виконавських, дисциплін. Цілеспрямована організація навчально-виконавської діяльності майбутнього музиканта-педагога формує постійну потребу пошуку нової музичної інформації, а отже, й оновлення виконавського репертуару з його наступним творчим використанням, що в підсумку забезпечує позитивне мотиваційно-ціннісне ставлення студента до себе як до суб'єкта професійної музично-педагогічної діяльності.

Для вирішення такого завдання нашими музикознавцями підготовлено серію методичних посібників до фортепіанного репертуару з творів українських композиторів. Перші два випуски стосувалися фортепіанних мініатюр класиків і сучасних авторів цього музичного жанру. Новизною третього випуску стало розширення палітри музичних форм і жанрів та хронологічних рамок їх написання (ІІ половина XIX – початок XXI ст.). До четвертого випуску увійшли зразки поліфонічного репертуару (фуги, прелюдії, сонатні форми, концертні п'єси, різнохарактерні мініатюри). П'ятий випуск включає поліфонічний матеріал ("Канон" Л.Ревуцького, "Прелюдія і фуга" О.Зноско-Боровського), зразки варіаційної форми (варіації з балету "Весняна казка" М.Вериківського, "Легкі варіації" В.Гончаренка), фортепіанні цикли Ф.Акименка, С.Борткевича, Н.Нижанківського; фортепіанні п'єси В.Заремби, Ж.Колодуб, Л.Шукайло, І.Гайденка, С.Гримальського, А.Кармазіна.

У п'ятому випуску презентовано творчість композиторів багатьох мистецьких напрямків, представлено музичні традиції різних регіонів України, що дозволяє бачити достатньо цілісну картину становлення української фортепіанної культури. Структура і зміст посібника спонукають студентів до формування аналітичного, суб'єктивно-ціннісного ставлення до осмислення зразків фортепіанного репертуару в його історичній ретроспективі, у регіональному різноманітті, а також до накопичення досвіду інтерпретації у єдності художньо-образних і технічних виконавських засобів. Короткі відомості про авторів музичних творів, рекомендації щодо їх виконання сприятимуть ефективності процесу аналізу та формування виконавської інтерпретації запропонованих музичних взірців.

Матеріали навчального посібника можуть бути використаними не лише на заняттях з основного музичного інструмента, а й при проведенні занять з методики музичного виховання, при проходженні педагогічної практики в загальноосвітніх школах.

КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
відповідно до Закону України «Про вищу освіту»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС
на заміщення вакантних посад:

1. Кафедра іноземних мов та методики їх викладання:
професора кафедри – 1 (доктор наук, професор)
2. Кафедра гри на музичних інструментах та вокально-хорових дисциплін:
асистента – 1

Перелік документів, які подають на ім'я ректора академії: заява, список наукових праць і винаходів; документи, які підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва, інші передбачені законодавством України документи); письмовий звіт за попередній період про наукову, навчальну, методичну, організаційну роботу.

Претенденти, які не працюють в академії, крім заяви, подають особовий листок з обліку кадрів (засвідчений за попереднім місцем роботи); 2 фотокартки розміром 4 : 6 см, автобіографію; копії документів про повну вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання, засвідчені в установленому порядку; копію паспорта громадянина України (стор. 1, 2 і 11); копію трудової книжки, засвідчену кадровою службою за основним місцем роботи із зазначенням дати засвідчення; список наукових праць і винаходів та інші документи, які свідчать про професійні якості претендента.

Термін подання документів на участь у конкурсі – 30 днів від дня опублікування оголошення у пресі (газета «Замок») та офіційному веб-сайті навчального закладу .

Документи подаються у відділ кадрів академії за адресою:
вул. Ліцейна, 1, м. Кременець, 47003.
Телефон для довідок: (03546) 2-19-91, 2-24-15.

ЩЕ ОДНА ІМЕННА АУДИТОРІЯ

Галина СЕНЬКІВСЬКА, кандидат історичних наук

Доброю традицією колективу академії стало вшанування пам'яті краян, які зробили вагомий внесок у розвиток освіти, науки і культури на Кременеччині, в становлення і зміцнення нашого навчального закладу. На території академії – пам'ятники Тарасові Шевченку, чиє ім'я носить наша альма-матер, і Тадеушеві Чацькому – засновнику Волинської гімназії як нашого історичного попередника, пам'ятні знаки письменнику Борисові Харчуку, який навчався у Кременецькому педінституті, та студентам-героям, котрі загинули в зоні АТО за суверенну Україну, Кімнати-музеї кременецьких митців, художника Ростислава Глувка і композитора Михайла Вериківського, Галерея довоєнної фотографії і Виставкова зала творчих робіт викладачів і студентів навчального закладу. Нещодавно почала функціонувати навчальна аудиторія імені професора Володимира Чопика, а в передноворічні дні відбулось відкриття навчальної аудиторії імені кременчанина, адвоката і громадсько-політичного діяча Бориса Козубського.

На урочинах з нагоди її відкриття слово про Бориса Козубського виголосила дослідниця його життєтворчості, доктор історичних наук Ірина Скакальська. Перед присутніми викладачами, студентами, гостями академії виступили ініціатор створення іменної аудиторії, керівник Центру досліджень адвокатури і права Національної асоціації адвокатів України, доцент Ірина Василик, голова Тернопільської облдержадміністрації Степан Барна, народний депутат Верховної Ради України п'ятого скликання, представник адвокатури Тернопільщини, доцент Василь Богачук. У відкритті брали участь в.о. голови Кременецької РДА В'ячеслав Онишкевич, голова Кременецької райради Володимир Стефанський, голова районної організації Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім.Тараса Шевченка Лілія Следзінська та її заступник Василь Олійник, депутат Кременецької районної ради Ганна Бас.

Право закріпити іменну табличку на дверях аудиторії надали магістрантові Сергію Колісецькому та студентці Софії Горобець.

В рамках урочин відбувся круглий стіл «Професійна та громадсько-політична діяльність Бориса Козубського», модератором якого виступив завідувач кафедри української філології та суспільних дисциплін, доцент Олег Василишин. Про особливості та значення життєтворчості Бориса Козуьського говорили Ірина Василик, Василь Богачук, Василь Олійник, Лілія Следзінська, члени кафедри української філології та суспільних дисциплін, доценти Володимир Собчук, Олександр Соловей, Ірина Скакальська, старший викладач Галина Сеньківська. Учасники круглого столу прийняли ухвалу щодо підготовку видання про творчість і громадсько-політичну діяльність Бориса Козубського. Також вирішено провести дослідження за напрямом «Адвокатура Кременеччини: забуте і невідоме», що увійде до видання «Історія адвокатури Тернопільщини».

Ініціатори й організатори заходу переконані: навчальна аудиторія імені Бориса Козубського стане центром право виховної і правознавчої роботи, місцем зустрічей викладачів і студентів академії та коледжу з правознавцями, громадсько-політичними діячами.

ВІЗИТ ДО ГОМЕРА XX СТОЛІТТЯ

Олег ВАСИЛИШИН, кандидат філологічних наук

Чи не кожного року напередодні дня народження видатного українського письменника Уласа Самчука природа намагається оправдати назву урочин: фестиваль української книжності «На білому коні». За ніч благодатну шумську землю запорошило білим покривалом, що піднесло настрій і почування усіх учасників фестивалю.

Взявши на себе роль екскурсовода під час подоріжжя, автор цих рядків ще на під'їзді до села Тилявки акцентував увагу усіх присутніх на особливому факті у біографії У. Самчука: у серпні 1941 року селяни-жниварі несли свого земляка-письменника на руках, засвідчуючи тим самим шанобливе й особливе ставлення. З відстані часу важко навіть уявити, про що думалось йому у цю мить. Може, про те, що він був найщасливішою людиною в світі... А, може, про своїх батьків, прах яких уже покоївся на сільському цвинтарі. На в'їзді впізнаємо це святе місце. З вікон автобуса милуємося церквою, яку не раз прозаїк описував у своїх творах, та шкодуємо за напівуцілілою школою поряд, до якої ходив малий Уласик. На автобусній зупинці нас зустрічають усміхнені тилявчани, бо знають уже, що один раз на рік на вулицях їхнього села багато учнів і студентів із різних кутків краю. Приїхали ж на урочини.

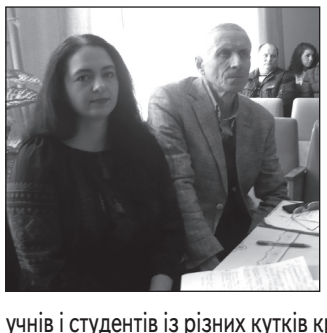

Крокуємо знайомою нам дорогою до школи, біля якої нас зустрічає сам іменинник на постаменті. І хоч поряд ще лежать кучугури снігу, а наближення весни уже відчувається.

Бути у родинному селі письменника і не зафіксувати цієї миті – було б неприпустимо. Увічнюємо наше перебування, взявши в тісні обійми бронзове погруддя українського Гомера XX ст. А на вході до школи із хлібом та сіллю нас зустрічають у святковому українському вбранні вчителі та учні літературно-музичною композицією.

Традиційно відкриває свої двері Літературно-меморіальний музей, до якого йдуть численні гості. Наше студентство тут вперше, тому намагається уважно слухати і скрупульозно придивитися до Самчукових раритетів: рукописів, листів, нотаток, фотоапаратів, поштівок... Директор музею П. Д. Панасюк запрошує нас до «круглого столу», за яким збираються оприлюднити свої наукові розвідки й учасники нашої наукової лабораторії. Але на початок – цікава інтрига: очільник обласної письменницької організації Олександр Смик вперше презентує медаль лауреата Міжнародної премії імені Уласа Самчука, даруючи перший його відбиток працівникам музею на постійне зберігання.

До присутніх звертаються письменники В. Барна, Л. Білик, Ж. Юзва, у виступах яких прозвучали пристрасні слова про вагомий внесок в літературу нашого земляка та роль музею як осередку духовності в краї.

Свою лепту в українське самчукознавство щороку вносять і наймолодші учасники читань – учні і студенти з Шумська, Кременця, Тилявки. Цього разу зі своїми науковими повідомленнями виступили: А. Колесник (11-А) – «Месники» У Самчука: особливості жанру», О. Вознюк (11-У) – «У. Самчук у Рівному», О. Орленко (11-У) – «Автобіографічний твір У. Самчука «Юність Василя Шеремети»: топос міста», Б. Свідова (11-У) – «І. Фарина: спроба автобіографічного есе у творі «Пекуча чужина», І. Жолоб (11-У) – «Краєзнавчий аспект роману «Волинь» У. Самчука,

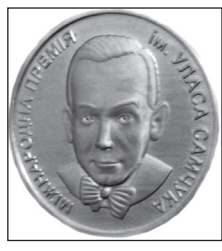

Х. Парадовська (21-У) – «Образ Володька Довбенка в романі «Волинь» : спроба самоідентифікації У. Самчука», І. Бевсюк (21-У) – «Роль церкви у романі У. Самчука «Волинь», М. Степанчук (31-У) – «У. Самчук і С. Черкасенко: спроба перетину художніх світів», С. Сорочинська (31-У) – «У. Самчук і О. Лятуринська: грані життєпису і таланту». Усі виступи на самчуківських читаннях будуть надруковані у збірнику, який готується до друку.

Учасники наукової лабораторії, окрім виступів, мали змогу познайомитися з учнями школи, спільні зацікавлення яких акумулювалися навколо енергетики Самчукових творів, а також розповіли майбутнім абітурієнтам про свою альма-матір.

Враження від Тилявки наші студенти передали наступного дня своїм ровесникам, спонукаючи їх до глибшого знайомства із творами та біографією знаного творця слова. Можливості для такого діалогу Самчукова батьківщина в тандемі учительсько-учнівського колективу демонструє щороку сповна.

І ЗА РІК МОЖНА ЗРОБИТИ БАГАТО...

Сергій КОЛІСЕЦЬКИЙ
власкор «Замку»

Рада молодих науковців нашого ВНЗ (голова – кандидат філологічних наук Роман Дубровський) за рік свого існування зуміла виконати комплекс завдань і провести низку заходів функціонального змісту. Молоді науковці отримували методичну й організаційну допомогу у проведенні дисертаційних досліджень, оформленні авторефератів, у підготовці до наукових конференцій, семінарів, круглих столів, конкурсів науково-дослідних робіт, фахових і тематичних виставок. Їм надавалась інформаційна підтримка щодо участі в національних і міжнародних програмах і проектах. Зважаючи на той факт, що в нас нараховується понад 80 науково-педагогічних і педагогічних працівників віком до 35 років, які захистили дисертації чи працюють над виконанням дисертаційних досліджень, маємо перспективний науковий потенціал для здійснення важливих заходів теоретичного, методичного і навчально-виховного характеру.

Інформаційна підтримка молодих науковців відбувається як у форматі особистих контактів, так і через постійне оновлення відповідних даних на веб-сайті академії, де Рада має свою рубрику. Важливим напрямом роботи РМН виступає налагодження співпраці з молодими науковцями інших вищих закладів освіти України та зарубіжжя, серед яких – Східноєвропейський НУ ім. Лесі Українки, Дрогобицький ДПУ ім. Івана Франка, Рівненський ДГУ – в Україні, Вармінсько-Мазурський Університет (м.Ольштин) – в Польщі. З молодими науковцями згаданих та інших ВНЗ досягнуто домовленості про їх участь у програмі "Kremenets Science: Open Air, або наука в кросівках", яка стала інноваційною та креативною формою проведення наукових заходів. Саме природна і культурна унікальність Кременця та його околиць підказали нестандартний формат наукових зустрічей – науково-практичний семінар-турпохід. Минулоріч темою такого семінару стала "Національна ідентичність: культурно-історичні, соціальні та економічні виміри". Нинішнього року молоді науковці планують взяти з собою в науковий турпохід проблему "(НЕ) БЕЗПЕКА: суспільно-політичні, психологічні, екологічні, інформаційні, технічні та культурно-естетичні виміри".

Якщо проблематика семінарів-турпоходів є одновекторною, то конференція молодих науковців "Litteris et Artibus: нові горизонти" надає змогу кожному з них представити результати власних наукових пошуків у сфері фахових зацікавлень. Окрім загальнотеоретичних завдань, учасники конференції висвітлювали гуманітарно-мистецькі, природничо-технологічні та психолого-педагогічні питання. За матеріалами згаданого семінару-турпоходу та конференції молодих науковців опубліковано однойменні збірники наукових праць.

Окремий розділ діяльності РМН – участь у науковій роботі студентської молоді, підсумком якої стали студентські наукові конференції. Про високу ефективність роботи Ради зі студентами-науковцями свідчить така статистика: у 2016 році 14 із 29 доповідачів на студентській науковій конференції були підготовлені молодими науковцями академії та коледжу.

На звітній конференції обрано новий склад РМН. Її, як і раніше, очолює кандидат філологічних наук Роман Дубровський. Заступником голови залишилася кандидат філософських наук Олена Мороз. Секретар Ради – працівник кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін Марія Бешлей. До складу РМН увійшли кандидати педагогічних наук Микола Божик (кафедра спортивних ігор і туризму) і Віталій Цісарук (кафедра теорії та методики трудового навчання і технологій), кандидат сільськогосподарських наук Олена Тригуба, асистенти Алла Прус (кафедра педагогіки і психології), Ірина Дячук (кафедра іноземних мов і методики їх викладання), Оксана Швець (кафедра теорії та методики дошкільної і початкової освіти) та магістрант Ілона Бендасюк.

ПРИЧЕТНІСТЬ ДО ТВОРЧОЇ СКАРБНИЦІ НАРОДУ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

Звичайно, кожен вихователь ДНЗ знає, що виховання справжніх патріотів своєї Вітчизни необхідно починати змалечку. А невичерпним джерелом для патріотичного

і морального виховання дітей дошкільного віку є народні звичаї, обряди і традиції. Саме цій важливій виховній проблемі надає великого значення вихователь ДНЗ №3 м.Кременця Ольга Криволіс. У рамках співпраці дошкільного закладу з Кременецькою гуманітарно-педагогічною академією ім. Тараса Шевченка педагог організувала екскурсію-мандрівку дітей до Етнографічної світлиці рідної альма-матер.

Дитячий десант супроводжувала делегація педагогічних працівників дошкільного закладу на чолі із завідувачем Ольгою Михно та методистом міськвно Оленою Іщук. Разом з дітьми в гості завітали вихователі Оксана Авдійчук, Наталя Левчук, Тетяна Кулінчук, Сніжана Романюк (ІІ молодша група), Ольга Бакуліч і Лілія Камінська (середня група), Лариса Білосевич, Наталя Сорочинська, Анна Бендасюк, Світлана Нестерук (старша група), а також методист Світлана Верещак, вихователь-методист Лариса Птушинська, психолог Ольга Кухаренко та музичний керівник Віталіна Карпюк.

Господиня Світлиці, кандидат філологічних наук, доцент Ірина Комінярська радо зустріла гостей. Ознайомлення з експозицією Етнографічної світлиці науковець здійснила у двох форматах: для маленьких відвідувачів і для їх вихователів. Діти почули розповіді про українську сорочку-вишиванку та рушники, про старовинний домашній посуд і різне

хатнє начиння, навіть притчу про дідову колиску. Педагоги ДНЗ отримали інформацію про особливості та географію збору матеріалів для Світлиці, про авторів представлених експонатів. Було наголошено, що значну частину художніх виробів подарували випускники та нинішні працівники і студенти академії, котрі їх отримали як спадок від далеких родичів, які творили ці справжні дива народних художніх ремесел ще у минулому і позаминулому століттях. Окремо йшлося про символіку й обереговий зміст традиційних елементів українського одягу та національного побуту.

Готуючись до екскурсії в країну творчості, Ольга Криволіс поставила перед собою мету: ознайомити дітей з експонатами Етнографічної світлиці, розвивати інтерес, увагу, уяву, вміння передавати свої почуття від побаченого і почутого, виховувати любов до Батьківщини і народного мистецтва. У своїй роботі вона використовувала легенди та вірші українських авторів про народні символи й обереги, а також символічну скриню із загадками народознавчої тематики.

Діти зацікавлено розглядали витвори рук народних умільців, активно відповідали на запитання вихователя, дружно відгадували загадки, а в результаті – вони провели незабутню мандрівку в країну народного мистецтва і разом із наставниками відчули свою причетність до скарбниці духовних цінностей рідної землі.

Виступ науково-педагогічного працівника академії, доцента Ірини Комінярської та заняття-екскурсія, проведене вихователем дитячого садка Ольгою Криволіс, у сукупності склали оригінальне інноваційне дійство: цікаве й у виховному плані важливе для дітей та інформаційно насичене й у методичному аспекті корисне для педагогів дошкільного закладу.

В загальному, заняття педагога ДНЗ з дітьми дошкільного віку на навчальній базі академії з участю нашого науковця черговий раз підтвердило необхідність постійної співпраці вищого закладу освіти з дошкільними, шкільними та позашкільними навчально-освітніми установами.

ІЗ КРИНИЦІ СВОГО РОДОВОДУ

Ольга СТАВІНСЬКА, бібліотекар

Кожна нація, кожен народ, навіть кожна соціальна група має свої звичаї та традиції, що склалися протягом багатьох століть і освячені часом. Саме тому кожен народ на землі ревно береже творчий спадок попередніх поколінь у мові, звичаях, традиціях, моральних цінностях. Родовідна пам'ять – явище в українському побуті унікальне. В давнину необхідно було знати поіменно свій родовід від п'ятого чи навіть сьомого коліна. Пам'ять про своїх предків була природною потребою. Триматися свого родоводу, оберігаючи в такий спосіб сімейні реліквії і традиції та передаючи їх у спадок наступним поколінням, було обов'язком. Тільки осмисливши минуле, пізнавши витоки своєї культури та історії, можна зрозуміти сьогодення й уявити майбутнє. Пропонуємо бібліографічний огляд літератури, який ознайомить читачів з національною своєрідністю українців, їх духовною спадщиною, світоглядом, традиційно-побутовою культурою.

У книзі С. Черепанова «Філософія родознавства» розглянуто буття людини у просторі культури, поняття «рід – покоління», духовність родинного середовища, цінності національної культури, традиційну родинну обрядовість українців, форми збереження історичної та родової пам'яті, теоретичні аспекти генеалогії, методи дослідження родоводу в контексті гуманітарно-культуротворчої стратегії філософії освіти. Розрахована на широке коло читачів.

Зачатки народознавства як етнічної культури постали в період зародження українського етносу. Про сукупність матеріальних і духовних цінностей, вироблених українським народом в період XIX – першої половини XX століття, йдеться в книзі О. Боряк «Україна: етнокультурна мозаїка». В етнокультурологічних нарисах, присвячених традиційному буттю пересічного українця, йдеться про свята й будні, звичаї та обряди, повір'я і символіку тощо. Разом зі свідченнями очевидців, узагальненнями дослідників та маловідомим ілюстративним матеріалом з архівів та малярських майстерень усе це складає своєрідну мозаїчну панораму народного світосприйняття. Книга корисна для всіх, хто цікавиться українською минувшиною.

Важливу роль у своєму світосприйнятті наші предки надавали символам. Про символіку як інструмент пізнання історії українського народу пропонуємо навчальний посібник для студентів ВНЗ «Словник символів культури України» за загальною редакцією В. Коцура. Посібник має на меті прилучити читачів до невичерпної криниці світової та української символіки. У Словнику подано інформацію про найважливіші наукові, філософські, художні, міфологічно-релігійні, побутові символи українців. Автори намагаються охопити значні часові періоди існування певного символу, ареал його побутування. Словник уміщує близько 380 словникових статей та 450 термінів-символів.

Про національні свята й обряди, сімейну обрядовість, народні знання та світоглядні уявлення, вірування, правила поведінки в храмі, народну кулінарію, розповідає енциклопедія українського народознавства «Твоя країна – Україна» (укладач Н. Кусайкіна). Пропоноване видання містить повір'я, прислів'я, приказки, у стислій формі знайомить із виховними традиціями, символікою кольорів та квітів, писанок і народних вишивок.

Заглиблюючись у пізнання свого етнічного коріння, переконуємося, що наші пращури були розумними педагогами. Їх давня педагогічна культура і виховний досвід зберігаються у традиціях сімейного виховання, основою яких є рідна мова, фольклор, міфологія, символіка, народне мистецтво, національні традиції, звичаї, обряди, ігри та іграшки тощо.

Українську народну педагогіку тисячоліттями створював сам народ. Етнопедагогіка сьогодні стала невичерпною скарбницею навчальних і виховних засобів вітчизняної педагогіки. У навчальному посібнику В. Мосіяшенко «Українська етнопедагогіка» висвітлено суть української етнопедагогіки, її основний зміст, завдання, здобутки, принципи, ідеали, самобутні риси, охарактеризовано історичні українські народні виховні традиції. Автор наголошує: «Народна педагогіка — це усний багатотомний підручник виховання і навчання дітей, що з найдавніших часів зберігається в пам'яті народу і передається від покоління до покоління».

Тему родинної педагогіки розкрито в дослідженні вітчизняних науковців А. Кузьмінського та В. Омеляненко «Педагогіка родинного виховання». Це один із перших в Україні навчальний посібників з родинного виховання. Його особливість полягає в тому, що виховання дітей в сім'ї розглядається на основі надбань вікових традицій, звичаїв, вірувань українського етносу, з урахуванням особливостей національної ментальності, а процес виховання дитини подається у різноманітних аспектах морального, фізичного, трудового, розумового й естетичного виховання.

Форми пізнання й самопізнання українського народу, закономірності і механізми формування його світогляду, ментальності розкриває лікар-психотерапевт О.Стражний у своєму дослідженні «Український менталітет: Ілюзії. Міфи. Реальність». Ця книжка розширює межі традиційного, прямо скажемо – шаблонного, уявлення про світовідчуття українців, по-своєму відповідає на запитання, хто такий українець, чим мешканці України відрізняються від європейців тощо. Аналізуються різні аспекти життя українців, доводиться, що історичний і генетичний зв'язки між поколіннями, з яких «склалася» українська нація, не уривалися, і сучасні українці несуть в собі риси, що формувалися протягом тривалого часу. Оригінальна систематизація матеріалу, «фірмовий» стиль автора та позитивний заряд, який несе це видання, роблять його унікальним.

Розвиток науки про Україну та українство сягають передісторичних часів, а основні віхи пов'язані з державотворчими процесами XIX – XX століть. Саме на цьому історичному тлі актуалізувалася потреба в науці, яка охоплювала б широкий спектр знань про Україну, її народ. Україністика як наука досліджується в «Історії українознавства» для студентів ВНЗ за редакцією П. Кононенка, де розкрито предметну специфіку, особливості концептуальних побудов українства на різних етапах розвитку. Прислужиться для студентів вищих навчальних закладів і для всіх, кого цікавить історія науки про самопізнання українського народу.

Книги, представлені в огляді, спонукають до роздумів. Народні звичаї та традиції – це криниця, котра об'єднує покоління. Діди, прадіди копали колодязі, а пити з них і оберігати пам'ять родоводу – нам, онукам, прийдешнім поколінням. Задля неперервності родоводу, очищення від замулення джерел духовності, віри нашого народу нам усім необхідно докласти зусилля, щоб цей зв'язок поколінь не перервався. Бо лише завдяки історичній пам'яті людина стає особистістю, народ – нацією, а країна – державою.

ПЕРЕМОЖНИЙ КУБОК – НАШ!

У рамках профорієнтаційної роботи і з метою популяризації футболу серед учнівської та студентської молоді у спортивному комплексі Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка був проведений IV міжобласний турнір з міні-футболу, приурочений пам'яті воїнів-афганців Кременеччини Валерія та Михайла Циганюків та Героїв «Небесної Сотні». Змагання були започатковані односельцем загиблих воїнів, заслуженим працівником фізичної культури та спорту України Анатолієм Антонюком та головою обласної організації спілки воїнів-афганців Сергієм Лісовим.

У підсумку, третє місце виборов ФК «Гірник» із смт. Соснівка, другими були футболісти Буської ДЮСШ (обидві з Львівської області), а переможцем стала команда Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка «Буревісник». Переможний Кубок тріумфаторам вручив колишній афганець Михайло Гелетей. За результатами турніру також були визначені кращий воротар – Олександр Зінюк (ДЮСШ м.Кременець), кращий бомбардир – Мар'ян Застріжний (ДЮСШ м.Буськ), кращий захисник – Юрій Гавалко (смт. Соснівка), кращий гравець – Юрій Цимбалюк (м. Збараж) і кращий гравець глядацьких симпатій – Віктор Сайчук (ФК «Буревісник»).

ДІВОЧА ФУТБОЛЬНА ВЕСНА

Галина КЕДРИЧ

У спортивному комплексі нашої академії відбувся IV традиційний міжобласний профорієнтаційний турнір з футзалу серед дівчат, присвячений Дню 8 Березня. Вітальні слова звучали від засновника турніру Василя Довгаля та викладачів кафедри спортивних ігор та туризму нашого ВНЗ. У змаганнях брали участь команди Тернопільської та Львівської областей.

У фіналі за III – IV місце зустрілися команди Кременецького педагогічного коледжу та ДЮСШ м. Ланівці. Гості перемогли з рахунком 1:4. а в поєдинку за I – II місце змагалися команда студентів спеціальності "Фізичне виховання" КОГПА, яка з рахунком 3:2 здобула перемогу над футболістками ДЮСШ м. Буськ.

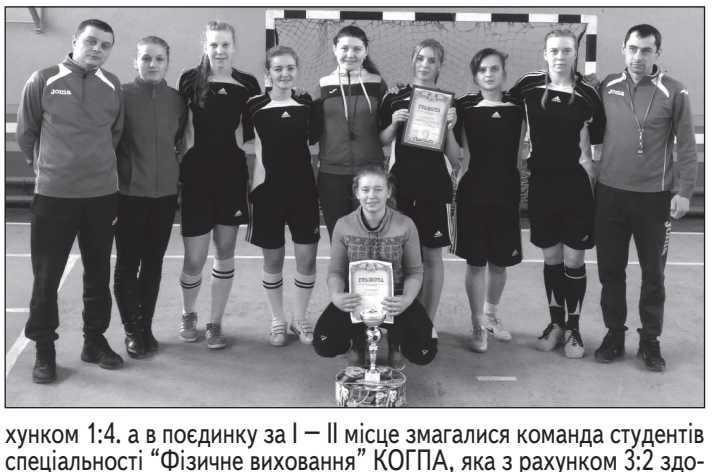

Команди були нагороджені Кубком, грамотами, цінними подарунками та солодкими призами.

Під час нагородження були визначені такі номінації: кращий воротар – Олена Озімчук і кращий захисник – Наталія Мокренська (м.Кременець), кращий бомбардир – Олена Шаринська (м. Ланівці), кращий гравець – Софія Причина та гравець глядацьких симпатій – Надія Мерешко (м. Буськ).

Судили поєдинки дівочих колективів Василь Довгаль і ветеран футболу м.Кременця Олександр Гоцанюк.

Організаторами змагань виступили викладачі кафедри спортивних ігор та туризму КОГПА, а спонсорами – первинна профспілкова організація студентів академії та місцеві підприємці Сергій Кондратюк, Микола Трофимлюк, Ігор Демянчук, Євгеній Ахмедзянов і Дмитро Гуславський.

СИЛА ДУХУ ПЛЮС СИЛА ІНТЕЛЕКТУ

У Волинському коледжі Національного університету харчових технологій проходив IV Міжнародний шаховий фестиваль, присвячений пам'яті Героїв Небесної Сотні. Його учасниками стали спортсмени з України, Білорусі, Чехії, Угорщини, Молдови, Польщі, Росії.

У турнірах зі швидких шахів змагалися 212 шахістів (серед них – 8 гросмейстерів та 16 міжнародних майстрів), а з блискавичних шахів – 176 шахістів, з-поміж яких були 8 гросмейстерів і 15 міжнародних майстрів.

Одним із "блискавичних" шахістів боровся студент 11-А групи Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка Денис Мельничук, який набрав 7 очок із 15. Юнак цілеспрямовано займається улюбленим видом спорту з 15-річного віку, відвідує приватний шаховий клуб у м. Кременці. Своїм наставником називає Сергія Ляхевича.

В таких традиційних змаганнях Денис бере участь вдруге. Минулоріч набрав 5,5 очок з 11. Наступного року прагне поглибити свої знання та вдосконалити навички, щоб отримати шаховий розряд. Окрім корисного досвіду гри із сильними суперниками, юний шахіст отримав можливість покращити свій міжнародний рейтинг на сайті Міжнародної організації шахістів.

Незважаючи на основну філологічну освіту, наш старанний і наполегливий студент-відмінник не полишає думки про успішне спортивне майбутнє: він мріє стати Чемпіоном Європи з шахів. Хай же ця мрія обов'язково стане реальністю!

СВЯТО, ЩО СТАЛО УЛЮБЛЕНИМ

Ритмічна гімнастика – це комплекс вправ, спрямований на зміцнення здоров`я та загальний розвиток тіла людини.

Система ритмічної гімнастики вперше з`явилася в Женеві. Засновником її вважається професор консерваторії Еміль Жак-Далькроз. Він відчував необхідність інтерпретації музики через участь всього тіла. Далькроз вважав, що моторика і слухове сприйняття тісно пов`язані між собою, тому придумував певні вправи відповідно до музичних творів.

У 1905 році в Женевській консерваторії з`явилися курси музичної ритмічної гімнастики, які користувалися великою популярністю у населення. В 1911 році, Еміль Жак-Далькроз створив Інститут, в якому викладали ритмічну гімнастику, а навчатися їй міг кожен охочий.

Заняття гімнастикою – це, перш за все, профілактика різних захворювань, особливо гіпертонії та ішемічної хвороби серця. Фізичні вправи в поєднанні з правильним харчуванням стимулюють обмінні процеси в організмі, покращують кровообіг і неодмінно призведуть до зниження ваги та зміцнення м`язів.

Однак для того, щоб заняття аеробікою були ефективними, навантаження повинні відповідати нормам, а це означає, що проводити їх з дітьми треба під контролем фахівця. Так у фахівців з фізичного виховання Кременецького педагогічного коледжу, відмінників народної освіти України Катерини Єрусалимець та Ірини Олійник виникла гарна ідея: вони започаткували конкурс ритмічної гімнастики, який стартував минулого року і відразу сподобався учням загальноосвітніх шкіл нашого міста. Працюючи в рамках програми співпраці ВНЗ та ЗОШ, наші педагоги докладають усіх зусиль, щоб цей конкурс став традиційним і до нього долучалися все більше учасників.

Нинішні змагання зібрали шість команд: "Сонечко" (ЗОШ №1 ім. Галини Гордасевич), "Тінейджери" (ЗОШ №2), "Спортивна мафія" (ЗОШ №3), "Бджілки" (ЗОШ №4), "БЕМС: бойові, енергійні, молоді, симпатичні" (ЗОШ №5) і "Гімназистики" (Кременецька гімназія). Окремо від них змагалися три спортивних колективи педагогічного коледжу: "Дружня компашка" (21-Фк), "Енерджі гьолс" (21-Дк) "Максимум" (31-Фк) і "220 Вольт" (11-Мк).

Вели програму спортивного свята актори студентського театру "Пілігрим" Марія Мазовіта і Віталій Бойко, а оцінювало виступи конкурсантів професійне суддівське журі у складі Івanни Запольської (художній керівник танцювальної студії "Веселкова феєрія" Кременецького РБК), Олени Гуцало (художній керівник танцювальної фітнес-студії "Зумба-позитив"), Євгена Найчука – викладача ритміки та хореографії педколеджу та його колеги-педагога, виваженого і безпристрасного голови журі Романа Дубровського. У перервах учасників розважали і дивували своїм яскравими показовими виступами неодноразові переможці конкурсів з ритмічних танців, юні представники танцювальної студії "Зумба-позитив".

Це природно, що хвилюванню юних танцюристів не було меж, та коли змагання дійшли до останнього номера, члени журі порадились і оголосили довгождані результати: третіми стали команди ЗОШ №2 "Тінейджери" та "220 Вольт" (11-Мк), їх випередили "Бджілки" із ЗОШ №4 та "Енерджі гьолс" із 21-Дк групи, а кращими з кращих визнані танцювальні гімнасти з "БЕМС" ЗОШ №5 та "Дружньої компашки" (21-Фк).

Мотивацією для участі в цьому конкурсі була перемога, а також призи-подарунки від організаторів для всіх конкурсантів.

Сторінку підготувала Валентина КАЩУК

«АНГЕЛИ МАЙДАНУ»

Під такою назвою у залі Гуго Колонтая для студентів педагогічного коледжу й академії відбувся вечір пам'яті, присвячений Героям Небесної Сотні. Він був побудований з використанням поетичних рядків, написаних учасниками буремних подій на Майдані, вокальних номерів, віршів студентів-поетів та відео документальних і художніх кадрів.

Поетичною композицією «А Сотня вже летіла в Небеса...» вечір розпочали актори студентського експериментального театру «Пілігрим». У виконанні соліста Володимира Дзюми прозвучала пісня «Ангели майдану» Павла Дворського на слова Богдана Пісного. Поетичні рядки, присвячені Героям Майдану, прочитали поети-початківці Назар Прокопів, Павло Старух.

На екрані, на фоні палаючої свічі, під супровід пісні «Мамо, не плач» появилися до болю і сліз знайомі кадри: портрети Героїв Майдану, до пам'ятних знаків люди несуть море квітів...

Присутні у залі встали і хвилиною мовчання вшанували загиблих.

На екрані появляються слова «Пам'ятати – щоб жити!» як заклик усім учасником вечора пам'яті.

У заході були задіяні Ольга Гануліч (41-Н),Володимир Репетило (51-А), Іванна Свитка (21-Б), Ірина Бевсюк (21-У), Катерина Нікішина (21-Н), Назар Прокопів (11-А), Павло Старух (11-У), викладач вокалу Володимир Дзюма.

До постановки вечора долучилися відеооператар Олександр Ковень, звукооператори Павло Левицький, Левко Харамбура. Автор сценарію та постановник Василь Скоропляс. Підготовці та проведенню вечора сприяли директор педагогічного коледжу Оксана Камінська, заступник директора по виховній роботі Руслана Волянюк, проректор з виховної роботи академії Микола Сиротюк.

НОВА ЗОРЯ ЗАСЯЯЛА НАД СВІТОМ

Христос народився – славімо Його! Christ is born – praise Him! Christus ist geboren – verherrlicht Ihn! Chrystus urodzil sie – Jego chwala! Ці слова лунають по всьому християнському світу протягом різдвяного періоду, який триває з грудня до середини лютого, завершуючись на Стрітення Господнє. Одні відзначають цю дату за Юліанським, інші – за Григоріанським календарями, проте це суті це не змінює.

Тому цикл святкових обрядів, як складових різдвяних колядок, неспроста пронизав мовами європейських народів цьогорічну святкову імпрезу «Нова зоря засяяла над світом по милості Великого Творця», що традиційно відбулася в Залі Гуго Коллонтая нашої академії.

Розпочав виступи оркестр народних інструментів (керівник і диригент Надія Найчук) з рідної української колядки «Спи, Ісусе, спи» (слова і музика Йосипа Кишакевича, переклад для оркестру Василя Сиротюка; солісти – Наталя Попілевич, Аліна Данилюк, клас викладача Неллі Галішевської) та пісні Франца Грубера на слова Джозефа Мо «Свята ніч» (переклад для оркестру Василя Сиротюка).

Вокальний квартет у складі Володимира Дзюми, Володимира Іванюка, Олега Люлюка та Сергія Шегери (концертмейстер Валерій Яскевич) підготував пісні в обробці Петра Чоловського «О Свята Маріє-Мати» і «Радуйтеся, всі людіє». Чотири твори запропонував камерний хор під керуванням Алли Афанасенко: «Рідіємо і співаємо» на вірші П.Дем'яненка (аранжування О.Братсєва), барбівська коляда Ганни Гаврилець «Ой у місті», знаменитий «Щедрик» Миколи Леонтовича і «Happy new year» з репертуару групи «АВВА» (у супроводі струнної групи під керівництвом Раїси Дячук; концертмейстер Сергій Дедю).

Крім різдвяних, глядачі мали нагоду почути «Йорданську колядку», яку виконала Ольга Пуцик під акомпанемент Валерія Яскевича та Мар'яни Томашівської. Дві коляди – «На небі зірка» і «Три славнії царі» в обробці Оксани Герасименко – подарували тріо бандуристок у складі Марії Прокопович, Мирослави Красевич та Марії Іващук (керівник Ірина Харамбура).

«Колядку» і «Колядочку» Віталія Лиса виконав чоловічий ансамбль студентів під керівництвом Сергія Шегери.

Приємним сюрпризом став дебют новостворених дуетів Оксани та Сергія Дедю з польськими колядами «Колискова» і «Мізерна тиха», Миколи Сиротюка та Сергія Шегери з англійською колядкою «O holy night» і виступ ансамблю сопілкарів під керівництвом Мар'яни Томашівської з «Коляд, коляд-колядницею» в обробці Віктора Гуцала і геніальним «Щедриком» Миколи Леонтовича, який був написаний 200 років тому, облетів весь світ, став загальновизнаним різдвяним брендом і виконується багатьма мовами світу.

«Свята вечеря» (музика Михайла Золотухи, слова Т. Угрин) та попурі на теми народних колядок та щедрівок прозвучали у чарівному виконанні народного художнього ансамблю «Калина» (керівник Олена Новик, концертмейстер Валерія Сазанська). Гурт «Вишиванка» у складі Інни Ратинської, Лариси Соляр та Мар'яни Мацюк порадував присутніх гуцульською колядкою в обробці Юрія Анткова «По горі, горі» та в'язанкою українських народних колядок (обробка М. Стучинської, керівник оркестрової групи Валерій Яскевич), ансамбль викладачів під керівництвом Алли Афанасенко – народними колядками «На вечірнім небі», «Дивна новина» (обробка І.Гайденко), «Небо і земля» (обробка Г.Савенко).

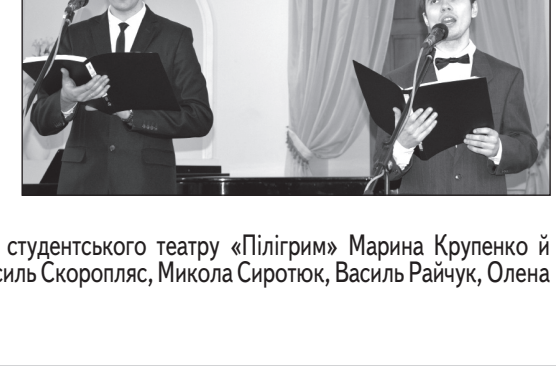

Завершив виступи хор народного співу (керівник Ольга Пуцик, концертмейстери Валерій Яскевич, Павло Яловський). Вони виконали цікаві та не для всіх знайомі твори «За віконцем чорна хмара в'ється» і «Під віконцем горличка співала». А останню колядку «Нова радість стала...» підхопили глядачі, вплітаючи свої голоси у близькі серцю слова.

Вели святковий концерт актори студентського театру «Пілігрим» Марина Крупенко й Андрій Дубас. Програму підготували Василь Скоропляс, Микола Сиротюк, Василь Райчук, Олена Новик та Олександр Ковень.

НАШІ ВЕРНІСАЖІ

Тетяна БАЛБУС

Минулорічний грудень був насичений двома студентськими витавками навчально-творчих завдань із предмету "Художньо-прикладна графіка". Студенти 31-Рк групи спеціальності "Образотворче мистецтво" представили свої творчі роботи згідно з програмними темами. В даних завданнях вони вивчали різні графічні техніки, в яких виконали практичні роботи. Це такі цікаві техніки, як монотипія, гратографія, акватуш тощо. Вивчаючи виразні засоби графіки, студенти, зокрема, засвоїли передачу тональних градацій. У розділі "Художньо-прикладна графіка" вони ознайомилися з різними видами шрифтів та їх особливостями, виконували копії древньоруського шрифту, шрифтів "антиква" та "гротеск". При створенні художньо-шрифтових композицій відбирали певні зразки шрифтів або робили їх за власним задумом. Серед найактивніших необхідно відмітити Софію Беркиту, Олену Камінську, Крістіну Гонтарук. Оксану Люшину. Ірину Новосад, Марію Шостак, Аліну Синішину, Ірину Олексюк, Єлизавету Назарчук.

Студенти 41-Рк групи підвели підсумок у вивченні цієї навчальної дисципліни: вони засвоїли види й особливості художньо-прикладної графіки та сфери її застосування. Використовуючи образотворчі засоби композиції плаката, четвертокурсники створили шрифтовий та образотворчий плакати на задані теми. При розробці варіантів етикеток та упаковок за власним задумом вони враховували особливості композиційної організації і призначення цих видів прикладної графіки. Специфіка композиційного вирішення фірмових і товарних знаків, емблем та екслібрисів також враховувалася студентами при розробці творчих завдань. Неординарним задумом, вдалим композиційним вирішенням, охайністю виконання в матеріалах вирізняються роботи Ольги Андрощук, Ольги Богути, Тараса Допіри, Лізи Кривіцької, Вікторії Кононьчук, Ангеліни Мацюк, Анни Мойсей, Мар'яни Снішиної, Юлії Фарини.

На початку другого навчального семестру своїми мистецькими здобутками поділилися першокурсники. Перша виставка ознайомила з роботами декоративного, орнаментального і тематичного характеру. Згідно із програмними темами в композиціях використані геометричні і рослинні елементи, стилізовані зображення рослин і тварин, пейзажні мотиви. Також у роботах представлені різні художні техніки, образотворчі засоби і матеріали (графіка, гуаш, аплікація), композиційні правила і прийоми (статика, динаміка, симетрія, асиметрія, ритм, силует).

Друга виставка творчих робіт студентів була присвячена Дню святого Валентина і носила назву "Кохання і місто". Тут представлені абстрактні і декоративні композиції, основою яких є символічні елементи (сердечка, силуети будинків). Колорит композицій із сердечок – рожево-червоний, бо символізує прекрасне почуття – кохання. А композиції на тему "Місто" виконані у графічній техніці і чорно-білому вирішенні. Вся експозиція вернісажу має контрастне "звучання" червоного та чорного кольорів, передає різні, інколи протилежні почуття людей та образи довколишнього світу. Найвиразнішими були роботи юних авторів Марії Бак, Аліни Батовської, Ірини Лавриненко, Оксани Ямпольської, Соломії Соколовської, Ольги Прокопчук, Артура Бойчука, Михайла Казновецького, Богдани Остапчук, Аліни Нецюк та інших.

Отож, студенти-образотворці засвоїли ще одну фахову дисципліну, знання і практичні вміння з якої знадобляться їм у майбутній професійній і творчій діяльності.

Кінець лютого і початок березня ознаменувалися ще двома виставками творчих робіт. Одна з них носила назву "Натюрморт у творчості студентів" і представила навчально-творчі завдання першокурсників спеціальності "Образотворче мистецтво" та випускників-образотврців. Тут показані реалістичні та декоративні натюрморти, виконані в техніках акварелі та гуаші. Виконуючи декоративне рішення заданого натюрморту, свої знання і вміння показали молоді митці Аліна Батовська, Ірина Литвиненко, Марія Бак, Оксана Ямпольська, Богдана Остапчук, Ольга Прокопчук, Соломія Соколовська, Михайло Казновецький, Артур Бойчук та інші.

Друга виставка традиційно відкрилася у Виставковій залі Кременецького краєзнавчого музею. Зі своїм мистецьким доробком присутніх ознайомили художниці жіночого мистецького гурту "Палітра". Гостей вернісажу порадували цікаві роботи Тетяни Балбус ("Східний календар на український лад", "Співоча і барвиста Україна", "Букети", декоровані розписом тарелі та скриньки). Олександра Панфілова, Світлана Ткачук Юлія Трачук, Наталія Волянюк, Богдана Гуменюк, Іванна Погонець, Катерина Склярук експонують пейзажі, натюрморти, сюжети в техніках олійного, акварельного, гуашевого живопису. А Надія Волощук дотримується традицій народного мистецтва і показує свої творчі ляльки-мотанки, домовички, писанки.

Побажаємо нашим митцям старанності, наполегливості, творчого натхнення на рясній ниві мистецтва і педагогіки!

ТОМАШ СОСНОВСЬКИЙ: ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ

Валентина Шпак

В силу зрозумілих політичних обставин багато яскравих постатей української науки, культури та мистецтва були незаслужено забуті. Серед них – виходець із Волині, геніальний скульптор зі світовим іменем Томаш Оскар Сосновський, твори якого стали безцінними скарбами музеїв Острога, Рівного, Львова, Житомира, справжньою окрасою найвідоміших храмів та музеїв Польщі, Італії, Ізраїлю та інших країн.

Однак у наш час із виходом у світ фундаментального дослідження Валерія Войтовича "Томаш Сосновський. Скульптура класицизму" великий скульптор повертається в Україну. Автор мандрував стежками великого майстра та витворів його таланту і рук. Він побував у Новомалині, Острозі, Рівному, Житомирі, Чернігові, Кременці, Львові, Язловці (Тернопільщина) тощо, намагався сприймати довкілля очима й серцем скульптора, відшукував його скульптури, робив їх перелік за місцем зберігання, описував власні враження і робив світлини.

Книга вийшла друком у Рівному наприкінці 2015 року. Як один із експонатів Музею освіти нашого навчального закладу, вона містить дарчий напис автора від 22 травня 2016 року: «П.Валентині Шпак ... з побажанням щасливої долі у здоров'ї на многії літа. З повагою ...Валерій Войтович. Слава Україні! Слава Сосновському!». Саме це спонукало до підготовки даної інформації, яка б дала початок знайомству з біографією та творчістю митця і патріота, який, до речі, навчався у XIX столітті у Водинському ліцеї в Кременці, ходив цими ж сходами і коридорами, слухав лекції в наших аудиторіях, читав книги в нашій бібліотеці, милувався нашим старовинним містом.

Томаш Оскар Сосновський народився 21 грудня (?) 1812 року в селі Новомалин Острозького повіту Волинської губернії в сім'ї острозького маршалка, дворянина Станіслава Сосновського. Рід Сосновських належить до древнього, іменитого і сильного роду Руської держави XVI століття. Як написано в «Енциклопедичному словнику Брокгауза і Ефрона», «Сосновські – дворянський рід Герба Наленч». Цей рід походить із землі Холмської; серед Сосновських були каштелян полоцький, воєвода смоленський, гетьман литовський, воєвода полоцький...

Письменник-полеміст та український мовознавець Мелетій Смотрицький відносить рід Сосновських до князівських і шляхетських родів Руської землі, православної віри, «що блиском світлості старої віри над усі інші світив».

Мати Томаша, Кастильда Малинська, походила з давнього руського роду князів Четвертинських, що ведеться від волинських (удільних) Рюриковичів, родоначальником яких був князь Київський Святополк-Михаїл (1093 – 1113). Четвертинські володіли великими маєтками в Україні (Волинь, Брацлавщина) та в Білорусі. Згодом деякі з їх роду покатоличилися, проте більшість залишалися православними та ревними оборонцями прав православної церкви.

Із родом Четвертинських поріднилися Сосновські, які стали власниками Новомалина. Тому згідно з відомостями про родовід Малинських і древній, іменитий родовід Сосновських та про місце народження Томаша Оскара маємо цілковите право називати його українським скульптором.

Мама Томаша померла рано, після народження сина, а батько пережив її на 42 роки. Батько був освіченою людиною, знатним дворянином, великим землевласником, меценатом художників, письменників та музикантів, а також колекціонером і просвітником. У сім'ї Кастильди та Станіслава було четверо дітей: сини Євгеній, Броніслав, Томаш і донька Євгенія. Вони жили в Новомалині.

Село, а згодом містечко Новомалин (Новий Малин) знаходилось за 12 кілометрів від Острога. Невеликий замок, збудований ще в XIV ст., майже кожного століття перебудовували його наступні власники – польсько-литовські шляхтичі. У XVст. його власником став Оліфер Єло-Малинський. З того часу Малинські та їхні спадкоємці володіли замком-фортецею до 1939 року. А в 1802 році власник замку Ян Малинський віддав його у спадок своїй дочці Кастильді, яка після одруження зі Станіславом Сосновським стала матір'ю Томаша Оскара Сосновського.

Батько Томаша доклав чимало зусиль для реставрації та перебудови будівель. Він прожив довге життя і залишив після себе розкішний замок-палац, пейзажний парк, оранжерею, фруктовий сад, ставок. Центром композиції була легка філігранна каплиця. В замку було кілька десятків кімнат: гостьові, житлові, зали-їдальні, салони, портретна зала, бібліотека. Малий Оскар мав свою спальню, кабінет і майстерню. Серед незліченної кількості розкішних речей тут, за переказами, навіть був келих, з якого причащався сам св.Володимир Мономах.

В таких умовах повного достатку проходило дитинство Томаша. Шкільну науку разом зі своїми братами він почав у невеличкому містечку Теофіполь, де руки його вперше потягнулися до ножа,яким вирізав різноманітні фігурки, та до олівця, щоб робити замальовки. Після цього брати Сосновські вчилися в одному з найкращих закладів тодішньої Волині – Волинському ліцеї в Кременці. Крім основних дисциплін, Томаш відвідував факультативні заняття у досить відомих на той час митців Юзефа Пічмана, Юзефа Зейдліца, Яна Богумила Ларіуса, які згодом стали його учителями. Деякі малюнки тих часів збереглися в музеях України.

В Ліцеї була велика галерея картин геніальних художників світу, якими можна було лише захоплюватися. Та майбутній скульптор занурився у свою стихію і повністю віддавав їй свій час, знання, своє серце. І непересічний дар. Його не цікавили галасливі компанії, видовищні масові заходи. Він вивчав історію, займався малюванням і ліпленням. А найбільше захоплювався мислителями та філософами давніх часів, яких згодом відобразить у білому мраморі...

Після навчання Сосновські вступають на службу до польського війська, яка перервалася у листопаді 1830 року Польським повстанням проти російського царизму. 1928 року Броніслав помер, а Євгеній і Томаш на службу більше не повернулися.

У 1832 році Томаш Сосновський подав у відставку в чині поручника, переїхав до Польщі, де продовжив навчання у Варшавській академії мистецтв, став учнем видатного портретиста, дісного члена Академії св.Луки в Римі Ксаверія Яна Каневського. Саме тут він вирішив стати скульптором, був одним із найкращих учнів професора образотворчого мистецтва, викладача скульптури Павла Малінського.

З 1933 року навчання продовжилось спочатку у Берлінській академії мистецтв під керівництвом одного з найвідоміших скульпторів того часу Християна Даніеля Рауха, а через два роки, після її закінчення, переїздить до Риму, де бере уроки у знаменитих майстрів різця Х.Рауха та Б. Торвальдсена. Три роки Сосновський знову жив у Варшаві, а тоді повернувся до Риму, де отримав посаду професора скульптури в Академії св.Луки.

Сучасники Т.Сосновського вважали його «великим майстром», представником академічного класицизму та романтизму. Хоч тематика його творів була найрізноманітнішою, та на все життя доля пов'язала його з античним мистецтвом. В ідеальних образах античності митець вбачав вершину моральної зразковості, а в міфічних сюжетах – прославлення людської гідності та сили духу, а також вираження власної майстерності: чистоти форм, витонченості пропорцій, чуттєвості та психологізму. Після отримання освіти в кращих мистецьких закладах Варшави, Берліна та Риму й оволодіння навичками копіювання класичних зразків світового мистецтва наприкінці 1840-х років Сосновський приходить до самостійних робіт, в основному на міфологічну та біблійну тематику, виставляє їх на виставках у Варшаві, Парижі, Римі, Відні.

Як зазначають дослідники, жоден скульптор-класицист XIX століття не створив стільки бездоганно досконалих художніх робіт, пов'язаних з образами Богородиці та Христа.

Саме вони є найбільшим внеском Сосновського до скарбниці світового мистецтва. «Материнство Марії», «Діва Марія Непорочного Зачаття», «Діва Марія з Дитям», «Pieta» («Оплакування») – ці мармурові скульптури та їх багаточисельні репліки (повторення) прикрашають храми багатьох міст Європи. Кожен твір геніального скульптора в його інтерпретації набував непередбаченої виразності, теплоти й людяності. Зворушлива релігійність у поєднанні з поетичними почуттями Сосновського продовжують духовність, гуманізм та постійну творчість.

Двадцять років наполегливої роботи в Римі принесли Сосновському величезне визнання: у грудні 1859 року за великі заслуги в розвитку релігійної скульптури Папа Пій IX відзначив його однією з найвищих своїх нагород – Орденом св.Григорія Великого. 14 червня 1868 року майстер отримав диплом дійсного члена Академії св.Луки в класі скульптури, у грудні 1873 року його обрано ад'юнктом у керівництві Академією (нею керували регент і два ад'юнкти), а наступного року став регентом навчального закладу. Ці обов'язки він виконував до самої смерті з честю і «з такою ж великою щедрістю», яка в Римі дивувала всіх. В Академії св.Луки і нині знаходиться олійний портрет Т.Сосновського, виконаний знаменитим італійським художником Франческо Подесті в 1879 році.

Крім творів на релігійну тематику, Сосновський залишив чимало портретів своїх сучасників, виконаних в улюбленому білому каррарському мармурі. Цей дорогий матеріал використовувався в палацах вельможної знаті, а в портреті вважався символом заможності й багатства.

До останніх днів свого життя скульптор рвався душею до своєї Вітчизни, де його, на жаль, уже не було кому чекати... Завершився його земний шлях 27 січня 1886 року. У церкві Сант-Андреа було відправлено урочисту месу у присутності колег з Академії св. Луки. Могила Сосновського знаходиться на цвинтарі Кампо Верано в Римі, де встановлено барельєф із зображенням Ангела, який лівою рукою вказує на небо, а в опущеній правій тримає сувій пергаменту, та написом: «Світлої пам'яті Томаш Оскар Сосновський, скульптор, уроджений в Новомалині... Племінниця (по сестрі) та внучка цей пам'ятник йому становлять. Вічна пам'ять».

Промовистим для творчої спадщини майстра є некролог, написаний колегами по Академії св. Луки і розміщений в багатьох тодішніх європейських газетах через два дні після його смерті. Закінчувався він такими словами: «Був у думках і серцях усіх, тому що на людину подібного характеру, подібної доброти і величності духу треба чекати довгі роки».

Французький дослідник Луїс Вейллот у своїй книзі «Запах Риму» (1860 р.) згадував про свою єдину зустріч із Сосновським у Римі і не приховував здивування: як міг такий визначний чоловік, маючи в Україні замок, тисячі підданих, жити суто духовним: «Т.О.Сосновський прагнув бути самітником, влаштовуючи майстерню, подібну на сарай, наспіх перекусивши, а іноді й зовсім забуваючи про їжу. Від набридливих відвідувачів і від покупців ховався в садку. Інколи мандрівники заходили й справді заради цікавості, щоб подивитися на скуйовдженого маестро, який в Росії володіє королівським палацом, наповненим казковими скарбами та більш як 4000 підданих. Він усе це залишив, щоб створювати скульптури в Римі, а праця над створенням цих скульптур спонукає його забути про себе та славу. Не випускає долота з рук і не перестає працювати... Бачив його один раз. Добре обличчя, лагідне і чисте, але очі мають у собі життя незвичайне...».

Ці слова, як ніякі інші, розкривають нам красу великої безкорисливої душі скульптора. Понад усе в житті Т.О.Сосновський ставив мистецтво і жив для мистецтва, усвідомлюючи його високе призначення будити в душі кожної людини прагнення ідеалу – «нічого для себе і все для інших».

Сучасники, зустрічаючись зі скульптором, повторювали на свій лад біблійне: «Шукав скарбів не на землі, а на небі...».

Для нас роботи Сосновського цінні не лише майстерністю їх виконання, а й за всеохопну відданість скульптора мистецтву: він пожертвував сім'єю, залишив свій рідний Новомалин задля втілення у мармурі краси та любові. Все творилося ним щиро, з любов'ю і гідністю, а тому він досягнув значних висот. Нам є за що шанувати Томаша Оскара Сосновського й пишатися великим Мікеланджело з Волині.

Літературно-мистецька сторінка

ТВІЙ БІЛЬ, ТАРАСЕ, - В МОЛОДИХ СЕРЦЯХ...

Багато відкритих запитань залишив у своєму творчому спадку Великий Син українського народу Тарас Шевченко, бо не бачив вирішення тогочасних соціально-політичних проблем і безмежно страждав від того... Спливали роки, минали століття, змінювався світ. Та безліч Тарасових «чому?» досі тривожать наш народ, особливо молодь. Це болить. І радує водночас. Бо живе Кобзареве слово достукується до все більшої кількості сердець, будить душі, прагне відповідей... Спонукає до глибоких роздумів... А задуматись варто було б тим, до кого спрямовані ці запитання... І повчитись у молоді справжньої любові...

Назар ПРОКОПІВ *– студент 11-А групи нашого ВНЗ. Уродженець Збаража. Виховувався у патріотичній родині. Це і вплинуло на світогляд юного поета. Член літоб'єднання ТОО НСПУ. Лауреат поетичного конкурсу "Акорди творчості". Друкувався в альманахах "На струнах Кобзаревої душі" та "Подільська толока", у місцевій пресі.*

ДУМИ МОЇ

Думи мої, діти мої,
Зорі мої ясні,
Чом посеред світу злого
Бачите прекрасне?
Де ви були, мої думи,
Як люди молились,
Коли очі України
Тай слізьми покрились?
Коли наших українців
Сотнями вбивали,
Де ж ви були, мої думи?
По світу блукали.
Блукали, бо заплакали б
Гіркими сльозами,
Якби теє побачили.
І я разом з вами
Не стримався б – і заплакав,
Як мала дитина...
Повертайтесь, мої думи,
Скажи-но, як там наша Україна?
Невже конає ще у вражому ярмі?».
А я йому : « О батьку рідний,
Злі пси над нею гаркотять,
Народ наш весь обкрадений і бідний,
А вражі руки жадно тріпотять».
Він грізно гляне, зціпить тихо зуби,
І його голос грізно затремтить,
Він крикне: «Досить, досить, душогуби!»
І люто весь від злості закипить.
А я йому: «О батьку, заспокійся,
Нащадки там козацькі ще живуть!
На долю України ще надіються,
Вони її образить не дадуть!».
Він відповість: «Ну що ж, тоді вертайся,
Не смію більш затримувать тебе,
Лиш пам'ятай одне: не зазнавайся,
Ти – інструмент, що слово в світ несе!».
І я прокинувся, на ліжку лежучи,
Я усвідомив сенс свого буття...
Це був лиш сон, та він мене навчив
Того, що не навчило би життя.

СПОВІДЬ

Пробачте, олігархи і магнати ,
Що не схиляю перед вами голови,
Що не вивчаю ваші постулати
Й не ознайомлений із правилами гри.
Мені ж бо краще вільним занедбатись,
Ніж процвітати в клітці золотій.
Простіть мене, народу мого кати,
Що не корюся волі вашій злій.
Простіть мене, що смерті не лякаюсь

Картина Мар'яна Маловського

В рідну Україну.
Підніміть її сердешную
І сльози утріте,
А своїм цілющим словом
Народ звеселіте.
Нехай злетить, мов жар-птиця,
Кайдани зламає
Наш люд увесь нескорений,
Що в ярмі конає.
Заспівайте йому славу
І тут залишайтесь.
Повертайтесь, мої думи,
Скоріш повертайтесь.

ДО ШЕВЧЕНКА

Дивлюся в очі смерті я спокійно,
Бо не лякаюсь втратити життя,
І не тремтять мої худі коліна.
Я не боюся відійти у небуття.
У мене чиста совість перед нею:
Я народився вільним – вільним і помру,
Лиш попрощаюсь з Україною своєю
Й залишу їй всю спадщину свою.
Господь керує долею моєю,
Життя своє Йому я доручу,
Лиш попрощаюсь з рідною землею –
Й молитися до Нього полечу.
Зустріну там Шевченка – батька свого,
Що змалечку талант в мені відкрив,
Зростив в моїй душі цілюще слово ,
Й віршами моє серце освітив.
Він мені скаже : «Слухай, сину,
Як справи там в рідненької землі?
І постановам вашим не корюсь.
Що вам, панове, низько не вклоняюсь,
Бо більше вже, боюсь, не розігнусь.
Простіть, що я не йду у вашу церкву
І не молюся я чужому богу.
Простіть мені, що погляд в мене впертий
І сам в житті протоптую дорогу.
Простіть, що за народ я постаю,
Не хочу ні маєтків , ні угідь .
Що вашу владу я не визнаю,
За все мене, перевертні, простіть.

ЗАЛИШИЛИСЬ СЛОВА

Залишились слова,
Не сказані, на жаль.
Залишились слова,
А на душі печаль.
Залишились слова
І спогадів барвник.
Залишились слова –
Душі моєї крик.
Залишились слова,
Що сповнені вини.
Залишились слова,
Мов скрипка без струни.
Залишились слова,
Стирчать в спині ножі.
Залишились слова,
Мов пісня без душі.
Залишились слова,
Ледь гомін в серці стих.
Залишились слова.
І я посеред них....

Марія ТЕРЕЩУК *– студентка 51-ТОз групи нашої академії. Працює завідувачем клубу с.Шпиколоси. Разом з чоловіком і батьками виховує п'ятьох дітей. Пише вірші та малу прозу. Готує свою першу поетичну збірку.*

БОЖЕ БЛАГОСЛОВІННЯ

Хто прав, а хто не прав, я не суджу.
Та є народ. І є у нього право.
Не виллєте у земленьку сиру
Всю чисту кров могутньої держави.

Не змусять опустити очі вниз,
Просити милості у брата-ката.
Є доньки ще і витязі-сини.
Готується вже кривдникам відплата.

Не вівці ми, і є у нас гріхи.
Та посягнув чужинець на свободу –
І вже Господь благословив шляхи,
Де пролилася кров Його народу.

НАРОДОВІ

Народ не винен в цій війні.
І вороги збирають кості.
Дірки й щілини у стіні...
Ніхто у дім не прийде в гості...

Не плач, народе, не сумуй:
Твій біль вже лине Небесами.
Свою країну намалюй
В долонях Божих молитвами.

БУНТ ПРИРОДИ

Чи шумлять ще верби понад ставом?
Ні. Всихають вже зелені без води.
Засуха прилізла з власним правом.
Вилизала нишком всі дощу сліди.

Чи співаєм пісню веселеньку?
Ні. Чекаємо на цинкову труну.
Боляче дивитись на стареньку:
Обірвала звістка у душі струну...

Так і ненька наша Україна:
Виплекала гідних дочок і синів,
А у спадок простяглась руїна
Й безліч обездолених, сиріт і вдів.

Змінам у природі не дивуймось.
Це людей свавіллю у природи бунт.
У молитвах Господу згуртуймось,
Хай не ллється кров на благодатний ґрунт.

УКРАЇНА

На зорі моїх сподівань
Я рішила вгору злетіти.
Мала безліч мрій і бажань,
І хотіла гідно я жити.
Я боролась довгі роки.
Віддавала душу за волю –
І вмивались кров'ю шляхи
І поля мої після бою.
Мала гідних дочок, синів,
Бо кохала вірно і чисто.
Роздала сусідам моїм
Свого серця цвіту намисто.

В ореолі сотень століть
Хочу я, щоб кожна людина
Милувалась із тих суцвіть,
Що зростила я, Україна!

ВСЕ ДО СНАГИ

Не ставте «хрест» на ще живій дитині,
Такий, який вже ставлять вороги.
Ви докажіть кожнісінький людині,
Що ви команда й все вам до снаги!

Не ставте крапку у початім тексті:
Все ще попереду, і літер світ
Іще злетить в натхненні і протесті,
Лише не дайте збити цей політ.

І не кажіть, що фініш вже на старті.
Хоч не вкладеться ще до голови,
Що п'єдестал в широкому плацкарті
Дитині цій призначений згори.

Не ставте «хрест» на ще живій дитині.
Його щодень їй ставлять вороги.
Нехай тандем ваш світочем віднині
Засяє всім, бо все вам до снаги.

ПО СУТІ

За вуаллю перечитаних сторінок
Розглядаю суть.
Можновладці нам не виділять хвилинок,
Бо чимдуж крадуть.
І відверто так знущаються з народу,
Із людських основ.
Молоко дешевше ціниться за воду,
Як і наша кров.
Бідний хай допомагає ще біднішим
(Вижити би нам...).
Той, хто на війні загинув, не був гіршим.
Слава тим синам!
Під хатиною калік росте барвінок
І сади цвітуть.
Там маленькі діти сповнені іскринок –
І вони зростуть!

ТАНЦЮЄ СНІГ

Танцює сніг
Під світлом придорожніх ламп.
На мій поріг
Летять пучки крилаті.
Я босоніж
Стою у теплій хаті,
Навдивовиж
Проста без маски «вамп».

В кімнаті ніч,
У шиби вітер сильно дме.
Я віч-на-віч
З вогнями свого міста.
Засипав сніг
Стежину вже тернисту.
Якби він міг
У танець взяти ще й мене.

Танцює сніг...
Танцює сніг...
Танцює сніг...

Літературно-мистецька сторінка

ТВОЯ СВЯТА ЛЮБОВ - У НАШИХ ДУШАХ...

Мар'яна КОЛЧЕВА *– випускниця Дубенського педагогічного коледжу. Нині – студентка 41-Н групи нашої академії. Любить читати книги, писати вірші, а також... футбол. Поетичний талант розкрився ще в шестирічному віці.*

Перші спроби друку зафіксовані в місцевому "Діалозі" та рівненському альманасі "Зірки народжуються на землі".

ЗВЕРТАННЯ ДО БОГА

Боже, подивись на нас з Небес,
Подивись, як умирають діти...
І несуть вони важкий свій хрест,
Боронять країну від бандитів.

Боже, подивись на їхні рани,
Подивись, як впали у борні,
Захищаючи своє одвічне право
Жити в мирі на батьків землі.

Боже, глянь, як боляче Вкраїні,
Як у ріки потрапляє кров.
І засіяні тілами ниви,
Де збирали хліб, пасли коров.

Подивись, йдуть знову воювати.
І дівчата, й хлопці на війні!
Скільки будем, Боже, ще страждати?
Хочем жити ми у мирі на землі...

Боже, подивись на Україну,
Як знущаються із неї вороги:
Розривають тіло, палять ниви,
Й хочуть, щоб із нас росли раби.

Подивись, як гинують наші люди,
Захищаючи свою сім'ю.
Подивись, як плаче Україна,
Дивлячись на непросту борню!...

Поможи їй залічити рани,
Викинуть із серця біль-біду...
Допоможи, Боже, Україні
Пережити всю цю боротьбу!

Ми пронесем навіки в серці
Віру у кращеє життя.
Ми не здамось посередині –
Боротись будем до кінця!..

Бо вірим у своє майбутнє,
І знаєм, що воно прийде,
Ще зазвучить на всю Вкраїну:
«Героям Слава хай живе!».

РІЧКА

Тече річка невеличка
З далекого краю,
Несе води засмічені.
Я її питаю:

«Річко, річко невеличка,
Розкажи усе.
Чому води каламутні
І сміття пливе?

Чому рибка погибає
Й камінці на дні?
Чому плавати не можна
У твоїй воді?».

Чую відповідь тихеньку,
Річка одмовля:
«Я колись була чистенька,
Линула здаля.

Діти плавали і рибка
Теж колись була,
Авода моя по руслі
Старому пливла.

Приходили завжди люди
Воду мою брать.
Прибігали і тварини
Діток напувать.

Я приносила всім радість
І була щаслива...
Та прийшла якось до мене
Невблаганна сила.

Вона зветься «лихі люди»,
Які знищили мене!
Хімікати, пестициди –
Все вода моя несе.

І сміття у мої води
Повсюди кидали,
І отруту не забули –
Рибу убивали.

З ВІРОЮ

На серці – пустота і туга,
В очах – лиш сльози і печаль.
Війна забрала спокій з дому
І віддає болючий жаль.

Не чути голосу надії –
Вона чомусь уже мовчить.
І чи здійсниться ота мрія
У спокої на світі жить,

У мирі, злагоді, любові,
Без страху, болю і війни?..
А, подолавши перепони,
Ми до свободи будем йти!

А заводи й підприємства
Відходи спускали!
Чи ж для цього ж все це люди
Тут побудували?

Вся вода моя отруйна,
Риба погибає,
І тварини пить не ходять.
Ніхто ж не спасає...»

«Річко, річко, що я можу
Для тебе зробити?».
«Врятуй мене, поки час є!
Без мене – не жити...».

Роман САМОСЮК *народився у шахтарському містечку Горлівка в родині шахтарів. Дитинство не було безтурботним, довелося швидше подорослішати.*

Коли Роману виповнилося 14 років, життя змусило родину переїхати на Кременеччину, у мальовниче село Куликів. Хлопець швидко подружився з багатьма односельцями. Так сталося, що свій перший вірш він написав у 21 рік, а згодом видав свою першу поетичну збірку «До рідної землі».

ДВІ ВІТЧИЗНИ

Донбас – це споконвічна Україна,
Де народився я і колись зростав.
Я не живу, як кажуть, на чужині :
Терновий край для мене рідним став.

Я закохався в квіти Тернопілля,
Припав в обійми Кременецьких гір,
Де в спогадах, мов зелен-зілля,
Кохані очі полонять мій зір.

ГЕРОЙ МАЙДАНУ

Тобі було б сьогодні тридцять літ,
Але життя так обірвалось рано...
Тобі було б ще жити і творить,
Сашко, Сашко, ти наш Герой Майдану!

Тобі б дружину ніжно обіймать,
Ростить дітей – чи донечку, чи сина.
А скільки ще було б пісень співать
Про рідну, про квітучу Україну...

Мов свічка, перед тим, як догоріть,
Яскраво спалахне – і тихо згасне.
Отак і ти усім своїм життям
Запалював у душах промінь щастя.

Хай буде пам'ять у серцях свята
І на могилі зацвіте калина.
Я своїм дітям буду повідать,
Коли і як мій друг Сашко загинув...

Присвячую тобі свої вірші.
В моїй душі бринить болюча рана...
З тобою ми були товариші,
Сашко, Сашко, ти наш Герой Майдану...

КРИВАВИЙ МАЙДАН

Двадцяте лютого, чотирнадцятий рік...
Приспущені знамена Батьківщини...
Майдан – як море із кривавих рік,
У києві, у серці України.

Жорстокий бій на барикадах йде...
Старенька мати плаче у хустину,
Бо кров гаряча в скронях сина б'є:
«Я буду тут стояти до загину!».

Герої революції-війни
З жахливого кривавого Майдану
Додому повернулись у труні...
Надовго ця невиліковна рана...

КАМ'ЯНИЙ ХРЕСТ

Стоїть серед поля самотня могила –
Камінний похилений хрест.
Морози і сонце віками палили,
Дощами посічений весь.

Яка його доля? Що може ховати
Старезнеє тіло хреста?
Якби ж то уміли хрести розмовляти,
Ця сповідь була б непроста...

Старі люди кажуть, колись на тім місці
Дорога в Почаїв лягла,
Із Кременця завжди вона попід лісом
Прочан до святині вела.

Якось у неділю отим битим шляхом
Вкраїнське весілля ішло.
Назустріч татари з жорстоким розмахом –
В крові потонуло зело.

Не знаю, чи правда, та щось все це значить:
Там чути, як стогне земля...
Лиш ворон старезний буває закряче
Й навколо хреста покружля...

НА ЗАХИСТ МОВИ

Українська мово, зоре світанкова,
У росі на травах, в квітах у садах,
У пташинім співі, у пшеничній ниві,
У людській розмові, у моїх словах.

Народився з тобою, рідною, святою,
І з тобою, мово, буду помирать.
Та прийшла година і тяжкая днина:
Треба, рідна мово, тебе захищать.

Захистімо, браття, мову солов'їну,
Мову калинову, золоту свою,
Бо майбутнє наше – в рідній Україні,
Бо нам, браття, жити в рідному краю.

МОЯ РІДНА ЗЕМЛЯ

Земле мила моя, земле славна моя,
Рідна земле моя, Україно!
Ти тонула в крові, ти горіла в вогні,
Крізь віки піднімалась з руїни.

Інородці усі на Вкраїні-Русі
Свої зуби не раз поламали.
Гострі шаблі криві мужні діти твої
За твоє майбуття підіймали.

Ти незламна в віках, витривала в боях.
Хай це знає і свій і чужинець:
Я живу на своїй, Богом даній землі,
І я гордий, що я українець.

МОЄ СЕЛО

Моє село в промінні світанковім,
В садах пахучих, травах і житах.
Моє село у зорях вечорових,
В спекотних днинах і зимових снах.

У білім цвіті ніжної калини,
В гудінні бджіл, у пісні солов'я,
В гарячій, білій, запашній хлібині,
В Покровській церкві біля вівтаря.

У водах Ікви, у лісах соснових,
В обіймах пишних Кременецьких гір.
Моє село у яблуках медових,
Моє село – славетний Куликів.

ГАРМАШ

Мій любий краю, рідний Куликів,
Омріяний, оспіваний піснями,
Твоє коріння з глибини віків
Насичене і кров'ю, і сльозами

І слава в світлій пам'яті жива
Про сотника-повстанця Гармаша.
На згадку про події тих часів
Присвячую йому свого вірша.

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ на 2017-2018 навчальний рік

Ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (11 кл) за спеціальностями:

01 Освіта 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
01 Освіта 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
01 Освіта 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
01 Освіта 012 Дошкільна освіта
23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
01 Освіта 014.05 Середня освіта (Біологія)
01 Освіта 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська мова))
01 Освіта 014.02 Середня освіта (Мова і література (німецька мова))
01 Освіта 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
01 Освіта 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Ступінь бакалавра на базі молодшого спеціаліста за спеціальностями:

01 Освіта 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
01 Освіта 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
01 Освіта 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
01 Освіта 012 Дошкільна освіта
23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
01 Освіта 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Ступінь магістра на основі ступення бакалавра або ОКР спеціаліста за спеціальностями:

01 Освіта 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
01 Освіта 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
01 Освіта 014.05 Середня освіта (Біологія)

Кременецький педагогічний коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ на 2017-2018 навчальний рік

На основі базової загальної середньої освіти (9 кл) за спеціальностями:

01 Освіта 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

Кваліфікація: Вчитель фізичної культури, організатор туристичної роботи.

01 Освіта 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Кваліфікація: Вчитель образотворчого мистецтва, керівник гуртка художніх промислів.

01 Освіта 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Кваліфікація: Вчитель музичного мистецтва, керівник хореографічного колективу.

01 Освіта 012 Дошкільна освіта

Кваліфікація: Вихователь дітей дошкільного віку, вчитель іноземної мови у дошкільних закладах або інструктор з фізичного виховання дітей дошкільного віку.

01 Освіта 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Кваліфікація: Вчитель технологій і креслення, вчитель інформатики в початкових класах.

Телефони для довідок:
(03546) 2-27-07, (03546) 2-24-89
(03546) 2-19-91

Адреса академії:
47003 Вул. Ліцейна,1
м. Кременець, Тернопільської обл.
www. kogpi.edu.te.ua

До заяви поданої в паперовій формі на ім'я ректора необхідно додати:

- копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ, та додаток до нього;
- копію сертифіката відповідного рівня зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);
- копію документа, що засвідчує особу та громадянство;
- копії документів, що підтверджують право вступників на участь у конкурсі за результатами вступних екзаменів на основі повної загальної середньої освіти, зарахування за співбесідою, зарахування поза конкурсом (за наявності);
- копію медичної довідки за формою 086/о (для вступу на спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) та 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології);
- чотири кольорові фотокартки розміром 3х4 см.

Свідоцтво про народження, паспорт, військовий квиток вступник пред'являє особисто.

"Замок" - газета КОГПА ім.Тараса Шевченка
Видається українською мовою.
Свідоцтво **ТР №422-22Р**, 05.12. 2006 р.
Індекс **96492**
Засновник і видавець: трудовий колектив КОГПА ім. Тараса Шевченка

Наш розрахунковий рахунок:
35427008001808
МФО 838012
УДК в Тернопільській області
ЗКПО 02125556

Головний редактор
Анатолій БАГНЮК
Літературний редактор, відповідальний секретар
Ніна БАГНЮК

Редактор-дизайнер
Сергій ЮРЧУК
Художньо-технічний редактор
Валентина КАЩУК
Фотохудожник
Петро ДАНИЛЮК

Видрукувано у друкарні "Від і до" м.Чернівці, вул. Заводська, 37в

Наклад 1000 прим.

Наша адреса: 47003, вул. Ліцейна, 1, м.Кременець, Тернопільська обл.